



El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Membre
de la UGIP

Catalunya Cristiana

"Si es pot i es deu parlar analògicament del pecat social, i també del 'pecat estructural' —puix el pecat és propiament un acte de la persona—, per a nosaltres, pastors i teòlegs, es planteja el problema següent: ¿Quina penitència i quina reconciliació social ha de correspondre a aquest pecat 'analògic'?"

Joan Pau II
en la clausura
del Sínodo

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any V N.º 218

Setmana del 27 de novembre al 3 de desembre del 1983

50 Ptes.

Afinant

De "Pro Aris" a "Germanor"

Amb molt d'encert, el col·lega gironí PUNT DIARI compara l'actual campanya de les diòcesis catalanes "Germanor" amb la que, els anys trenta s'emprengué amb el lema "Pro Aris", ambdues orientades a assolir l'autofinançament de l'Església a Catalunya.

Diu que, "avui, cinquanta anys després, es reprèn aquella iniciativa, en un ambient molt més ser, responsable i sense crispacions" i és ben veritat. Però val la pena subratllar un "detall" molt important: "Cinquanta anys endarrera, —continua dient l'articulista— l'Església catalana era prou madura... Es féu un estudi conjunt a les vuit diòcesis per envestir els problemes econòmics i, a través de la premsa catòlica, se sensibilitzà l'opinió pública sobre el compromís cristià...". Aquesta última frase assenyala tota la diferència entre aquella felicitat inicial i l'actual. Amb quina premsa catòlica comptem avui per sensibilitzar l'opinió dels fidels?

Joan E. Jarque
i Jutglar



L'Advent: Opció pel camí de l'Esperança

L'Advent ha de ser per a cada cristià, i per a tota comunitat cristiana, un temps fort de fe, d'esperança i de pregària.

En l'esbojarrada manera de viure d'avui, quan tantes pors, violències i amenaces planen sobre tot home i sobre tots els pobles, cal escoltar i deixar parlar l'Esperit, perquè la seva veu ressoni i sondrolli amb força les consciències.

L'Advent és una poderosa veu que, per damunt de tanta xerrameca i de tant rebombori, ens crida: "Vetlleu i pregueu, el Senyor s'apropa"!

Cal envigorir la fe i refer l'esperança. Preparar camins al Senyor, per on pugui arribar al cor mateix de la nostra tensa iangoixada vida, Aquell que és la Veritat, la Pau, l'Esperança i el Salvador de l'home i de la Humanitat.

Monsenyor Infantes, a favor de l'avertament i la llibertat d'ensenyança

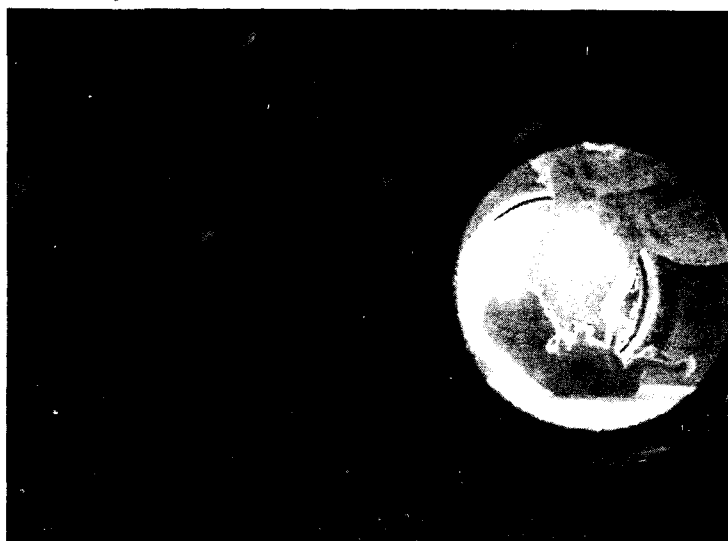
S'atropellen els drets amb l'aprovació dels que es defineixen cristians

CÒRDOVA.— "Aquesta religiositat que ens envolta i que sembla un indicador ben destacat, esdevé moltes vegades inoperant, és una religiositat sovint desconnectada de la consciència, una religiositat de la que s'han tret els deures religiosos

quan més falta fan. Perquè en la pràctica és una fe que no opera, és sal sense sabor, és ferment sense força, és llevat sense reacció. Les conseqüències són a la vista en l'agitat panorama del nostre país. Estem enmig d'aquest fenomen, en el centre de la

contradicció. És a dir, són molts els catòlics muts, plegats de braços, amb una passivitat contagiosa, com si tot fos possible sense que s'ajexqui la veu de la fe. I potser per això, pocs s'estranyen de dir-se cristians, fins i tot practicants, i estar compromesos

en opcions com la vida dels no nascuts, o la llibertat d'ensenyament, enfront la inèrcia, i fins l'aprovació, dels que s'autodefineixen com a cristians", senyala el bisbe de Còrdova, monsenyor Infantes Florido, en una homilia en la que va analitzar el moment actual del catolicisme espanyol.



"Hi ha molts catòlics muts, plegats de braços, amb una passivitat contagiosa davant de temes que atempten els principis bàsics del cristianisme", afirma el bisbe de Còrdova.

Sumari

7

MARE I MESTRA

Monsenyor Sebastián:
"Els processos dels
màrtirs de la guerra
ja foren reoberts per
Pau VI"

10 i 11

CATALUNYA

L'Església tarragonina
inicia el nou curs amb
molta empena.
Pelegrinació ameríndia
a Barcelona.

24

JOVENTUT

L'aprenentatge del
civisme a l'escola.
CENTRALS
L'obra sanitària
dels Germans de Sant
Joan de Déu.

Al "CAVALL FORT"

hi ha una llicó pera nens i nenes amb premis de "la Caixa".

una llicó
amb premi

patrocinat per



"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS



-VA, DEULOFEU: ... NO ES DISTRAU-
RIA TANT COM AQUI!

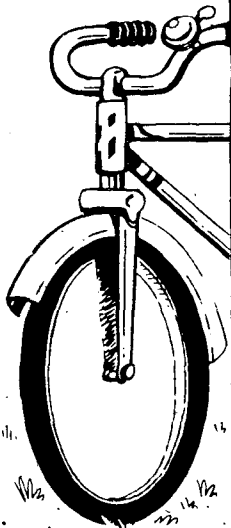
Voleu participar en el sorteig
dels premis següents?

Una bicicleta DERBI
Una bossa d'esports
Un joc de tennis
Uns patins
Una capsa d'aquarel·les

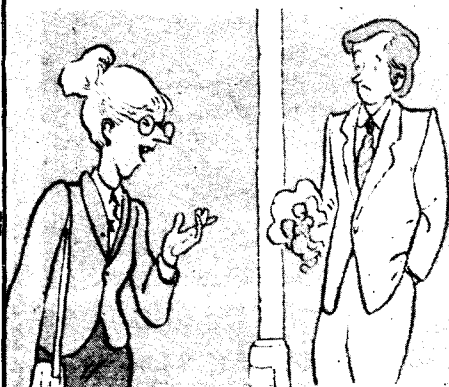
L'adverbi enlloc signifi-
ca «a cap lloc». Ex.: No
l'he vist enlloc. Enlloc no
passen coses així. Algu-
nes vegades té valor afir-
matiu. Ex.: Que l'has vist
enlloc? No s'ha de con-
fondre amb el conjunt en
lloc (de), equivalent a en
comptes (de). Ex.: Hi
aniré jo en lloc del meu
germà.



-QUAN LI DUC LA FACTURA NO EL
VEIG MAI ...!



-NO PODRIA SER UNA TRUITA DE RIU,
... D'UNA TRUITA A LA FRANCESA?

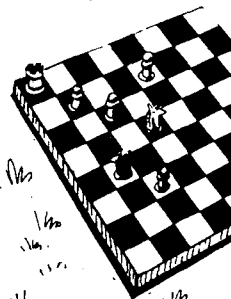
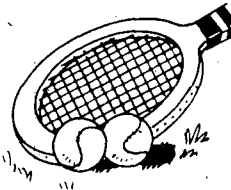
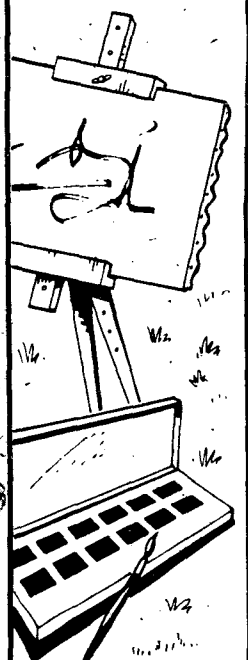


COM QUE LA MEVA NEBODA ESTÀ
MALALTA HE VINGUT JO ... SEU.



-VOL' SER TAN MODERN QUE ...
DE PLOMES DUU BOLIGRAFS!

-EN AQUEST BOSC, NO SE'N FAN
... , DE ROVELLONS!



Llegiu detingudament la norma de llenguatge que tracta de l'adverbi enlloc i de la locució en lloc (de), i un cop llegida copieu en un full de paper les frases que acompanyen cada il·lustració, substituint-hi, però, els punts suspensius per allò que hi correspongui en cada cas (enlloc o en lloc). No us descuideu d'escriure el vostre nom i la vostra adreça en aquest full de paper i aneu-lo a dur a qualsevol de les sucursals o agències de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis. Entre totes les respostes correctes rebudes «la Caixa» sortejarà els premis que s'indiquen al cap d'aquesta pàgina.

Solució i guanyadors del concurs núm. 486. — El pis és bonic però una mica baix de sostre. — Ens hem deixat les claus a baix a la porteria. — Podriem esmorzar sota un pi. — Vols dir que no estem sota zero? — Quin fred! Es nota que estem sota teulada! — Sí que vola baix, aquest avió!

Albert Peña, de Sant Cugat del Vallès (una bicicleta DERBI)
Susana Clarés i Hernández, d'Alcover (una bossa d'esports)
Oriol Terrats, de Barcelona (un joc de tennis)
Germanes Ribó, de Barcelona (un joc de sobretaula)
Jordi Vila i Badosa, de Setcases (uns patins)

PATROCINAT PER:



"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

COL.LABORACIÓ

Dissuasió, ¿sí o no?

La declaració dels bisbes francesos condemnant el desarmament unilateral ha sorprès entre nosaltres. Tanmateix no fa més que expressar, certament amb més realisme que altres declaracions, l'orientació general de l'Església catòlica, per la qual la dissuasió nuclear, tot i sent lamentable, és en el moment present "un mal menor".

El que distingeix la declaració francesa dels documents dels altres episcopats és que identifica sense ambigüitat l'origen del mal que fa necessària la dissuasió nuclear. En efecte, el document subratlla clarament "La pressió constant que exerceix sobre les democràcies occidentals per neutralitzar-les i fer-les entrar en l'esfera d'influència de l'ideologia marxista-leninista". Els bisbes americans, que varen publicar el maig passat llur declaració "El desafiament de la pau", tot i restant crítics enfront del sistema soviètic, sols "s'interrogaven" sobre les raons dels armaments intensius realitzats per l'URSS. Per altra banda, l'episcopat alemany recorda en el seu document d'abril que la doctrina leninista considera com a "justa" una guerra si permet "la transformació violenta de la societat".

En el fons tant la Santa Seu com els episcopats nacionals esmentats coincideixen en llurs preses de posició. El concili Vaticà II no va ni aprovar ni condemnar la dissuasió nuclear, deixant oberta la qüestió. I el papa Joan Pau II, sense separar-se del pensament dels seus predecessors, ha definit la dissuasió com un mal menor, acceptable sols com un pas vers el desarmament general.

En el missatge a les Nacions Unides de l'11 de juny de 1982, el Papa va declarar que "en les circumstàncies actuals, un equilibri basat en la possessió d'armaments nuclears pot ser considerat encara com moralment acceptable. No certament com un fi, sinó sols com una etapa en el camí d'un desarmament progressiu". Uns mesos abans, pel gener del 1982, Joan Pau II va adreçar un raport científic sobre les conseqüències terribles d'una guerra nuclear a Moscou, Washington, París, Londres i a la seu de les Nacions Unides a New York.

Els bisbes de les principals nacions "nuclears" han mirat d'harmonitzar llurs posicions sobre la base de les diferents declaracions del Papa. Els episcopats de set països occidentals (Estats Units, França, República Federal d'Alemanya, Gran Bretanya, Bèlgica, Itàlia i Països Baixos) varen confrontar llurs punts de vista en ocasió d'una reunió pel gener al Vaticà. El punt de partida dels treballs fou el projecte de document dels bisbes americans "El desafiament de la pau" que afirma que la possessió d'armes nuclears sols és "moralment acceptable si pot servir de base a un desarmament progressiu" i condemna sobretot el ser el primer a usar una arma nuclear davant un atac de forces convencionals.

Així doncs el recent document dels bisbes francesos s'ha de col·locar en el context de les orientacions que pràcticament tots els episcopats occidentals, han cregut que havien d'adreçar a llurs fidels sobre el problema del desarmament sobretot davant l'empremta dels moviments pacifistes. També la Conferència episcopal de l'Alemanya de l'Oest va publicar, l'abril passat, amb el títol "La justícia construeix la pau" un document en el qual es pronunciaven en substància en favor de la dissuasió nuclear, malgrat "que no sigui fiable a llarg termini". Demanaven que aquesta acceptació provisòria no portés a un augment del risc de la guerra i que, per tant, es continués mirant de reduir l'armament. Els bisbes holandesos, belgues i irlandesos han adoptat posicions molt semblants. Els holandesos, particularment, han insistit fortament en la necessitat de ser prudents en les negociacions sobre el desarmament.

Potser el document francès ha sorprès entre nosaltres perquè és desconegut els altres i perquè trenca l'esquema prefabricat sobre els bisbes de la nació veïna. Ençà dels Pirineus ens costa d'adonar-nos dels grans viraments del fons, i aquest n'és un.



Mares a l'encant

Una dona que té el marit estèril, actualment pot recórrer a un banc d'esperma. Se la fecunda amb llavor garantida, però el pare sempre serà desconegut:

Pot ésser que en la parella no sigui l'home l'estèril, sinó la dona. Aleshores es tracta de trobar dones que acceptin ésser fecundades amb l'esperma d'aquell, però que elles desconeixeran qui és. Quedaran gràvides, l'infant naixerà, però elles l'abandonaran immediatament, i amb el més estricte secret serà tramès a la parella que no pot tenir fills, el marit de la qual n'ha fornit la llavor.

Alliberada del seu fill, aquesta mare ben pagada i coberta per tota mena de seguretats, es troba sola i lliure. Es preveu que ella pugui rescindir el seu contracte i quedar-se amb el fill. En aquest cas no percebrà res i esdevindrà una mare soltera.

Ja fa tres anys que aquesta pràctica s'ha instal·lat als Estats Units, donant lloc a un lucratiu mercat.

Encara que aquesta operació presenti algunes dificultats des del punt de vista jurídic, des del punt de vista tècnic pot posar-se fàcilment en marxa. ¿No s'empra normalment amb les vaques? Encara es va més lluny que amb elles, ja que el trasplantament d'embrions ha fet possible per l'home la realitat dels nens-proveta.

Des d'un punt de vista biològic, aquestes operacions, tant si són fetes sobre la vaca, l'home o el gos, presenten els mateixos problemes, i finalment s'oblida que es tracta d'un ser racional, una persona lliure del seu destí.

S'ha retret molt al segle XVII i als segles anteriors haver separat l'home dels animals, haver posat entre ells una barrera infranquejable. ¿No estarem en l'extrem oposat?

El risc d'aquestes experiències és molt més greu del que sembla, ja que tendeixen a destruir l'amor de l'infant, i l'amor del conjunt.

La fecundació en sèrie es farà per un laboratori i la gravidesa esdevindrà una aventura, potser fatigosa i riscosa, però ben pagada.

Quan la mare, sentirà créixer en ella l'infant que no li pertany i per qui cal que s'interessi el menys possible ja que, si per desgràcia comença estimar-lo,



el seu abandonament resultarà difícil: si ella trenca el seu contracte perdrà tot el diner que espera guanyar.

Normalment, "posar en camí" un infant és un gest d'amor i d'esperança, i l'esperança il·lumina tot el període que es clou amb el goig de la mare que oblida tots els sofriments perquè un fill ha nascut.

En el món futur, ¿què en restarà d'aquest ambient humà que embolcalla l'aparició de l'infant? El gestos d'amor no poden unir dos éssers si resten sense demà. La col·laboració per a la naixença de l'infant esdevindrà més o menys anònima, amb una responsabilitat diluïda i la gravidesa un treball l'únic interès del qual és el diner que proporciona. Els psicoanalistes parlen de la importància que té per a l'infant el fet de ser estimat abans de néixer.

Quan l'amor maternal no presenti cap interès en les perspectives industrials on alguns ens volen comprometre, quan els individus esdevindran números en una informàtica que els assignarà lloc i destí, hom pot preguntar-se si és un progrés veure desaparèixer el que constitueix la glòria i la grandesa de l'espècie humana. Havent sortit de l'animalitat,

¿no està en camí de perdre el que ha costat tres milions d'anys per conquerir? Després d'haver-nos posat altra vegada a nivell animal, la tècnica encara va més lluny i ens descobreix horitzons de robots. De tant mecanitzar la vida, perdem les nostres raons de viure.

Per poc perillós que l'actual atac pugui semblar, les perspectives ofertes són inquietants, ja que posen en qüestió tot el que nosaltres apreuem, tot el que dona un sentit a la vida, tot el que ens diferencia d'una màquina. Els ordenadors no s'ocupen dels sentiments, ¿però nosaltres els hem de prendre com a models?

En una època en què és rebutja qualsevol contrarietat, en què molts fonaments es posen en dubte, en què els dogmes i els absoluts són contestats, en què no s'admet cap valor que no pugui ésser discutit, sembla que un dels més amenaçats és aquest amor que l'Església ha volgut consagrar amb el sagrament, l'amor conjugal, aquest amor que uneix definitivament l'home i la dona, fins al punt que seran una mateixa carn.

Jules Carles
(De "La Croix")
Trad. O. Camps

Catalunya
Cristiana

Redacció

Administració

Edita: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.

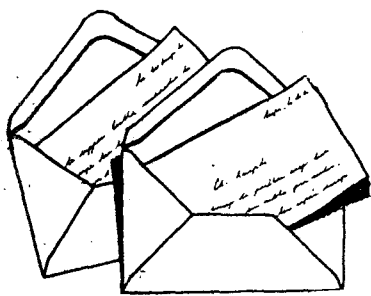
C/. València, 244, 2.º Barcelona-7. Tels. 215/2739 - 2805 - 2433

Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.

Subscripció anual: 2.500 pts.

Impressió: Promotora de Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L. Dipòsit Legal: B-14387-1979

Difusió
controlada
per O.J.D.



Cal fer

Certament que la secció de "Cartes dels lectors" que ofereixen els diaris és una oportunitat única per exposar públicament la pròpia opinió, però, certament també que, a la vista

del poc ressò que semblen tenir per part dels qui poden donar, si no una solució immediata, sí, almenys, una resposta orientativa i autoritzada, fa pensar que aquest apartat es concedeix més com a entreteniment dels afeccionats a escriure, que com a mitjà d'eficàcia real. Poc valor es dona i poca força té, el paper aïllat de persones que "a casa seva les coneixen".

I amb tot, davant l'actual onada de desprestigi, mofa i atac a l'Església per part dels mitjans de comunicació i quina reacció, quins raonaments s'han d'argumentar, quina actitud s'ha de prendre? Què hem de fer els catòlics per contenir aquest allau que no respecta

allò que és sagrat, sentiments ni creències, si no dir-ho, pels mitjans que sigui? Per què, tancar un aparell o no llegir un periòdic, no és suficient. **CAL FER.**

Tot fill té el deure de defensar la seva mare. Tota empresa ha de vetllar i cuidar la pròpia imatge, sense adormir-se a la palla de la fama guanyada i mantinguda en el temps. Els catòlics, no hem de refugiar-nos en una posició passiva i comodista, que fàcilment podem disfressar amb la paraula "prudència". Recordem que en castellà es diu que "quien calla, otorga".

Per tant, quina acció es porta a terme, quina veu de prestigi, amb raó i profunditat de

saber, s'aixeca, per refusar aquest corrent que s'estén i saber dir, com Jesús: "Si t'he ofès, digues-me en què, i, si no ¿per què em bufeteges?".

Carmen Canudo

★ ★ ★

La congelació del nuclear

No fa molt i després d'anar a comprar, he vist que hi havia un paper sota la porta de casa. Era un full escrit el títol del qual era "Desperteu-vos!". La meua curiositat ha fet que el llegís. En la portada hi havia un altre títol: "La congelació del nuclear, pot portar pau i seguretat?".

La meua opinió personal és que aquesta congelació hi ajudaria, sense cap dubte. En el nostre món falten moltes coses perquè poguem tenir pau. És necessari, primer, que ens sentim segurs de nosaltres mateixos; que rebutgem la por essent conscients, per altra part, de la nostra limitació i defectes. I després, hauríem de donar als nostres germans l'escalf de la fe en Déu, únic salvador. I, finalment, és necessària una "congelació" a nivell particular: congelació del nostre egoisme, de la nostra vanitat i la nostra enveja. Només d'aquesta manera veig la salvació del món.

M.ª Neus Padró i Rubí

★ ★ ★

Qui era Jesús de Natzaret

Avui dia es parla de la humanitat de Jesús com si fos un home qualsevol.

Sabem que en la vida de tota persona els fills són la continuació dels pares en l'aspecte físic i moral. Aquesta llei d'herència, el Fill de Déu no la refusà pas en pendre carn de Maria; essent així una continuació d'ella: orgànica, psicològica i moral.

Essent Jesús la pura imatge del Pare que és en el cel, serà, per l'encarnació, pura imatge de Maria i és la que esdevé home.

Per tant entré el Crist i Maria existeix una relació estreta i perfecta, essent la naturalesa humana de Jesús així mateix de perfecta, sense ombra sexual, com a Fill de Maria Immaculada.

Conceptuant l'Home-Déu a nivell d'una criatura humana en aquest sentit és un greu error que indica poc coneixement de la humanitat santíssima de Jesús i de l'excelsitud de la seva mare, Maria Verge.

M.ª Josefa

★ ★ ★

Una reflexió després d'una boda

Veig en una revista endarrerida la fotografia d'una parella molt famosa. Tenen un fill preciós; comunió d'enfocament de vida i forç identitat ideològica, segons que asseguraven; possibilitats econòmiques, accés a la cultura; són aparentment sans i bells. Semblen gent que no menysprea el bon humor, presumeixen de tenir molts amics, categoria social i professional reconeguda. La seva edat és perfecta, la maduresa encara jove. Ara informen que s'han separat.

Recordo que la seva unió fou considerada amb entusiasme, gairebé com l'encarnació d'un signe dels temps; saludada com el prototip de la "nova parella", la que es "realitza". No es realitzaren: s'han separat, igual que aquesta "vella" parella la separació de la qual es considera —oficialment, inductivament i científica— arribada a la seva "vellesa".

Ai, que la "nova" parella no dona els dogmàticament pontificats fruits "nous", sinó "vells" i ben vells! I quants n'hi ha així: pels canals informatius en sovintegen notícies... en aquestes altures ja tots en devem conèixer més d'un... etc. Res, que les coses van malament.

Ai, que l'orgullós i psicològicament garantitzat panaceisme per la "realització" de la parella ja no pot mirar ningú per sobre l'espatlla! "Mi gozo en un pozo", com es diu en castellà, quina llàstima! I en tan poc temps. Qui ho havia de dir? Res, que no som ningú.

Garda Zamboni

N. de R. Es publicaran, preferentment, les cartes escrites a màquina a doble espai i d'una extensió, màxim, d'un foli. La Redacció no es compromet a retornar les cartes no publicades ni a contestar-les particularment.

HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ

F. Miralles, F. Fontbona, J. R. Triadú, J. Garriga,
N. de Dalmases, A. José i Pitarch
Fotografies de F. Català-Roca



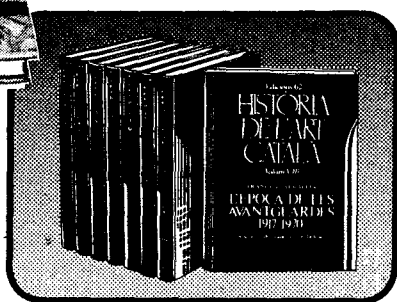
NOVETAT, VOLUM VI
DEL NEOCLASSICISME
A LA RESTAURACIÓ
1808-1888

PUBLICAT VOLUM VIII
L'ÈPOCA DE LES
AVANTGUARDES 1917-1970

Una anàlisi completa i innovadora del període que va des de la Guerra del Francès fins a l'Exposició Universal, que revaloritza una època històrica important injustament oblidada.

8 volums a tot color
2.000 fotografies

2.300 pàgines
Enquadernats en pell



INFORMACIÓ
a la vostra llibreria o a Edicions 62,
Provença 278, Barcelona-8

De venda a totes les llibreries
EDICIONS 62



GENERALITAT DE CATALUNYA
Direcció General de Política Lingüística

DIVULGACIÓ DE LA LLEI DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

El català és la llengua pròpia de Catalunya.
Tots els ciutadans tenen el dret d'expressar-s'hi, de paraula i per escrit, en les relacions i els actes públics, oficials i no oficials.

Aquest dret suposa, particularment, poder

- Adreçar-se en català, de paraula i per escrit, a l'Administració, als organismes públics i a les empreses públiques i privades.
- Expressar-se en català en qualsevol reunió.
- Desenvolupar en català les activitats professionals, laborals, polítiques i sindicals.
- Rebre l'ensenyament en català.

(article 2.1 de la Llei de Normalització Lingüística a Catalunya)

La Llei de Normalització Lingüística empara els drets dels ciutadans de Catalunya en matèria de llengua.

Podeu obtenir gratuïtament exemplars de la Llei de Normalització Lingüística (en català i en castellà) adreçant-vos a la Direcció General de Política Lingüística,

Pau Claris 162, 8è,
Barcelona 37.

Catalunya

El Parlament es queixa del governador civil

La Comissió de Drets Humans del Parlament va acordar reclamar al governador civil de Barcelona, Ferran Cardenal, els resultats de la investigació realitzada sobre les denúncies de presumptes tortures realitzades en la persona d'un independentista i d'una persona disminuïda mental durant les seves respectives detencions.

☆☆☆

El Consell de Cambres amb la Generalitat en el conflicte amb la Telefònica

El Consell de les Cambres de Comerç de Catalunya donen suport a les gestions que el Departament d'Indústria de la Generalitat està realitzant davant la Compañia Telefónica Nacional d'Espanya (CTNE) per evitar que l'esmentada companyia, a través de la seva reorganització administrativa, divideixi la unitat territorial de Catalunya fent que les províncies de Girona, Lleida i Tarragona, depenguin de Saragossa.

La decisió fou adoptada en l'últim ple de Consell de Cambres i comunicada al conseller Vicenç Oller. Aquest acord constitueix un nou i important argument que el conseller podrà esgrimir en defensa de la posició de la Generalitat davant el president de la Telefònica, Luís Solana.

☆☆☆

En Ripoll apel·len al Defensor del Poble per l'augment de contribucions

L'augment establert en les contribucions urbanes a Ripoll, que tanta tensió i indignació ha generat en la població, igualment que a Banyoles, Platja d'Aro i la propia Girona, ha estat dut davant el Defensor del Poble. Les esmentades localitats foren les primeres de les comarques gironines a ser aplicades aquestes revisions impositives.

☆☆☆

Tretze batlles demanen la creació d'una nova comarca

El reconeixement del "fet comarcal" de l'Alta Segarra fou plantejat al president de la Generalitat, Jordi Pujol en el transcurs de la visita que el cap del Govern català féu a la vila de Calaf.

La petició fou exposada

per tretze batlles dels municipis que conformen l'Alta Segarra, actualment dividits entre la Segarra, l'Anoia, el Bages i el Solsonès. Per això, han constituït la Comunitat Intercomarcal Segarrena, de la qual formen part les localitats de Calaf, que seria la capital, Prats de Rei, Sant Martí de Sesgueioles, Veciana, Sant Guim de Freixenet, Pujal, Torà, Castelfollit de Riubregós, Calonge de Segarra, Pinós, La Molsosa, Sant Pere de Sallavinera i Aguilar de Segarra.

Aquesta aspiració és absolutament majoritària entre els gairebé deu mil habitants que sumen les tretze poblacions.

Espanya

Homenatge a la Constitució i als parlamentaris que l'elaboren

El proper dia 5 de desembre, vigília del Dia de la Constitució, se celebrarà en el Congrés un acte d'homenatge de les Corts Generals als parlamentaris de les Corts constituents elegides el 15 de juny de l'any 1977. Encara que està per determinar, sembla que la sessió a la qual se li vol donar un especial relleu, estaria presidida per Sa Majestat el Rei.

La sessió commemorativa del Congrés tindrà per objecte reconèixer la tasca que dugueren a terme els parlamentaris de les Corts constituents.

A més d'un discurs del president del Congrés i de les Corts Generals, subratllant el significat de l'acte, el Rei lliurarà un pergamí a cadascun dels diputats i senadors constituents que participaren en l'elaboració i aprovació de la Constitució de l'any 1978. Només uns seixanta cinc diputats i trenta senadors de les actuals Corts Generals pertanyeren a la legislatura de l'any 1977, això dóna una idea de la renovació que s'ha produït en la classe política.

Aquests actes commemoratius es projectaran també en el Senat el dia 6, amb la cerimònia d'hissar per primera vegada les senyeres de les comunitats autònomes fins ara constituïdes pels presidents dels respectius parlaments, encara que també sembla que hi seran invitats els presidents dels governs autònoms, i en aquest cas a ells correspondria hissar les senyeres. Per la seva part, el president del Govern, Felipe González, hissarà la bandera espanyola.

☆☆☆

Es venen moltes finques a Andalusia

Els diaris andalusos publiquen des de fa uns dies



una gran quantitat d'anuncis amb oferiments de venda de finques, especialment a les províncies de Sevilla, Còrdova, Màlaga i Granada. Manuel Martín Almendro, president de la Confederació d'Empresaris Andalusos,

☆☆☆

Cent mil estudiants de Dret a l'any 1985

Cent mil alumnes cursaran Dret a Espanya l'any 1985 i se'n llicenciaran uns deu mil, segons les previsions fetes públiques en la cloenda de les III Jornades de Dégans de Facultats de Dret de les Universitats Espanyoles.

A judici dels reunits, el dret regional està adquirint un gran desenvolupament a Espanya, a causa de la configuració de l'Estat de les autonomies i hauria d'incloure's en els plans d'estudi.

☆☆☆

Processat un senador socialista

La Comissió de Suplicatoris del Senat, ha donat llum verda al processament de l'escriptor i senador Carlos Barral, per considerar que el presumpte delictes del qual se l'acusa no és polític, ja que és la querella per un personatge real d'una de les seves novel·les.

Món

Nou fracàs del comunisme francès en unes eleccions municipals

La majoria d'esquerres governamental ha sofert una nova derrota a les eleccions municipals celebrades últimament a Aulnoy-sous-Bois, ciutat de setanta-sis mil habitants propera a París i que des de fa divuit anys estava dirigida pels comunistes. El gaullista RPR, de Chirac, va guanyar pel 54 per cent dels vots. Aquesta és la cinquena derrota de la majoria durant les últimes setmanes en començis municipals.

☆☆☆

La Unió Europea Demòcrata Cristiana no ha admès el PDP

En la reunió del Buró de la UEDC celebrada a Roma fou posada a votació l'ingrés del Partido Demócrata Popular que encapçala Oscar Alzaga amb resultat negatiu per aquesta formació. Precisament Alzaga en fa responsable d'aquesta negativa el PNV i UDC actuals membres de la Internacional DC i que hi són d'ençà de la seva fundació.

ARA MATEIX...

Escoles cristianes i pastoral de conjunt

17.459 nens i nenes de Sants, l'Hospitalet i Cornellà són alumnes de col·legis associats al Secretariat de l'Escola Cristiana de Catalunya. Es tracta d'un sector humà amb problemes socials greus. Pensem, per exemple, en Bellvitge o Pubilla Cases, sense oblidar barriades de més tradició però també molt deficitàries en serveis com la Torrassa, la Bordeta, Santa Eulàlia, Coliblanco i Sants... L'aportació d'aquestes escoles —a part de la d'alguna altra també religiosa però no adherida a l'esmentat Secretariat— és de 22 col·legis amb 400 aules, de les quals 44 són de formació professional i 8 són d'educació especial. Totes aquestes dades han estat ofertes recentment al consell pastoral de la Zona Sud de l'Arquebisbat de Barcelona per a una reflexió sobre la nostra realitat escolar. Són dades limitades a uns indrets determinats però significatives, com a mostra, d'una situació més ampla. Caldria que l'opinió general assimilés el que aquestes dades representen.

Darrera seu hi ha la història dels últims vint anys... D'una banda, són els anys d'un creixement vertiginós de la població com a efecte d'un procés immigratori estimulat pels "plans de desenvolupament". L'Hospitalet, per exemple, entre 1960 i 1970 dobla la població... Els nous arribats, amb penes i treballs, a aconseguir un habitatge en els nous i desolats polígons, però no hi troben els serveis que necessiten, com escoles per als seus fills. D'altra banda, són els anys del Concili i la seva floridura d'iniciatives generoses. Congregacions religioses fins aleshores conegudes només pels

seus centres docents al rovell de l'ou de la ciutat, funden col·legis a les noves barriades. Moltes parròquies obren també, treballant, escoles —Barcelona arriba a la cinquena de col·legis parroquials—. Aquesta, evidentment, no és tota la història de l'ensenyament religiós. Però n'és una part viva i recent, que sovint passa desapercebuda a la mirada dels mateixos catòlics, acaparada pels aspectes ideològics i polèmics de la qüestió. Una història, val a dir-ho també, de convergència de molts preveres i seglars amb els sectors més sensibles de la societat, en la defensa dels drets humans.

Atesa la importància d'aquesta realitat, crida l'atenció una certa absència de l'escola cristiana dels projectes i dels organismes de la pastoral de conjunt. Per exemple, un fet tan important com l'Assemblea Diocesana de Barcelona no li presta atenció. I, tanmateix, l'organització del Secretariat de l'Escola Cristiana de Catalunya, portada a terme aquests últims anys, és un esforç de definició, de transparència en tots els ordres i de vertebració de milers de persones que es fan un instrument d'acció pastoral de gran abast. Una qüestió que la nostra pastoral té plantejada és si el treball missioner de l'Església ha de ser obra, només, de minories que s'hi senten especialment vocacionades, o si és possible i desitjable un rellançament missioner de totes les instàncies eclesials, especialment les que tenen una incidència més massiva.

J. Carrera Planas

Discurs del Papa en la commemoració dels difunts

La vida no està tancada en l'horitzó d'aquest món

"La vida no està tancada en l'horitzó d'aquest món", digué el papa Joan Pau II en una allocució a l'audiència general del dimecres, 2 de novembre, commemoració litúrgica dels difunts.

El Papa parlà del sentit de la nostra existència, de la precarietat de la nostra vida en el món i del secret de la plenitud en el més enllà. Publiquem íntegre el seu discurs.

"Espero la resurrecció dels morts i la vida eterna". Avui, commemoració dels difunts, el nostre pensament s'atura davant la multitud dels germans que ens han precedit en la gran ruta de l'eternitat. Estem invitats a reprendre amb ells, en la intimitat del cor, el diàleg que la mort no ha de tallar.

No hi ha cap persona que no tingui parents, amics, coneguts per recordar. No hi ha família que no es remunti a un propi tronc original amb els sentiments del dolor, de la pietat humana i cristiana.

Però el nostre record vol

arribar més enllà dels llegítims i estimats vincles afectius i ampliar-se a l'horitzó del món. D'aquesta manera arribem a tots els morts, allí on sigui que estiguin enterrats, des dels cementiris de les metròpolis als de les més modestes poblacions. Per tots, amb cor fraternal, elevem la piadosa invocació del sufragi al Senyor de la vida i de la mort.

El significat de la nostra existència està en la nostra immortalitat

La diada commemorativa de

tots els difunts ha d'ésser una diada de reflexió, particularment en l'ocasió extraordinària de l'Any Jubilar que estem celebrant.

En efecte, la commemoració dels difunts ens fa meditar, en primer terme, sobre el missatge escatològic del cristianisme; basats en la paraula reveladora de Crist, el Redemptor, estem segurs de la immortalitat de l'ànima. En realitat, la vida no està tancada en l'horitzó d'aquest món: l'ànima, creada immediatament per Déu, quan arriba a la fi fisiològica del cos roman immortal, i els nostres mateixos cossos resucitaran transformats i espiritualitzats. El significat profund i decisiu de la nostra existència humana i terrena està en la nostra "personal" immortalitat: Jesús ha vingut a revelar-nos aquesta veritat.

El cristianisme és certament també un humanisme i defensa amb força, el desenvolupa-



Làpida en marbre, amb la inscripció llatina i catalana, col·locada a la cripta de la catedral de Barcelona, que commemora la visita apostòlica de Joan Pau II a la ciutat.

ment integral de cada home i de cada poble, associant-se a tots els moviments que desitgen el progrés individual i social. Però el seu missatge és essencialment ultraterrenal, plantejant tot el sentit de l'existència sota la perspectiva de la immortalitat i de la responsabilitat.

Per tant, les multituds immenses dels que ja, durant segles passats, assoliren el terme de la seva pròpia vida són totes molt vives. Els nostres estimats difunts són encara vivents i també són presents, en certa manera, en el nostre camí diari. "La vida no es treu, sinó que es transforma. I mentre es destrueix la casa d'aquest exili terrenal és preparat un habitatge etern en els cels" (prefaci dels difunts).

Ignorem la quantitat de temps de què disposem

En segon lloc, aquesta diada justament ens fa pensar en la fragilitat i la precarietat de la nostra vida, en la condició moral de la nostra existència. Quantes persones ja han passat per aquesta vida nostra! Quants, que un dia estaven amb nosaltres, amb el seu efecte i la seva presència, ja no existeixen! Som pelegrins sobre la terra i no estem segurs de la quantitat de temps que se'ns concedeix.

L'autor de la Carta als Hebreus adverteix curosament: "Està establert que els homes moren una sola vegada, i després ve el judici". L'Any Sant de la Redempció ens recorda que Crist vingué a portar la "gràcia divina", a redimir la humanitat del pecat i a perdonar les culpes. La realitat de la nostra mort ens recorda l'avertència instant del diví mestre: "Romanguem vigilants!" Hem de viure, doncs, en gràcia de Déu mitjançant l'horació, la confessió freqüent, l'eucaristia. Hem de viure en pau amb Déu, amb nosaltres mateixos i amb tots.

La mort no ha de fer trista la vida

Tota la doctrina i tota l'actitud de Jesús són projectades vers les realitats eternes; a la vista de les quals el Diví Mestre no vacil·la a demanar dures renúncies i grans sacrificis. La realitat de la nostra mort no ha

de fer trista la vida ni bloquejar-la en les seves activitats. Només ha de fer-la extremadament seriosa.

L'autor de la Carta als Hebreus ens avisa que "no tenim aquí baix una ciutat estable, sinó que anem a la recerca de la futura", i sant Pau es fa ressò amb una expressió de viu realisme: "Tracto durament el meu cos i el sotmeto a l'esclavatge". En efecte, sabem que "els sofriments d'aquest món no són comparables amb la futura glòria que se'ns revelarà en nosaltres".

Aprofiteu la misericòrdia de Déu

A la llum del missatge típic de l'Any Sant, aquesta diada dels difunts continua recordant la immensa i preciosa realitat de la indulgència que l'Església concedeix en perdó la merescuda pena dels pecats. Certament, el Senyor perdona les culpes d'aquell que està veritablement penedit i retorna a Ell mitjançant el sagrament de la penitència. Queda, tanmateix, la zona d'ombra justament anomenada "pena" del pecat; és a dir, roman el deure de la purificació perfecta per a la possessió immediata de la visió beatífica després d'aquesta vida.

La indulgència jubilar —com les altres indulgències— pot obtenir-se en favor dels difunts sota forma de sufragi. Us exhorto, per tant, a aprofitar sempre, però especialment aquest any, el tresor de la misericòrdia de Déu, per tal de gaudir de la seva amistat i ésser trobats dignes de la seva infinita felicitat.

Estimadíssims germans i germanes! Les reflexions que ens ha suggerit la commemoració dels difunts ens introdueixen en el gran capítol dels "novíssims" —mort, judici, infern i glòria—. És la perspectiva que hem de tenir constantment davant dels ulls; és el secret perquè la vida tingui sempre plenitud de significat i es desenvolupi cada dia amb la força de l'esperança.

Meditem freqüentment sobre els novíssims i compredrem cada vegada millor el profund sentit del viure.

Amb aquesta exhortació us imparteixo de tot cor la meua afectuosa benedicció apostòlica.

CRÒNICA DE ROMA

Cinc-cents aniversari de Luter



ROMA. (Del nostre corresponent.)— Joan Pau II ha escrit una carta sobre Martí Luter en el cinc-cents aniversari del seu naixement, en la qual demana que s'arribi a una "justa imatge del reformador i de la seva època, a través d'una investigació sense prejudicis", i que "es mantingui el diàleg per aconseguir la unitat amb els cristians separats, en fidelitat a la fe, penitència i disponibilitat per aprendre". En la mateixa carta, informa Miquel Castellví per a Europa Press, des de Roma, no es fa cap referència a l'excomunicació de Luter.

La carta, està redactada en alemany i dirigida al cardenal Willebrands, president del Secretariat per a la Unió dels Cristians. Joan Pau II assenyala que el nom de Luter està lligat al record d'un període dolorós, de "profundes divisions eclesials".

"Les investigacions científiques d'estudiosos evangèlics i catòlics, afegeix el Papa, que han aconseguit notables punts de convergència, han dut a dibuixar un quadre més complet i diferenciat de la personalitat de Luter i de la trama complexa de la realitat històrica, social, política i eclesiàstica de la primera meitat del segle XVI".

Per a Joan Pau II, s'ha manifestat clarament "la profunda religiositat de Luter, que amb ardent passió es trobava empès per l'interrogant sobre la salvació eterna". Segons moderns estudiosos, com Maritain, Luter estava obsessionat per la salvació de la seva ànima, obsessió que està en la base de les formulacions teològiques del protestantisme. "De la mateixa manera —

prosegueix el Papa— ha resultat clar que el trencament de la unitat eclesial no es pot reduir ni a la manca de comprensió per part de l'autoritat de l'Església catòlica ni tan sols a l'escassetat de comprensió per part de Luter de l'autèntic catolicisme, encara que les dues coses han tingut un paper. Les arrels del problema eren molt més profundes: en la disputa sobre les relacions entre fe i tradició estaven en joc qüestions de fons sobre la recta interpretació i recepció de la fe cristiana. Les afirmacions de Luter tenien en elles mateixes un potencial de divisió eclesial que no es pot explicar només amb raons històriques".

Per aquest motiu, per Joan Pau II, juntament amb un acurat treball històric, que assoleixi una justa imatge del Reformador, de tota l'època de la Reforma i de les persones que hi intervingueren, s'imposa el diàleg de la fe per cercar la unitat, que fou iniciada amb gran serietat a Alemanya ja abans del Concili.

El diàleg ecumènic ha de fer-se en la fidelitat a la fe gratuïta, do de Déu, que comporta penitència i disponibilitat a aprendre escoltant; té, doncs, aquestes condicions: fidelitat a la fe i humilitat per aprendre.

El Papa assenyala, per últim, que la investigació històrica ha de fer-se amb coratge: "La culpa ha d'ésser reconeguda, sigui on sigui. Només amb una actitud de purificació a través de la veritat —conclou Joan Pau II— podem trobar una interpretació comuna del passat i assolir un punt nou de partida per al diàleg actual".

I.S.

Vaticà dia a dia

Dret dels pares a escollir
el col·legi per a llurs fills

En el Congrés internacional de la Família que es tancà a Roma i al qual assistí un miler de representants de centres d'orientació familiar de trenta països, entre ells Espanya, el papa Joan Pau II digué:

"Els pares, primers educadors de llurs fills, tenen dret a educar-los d'acord amb llurs conviccions religioses i morals i a escollir lliurement els col·legis".

I en un altre moment del seu discurs afegí: "Han de rebre de la societat l'ajut que necessiten, per mitjà d'una distribució justa de les subvencions públiques. L'educació religiosa i moral, l'educació sexual, ha de realitzar-se sota el seu atent guiatge".

★ ★ ★

Mor sor Pasqualina

El proppassat 13 de novembre morí a Viena la cèlebre sor Pasqualina Lehnert, que fou majordona de Pius XII durant els seus dinou anys de pontificat i que era considerada com una de les persones de més influència en la persona del Papa Pacelli.

Durant molts anys, sor Pasqualina no volgué fer cap declaració sobre els seus anys de servei al papa Pius XII, però darrerament havia autoritzat la publicació d'un llibre de memòries.

★ ★ ★

Joan Pau II beatificà una
monja àrab de Palestina

El dia 13 de novembre, diumenge, a la basílica de Sant Pere de Roma, el Papa beatificà sor Miriam de Jesús Crucificat, una monja palestina, que és la primera de l'Església melquita-catòlica que rep aquest honor.

La nova beata, de raça àrab, nasqué a Abellin, prop de Nazaret, el gener del 1946, de pares melquites, catòlica. Quedà orfe als tres anys, i el 1867 ingressà a l'orde de les carmelites descalces de Pau (França). Més tard passa a l'Índia i després a Palestina. Fundà una casa de carmelites descalces a Betlem.

En l'homília de la missa de beatificació, el Papa destacà el fet que la nova beata "nasqué en la terra que va veure néixer el Salvador, terra situada en una regió que avui és centre de gravíssimes preocupacions i doloroses tensions". Joan Pau II expressà el desig que la intercessió de sor Miriam "restitueixi la pau i concòrdia en aquelles terres on el Verb de Déu es féu carn".

"Cristians italians per a
la pau"

Per primera vegada i espectacularment, els "cristians italians per la pau", comunitats i preveres, participaren el dia 22 d'octubre proppassat en la manifestació pacifista de Roma, que aplegà al voltant de mig milió de persones de tot Itàlia i d'altres, vingudes expressament de la República Federal Alemanya.

El conjunt es dirigí vers les ambaixades de la Unió Soviètica i dels Estats Units i, finalment s'aplegaren, a la tarda, davant de la basílica de Sant Joan. La vetlla anterior diferents organitzacions catòliques de tot Itàlia participaren en la marxa per la pau: el moviment obrer cristià "ACLI", "Comunió i Alliberament", els "Focolari", el "Moviment per la vida" i els escoltes catòlics. En un document publicat conjuntament, havien reclamat el ple respecte a l'acta final d'Helsinki, del 1975, i recordaven el deure moral de les dues superpotències d'utilitzar les vies de negociació per arribar al desarmament bilateral.

Paral·lelament han reclamat que la Unió Soviètica retiri els cohets SS-20 ja instal·lats, o que en disminueixi el nombre per tot el vinent desembre. Al mateix temps, els Estats Units haurien de renunciar a la instal·lació dels missils "Cruise" i "Pershing", i retirar els euro-missils ja desplegats. Finalment el document afirma que els moviments catòlics "són conscients de la possible ambigüitat i del risc d'instrumentalització" que implica el compromís per la pau. La crida per participar en la marxa per la pau a la capital romana ha estat feta per mitjà de fulls de propaganda i manifestos de Caritas italiana, amb el permís del Vicariat general de Roma. Als convents i comunicats religiosos, els fulls editats per "Justícia i Pau" recentment posats en marxa per la conferència de superiors majors, i per la secció italiana del moviment "Pax Christi" han convocat els creients per aquesta marxa.

Els pares caputxins i els pares cordelians han estat particularment rellevants en la manifestació, vestint els seus hàbits religiosos i portant una pancarta amb les paraules "Franciscans per la pau".

El president dels franciscans de parla anglesa (USA, Canadà, Gran Bretanya, Irlanda i Malta) pare Alan Mackoy vingué expressament dels Estats Units per participar en la manifestació, per demostrar el compromís del seu orde, per la pau i el desarmament. En la seva allocució, el superior dels sacerdots obrers italians, Don Sirio Politi, molt conegut a Itàlia, recordà que la crida per a que cessi la cursa d'armaments era un deure del cristians.

Declaracions de monsenyor Sebastián, secretari de l'Episcopat espanyol

Els processos dels màrtirs de la guerra ja foren reoberts per Pau VI

"En la nostra entrevista amb el Papa poguérem comprovar que aquest no era un afer del qual s'hagués ocupat recentment." Parla monsenyor Fernando Sebastián, bisbe-secretari de la Conferència Episcopal Espanyola, al seu retorn de Roma, on ha participat durant un mes en el Sínode dels Bisbes. Li pregunten sobre un tema del qual durant la seva absència, i en el mateix marc informatiu del Sínode, la premsa espanyola se n'ha ocupat repetidament i amb informacions i interpretacions contrastants: el projecte dse canonització dels "màrtirs de la guerra".

—Me n'alegro —ens respon— que em pregunteu sobre aquest afer, perquè no tot el que s'ha escrit a Espanya és exacte. Com se sap, durant algunes sessions del Sínode els prefectes de les congregacions romanes informaren als pares sinodals sobre les activitats dels seus corresponents dicasteris. Doncs bé, el dia 19 d'octubre informà el cardenal Palazzini, prefecte de la Congregació de les Causes dels Sants. En el diàleg que es produí seguidament, un bisbe de Panamà, espanyol d'origen, i claretià per més dades, preguntà al cardenal en quina situació estaven les causes dels catòlics assassinats durant la guerra civil espanyola.

—Què respongué el cardenal?

—No ho recordo exactament. El que sí puc dir és que als bisbes espanyols ens arrebegà per sorpresa. Personalment anàrem després a parlar amb el mateix cardenal. I també parlàrem llargament amb el secretari de la Congregació. Ens interessava conèixer exactament l'estat de la qüestió i fer veure a la Congregació els nostres propis punts de vista.

Una decisió que no és d'ara

—I quin fou el resultat d'aquestes visites?

—A la Congregació ens atengueren molt bé i ens feren alguns aclariments molt importants, que deixen en ridícul algunes interpreta-

cions que s'han donat entre nosaltres. Els processos d'aquests pressumptes màrtirs foren posats novament en marxa pel mateix Pau VI. Joan Pau II confirmà aquesta decisió de Pau VI en la primera audiència que el cardenal tingué amb ell.

—Aleshores, ¿no és una decisió que el Papa hagi pres recentment?

—No. És més: nosaltres poguérem comprovar en la nostra entrevista amb el Papa, que aquest no era un afer del qual se n'hagués ocupat recentment. La resta són interpretacions i sensacionalismes.

—Quines altres coses d'interès general per entendre bé la situació real d'aquesta qüestió pot afegir-nos?

—D'antuvi, no hi haurà beatificacions massives. S'estudiarà amb molta cura cada cas fins a comprovar que aquella persona fou assassinada per causa de la fe i que morí com a veritable testimoni d'ella. La Congregació vol fins i tot fer un estudi global de la situació, fent l'encàrrec a historiadors competents, per a poder avaluar els aspectes de persecució religiosa que poguessin donar-se a Espanya durant aquells anys. I, no cal dir-ho, es tindran en compte els aspectes de la situació actual. L'Església exalta els seus fills a fi que siguin un estímul i una proclamació de l'Evangeli, no amb ànims de revenja ni intencions polítiques de cap mena. Acostumen fins i tot a consultar els bisbes de cada país abans de prendre decisions d'aquesta naturalesa. El cardenal ens digué que a la Congre-



gació agrairien els suggeriments dels bisbes espanyols.

Discordies prefabricades

—Si les coses són així, ¿quin problema pot haver-hi?

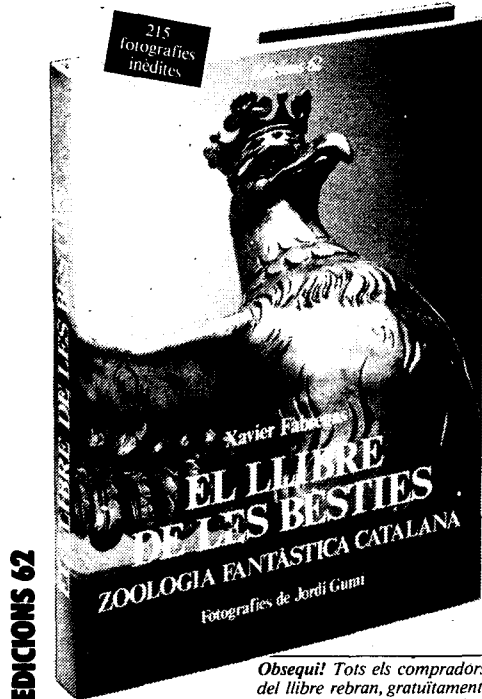
—Efectivament, les coses són així. No crec que hagi d'haver-hi cap problema. Els problemes els creen els qui cerquen sensacionalisme o la confusió, més que la objectivitat i la veritat. Entre les víctimes d'aquells mesos és indubtable que molts moriren per fidelitat a la fe en Déu, en Jesucrist. Els catòlics espanyols tenim en ells un exemple i un estímul per a la fidelitat de cada dia. No podem deixar que es perdi la seva memòria. Dir-ho i fer-ho així no té perquè ésser una ofensa per a ningú, ni motiu de discòrdia entre nosaltres. Molts d'ells moriren perdonant expressament a qui els mataren i oferint llurs vides pel bé i la pau entre tots els espanyols. No seria bo que, els espanyols no fóssim capaços de reconèixer la nostra pròpia història amb objectivitat i serenament. El que hi hagi de dolent cal superar-ho amb el perdó i la reconciliació; el bé ha d'ésser reconegut amb agraïment per incorporar-ho a la nostra història i a la nostra vida.

(De "YA")

EL LLIBRE DE LES BÈSTIES

ZOOLOGIA FANTÀSTICA CATALANA
Xavier Fàbregas Fotografies de Jordi Gumí

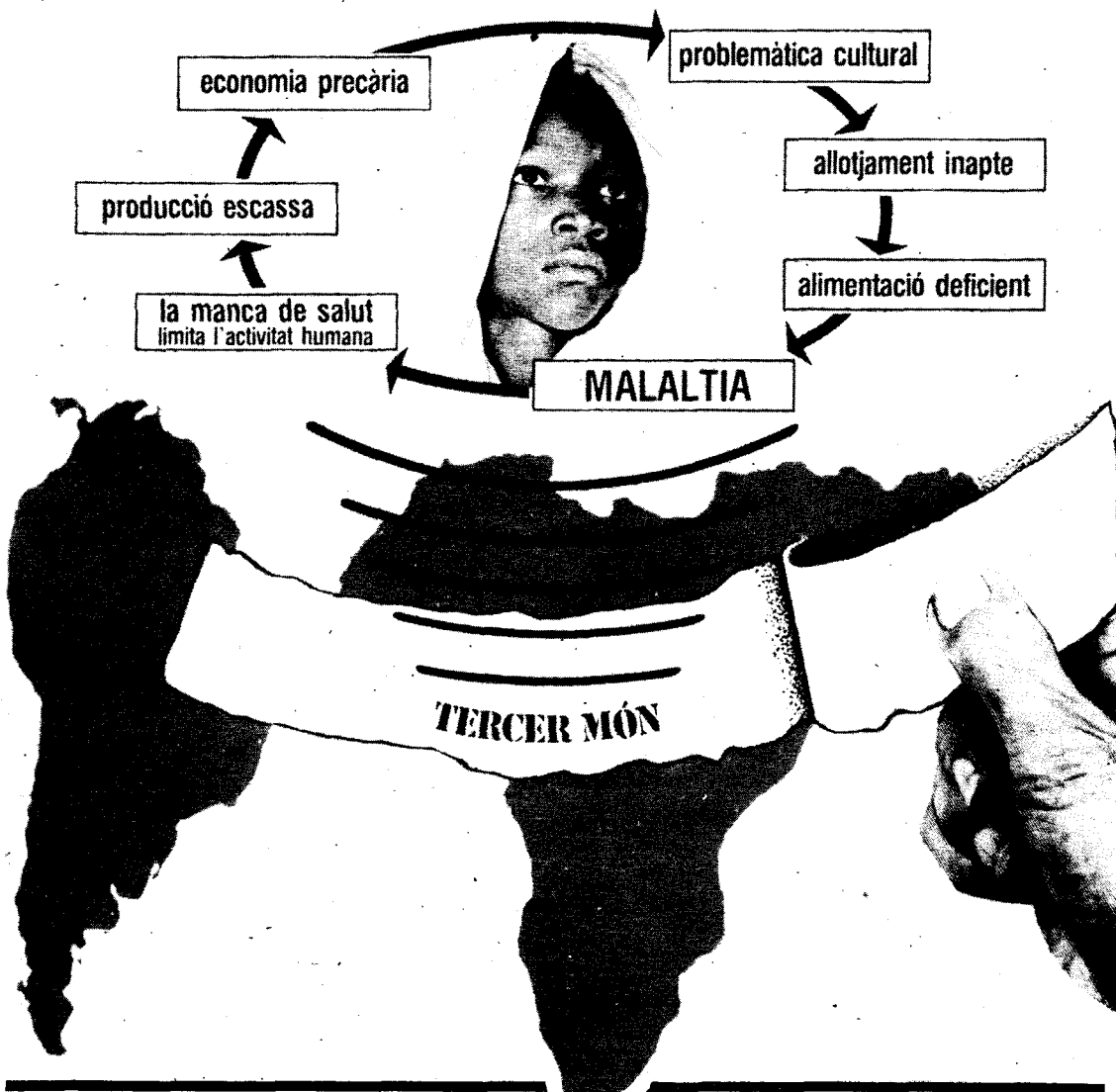
Un viatge apassionat de l'home i la bèstia des de les pintures romàniques del Pirineu fins al Parc Zoològic de Barcelona.



Un bestiari tradicional? Una zoologia fantàstica? Un assaig antropològic? Una mica de tot, i encara més, que donarà al lector català les claus d'algunes persistències i d'algunes singularitats de la nostra cultura.

Col·lecció «Vida i Costums dels catalans» 8
288 pàgs., 215 fotografies a color i blanc i negre.
De venda a totes les llibreries

Obsequi! Tots els compradors del llibre rebran, gratuïtament, un pòster exclusiu a tot color.



ENFRONT D'AQUESTA REALITAT... HI HA QUELCOM A FER

- divulgar una educació sanitària bona i extensa.
- prodigar la medicina preventiva i la higiene.
- formar personal sanitari i proporcionar-ne quan calgui.
- sostenir hospitals i dispensaris.
- contribuir amb medicaments, material sanitari i ambulàncies.



MEDICUS MUNDI, Organisme Benèfic de Cooperació Sanitària, ha contret el compromís d'ajudar el Tercer Món en tot allò que es refereix a l'àmbit de la salut. Si podeu col·laborar amb nosaltres en aquesta tasca, us ho agraïrem. Escriviu-nos o bé veniu a veure'ns.

MEDICUS MUNDI · Rosselló, 223 · Barcelona-8

BARCELONA

Santa Església Catedral.— El dia 8 de desembre, Solemnitat de la Immaculada Concepció, a les 11 del matí, el Sr. Cardenal-Arquebisbe celebrarà la Missa Pontifical, després de la qual hom anirà processionalment a la Capella de la Immaculada, que porta en les seves mans les claus de la Ciutat, per recordar el "Vot de poble" barceloní del 17 de juliol del 1651.

Celebració de l'Any Sant per a religiosos.— Pel IV diumenge d'Advent, dia 18 de desembre, a les 5 de la tarda, el Sr. Cardenal ha convocat a totes les religioses de la diòcesi per a celebrar, en la Basílica parroquial de Ntra. Sra. de la Mercè, l'Any Sant de la Redempció i la festa jubilar de les religioses que enguany compleixen els 25 o 50 anys de vida consagrada al Senyor en la seva Església. Després de la celebració, el Dr. Jubany rebrà en el Cambril de la Verge les religioses participants.

Exercicis Cap de Setmana.— Organitzats per l'Obra d'Exercicis Parroquials en col·laboració amb la Parròquia de Santa Maria del Mar, se celebraran, a la Casa d'Exercicis de Sarrià, per a homes, dones i joves, els dies 2 al 4 de desembre; començaran el divendres a les 8 del vespre i acabaran el diumenge a la mateixa hora. Els dirigirà el P. Sobre-roca S.J. Per informació i inscripcions: O.E.P., Duran i Bas, 9, tel. 301 16 26 o 310 23 90 de la parròquia de Santa Maria del Mar.

Recés de la Renovació Catòlica Carismàtica.— Se celebrarà els dies 3 i 4 de desembre. Serà un recés d'Iniciació a la Renovació de la Vida Cristiana en l'Esperit Sant. S'invita a tots els qui vulguin conèixer aquest camí de vida cristiana. Es farà a la Casa d'Exercicis "Mater Salvatoris" del Tibidabo. Començarà el dia 3 a les 17.30. No és necessària la inscripció prèvia i l'entrada és lliure.

Nou Codi de Dret Canònic.— "Eclesiologia subjacent. Innovacions principals". Conferència a càrrec

de mossèn Carles Soler Perdigó, Vice-provisor de l'Arquebisbe de Barcelona i Consiliari del Moviment de Dones d'Acció Catòlica. Dimecres, dia 30 de novembre, a les 5 de la tarda, c/. Llúria, 5, pral. Tothom hi és invitat.

C.I.C. Trobades d'Espiritualitat i Cultura.— Els dilluns de dos quarts de cinc a les sis de la tarda. Dia 5, "Eucaristia i pregària participada". Dia 12, "Influència de l'obra de Marx". Dia 19, "Recuperem de cara Nadal l'alegria dels fills de Déu". C.I.C., Via Augusta, 205.

Cinquantenari de la Parròquia de Corpus Christi.— El proper dia 3 de desembre, a les 8 del vespre, el Sr. Cardenal-arquebisbe presidirà una Missa d'acció de gràcies, a la Parròquia de Corpus Christi, amb motiu del cinquantenari de l'erecció d'aquesta parròquia. El dia 2, primer divendres de mes, a les 7 de la tarda, se celebrarà una Hora Santa, de preparació a la solemnitat del dia següent.

Tanda d'Exercicis per a Religioses.— Del 14 al 23 de desembre. Director: Iñaki Aguirre. Lloc: Casa d'Exercicis de Sant Ignasi, c/. Carrasco i Formiguera, 32. Tel. 203 88 62. Barcelona-17.

Cinc dies d'Exercicis.— Per a homes i joves des dels 17 anys. Poden participar-hi sacerdots i religiosos. Del dimarts, 6 de desembre, a les 8 del vespre, al diumenge 11, a la mateixa hora. Del dilluns, 26 de desembre, a les 8 de la nit, al dissabte 31, a la mateixa hora. Casa d'Exercicis "Ntra. Sra. de Montserrat", Caldes de Montbui. Tel. 865 00 96.

Grups d'oració i d'amistat.— Diumenge, 4 de desembre, a les 5 de la tarda, al Col·legi de Sant Vicens del carrer de les Carolines, 18, Barcelona, recés a càrrec de Mn. Jaume Armengol, preparatiu del JUBILEU DE L'ANY SANT DE LA REDEMPCCIÓ, que els grups d'oració i d'amistat, aniran a guanyar, col·lectivament, dissabte, 10 de desembre, a les 11 del matí, a la Basílica de la Mare de Déu de la Mercè.



Però..., què fa "AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA"?

Per aquells que desitgin conèixer millor l'apassionant història i acció pastoral de "Ajuda a l'Església necessitada" darrera el Teló d'Acer i al Tercer Món, projectem pel·lícules i diapositives tots els divendres laborables, de 5 a 6 de la tarda en la nostra seu: Travessera de Dalt, 24 ent. 2.ª, tel. 237 37 63. Entrada gratuïta limitada. Trucar abans. Gràcies!

Girona

Una obra de la diòcesi gironina

L'Escola de l'Esplai organitza cursos per a monitors i caps

GIRONA.— L'Escola de l'Esplai de la Diòcesi de Girona ha organitzat diferents cursos per a monitors i caps que treballin en les colònies y casals de vacances. En un sentit més ampli, l'Escola té com a objectiu la formació general de persones en els diferents camps teòrics i pràctics de cara al treball que hagin de fer com a educadors d'infants i adolescents. A més, com a entitat d'Església es proposa una educació integral, humana i de fe en el marc del temps lliure.

Així, doncs, l'Escola de l'Esplai anuncia el començament de dos cursos de monitors a la casa de "Els Arcs", de Santa Pau. El primer tindrà lloc del 27 de desembre d'enguany al 19 de febrer de 1984. S'aprofitarà les vacances de Nadal per a donar les classes durant alguns dies enters.

El segon curs de monitors començarà a Can Costa, de Sant Medir, el dia 14 de gener i acabarà el 4 de març següent. Per ambdós cursos s'exigirà una edat mínima de 17 anys complerts i una matrícula de 6.000 pessetes.

Per últim, l'Escola de l'Esplai també anuncia un curs de caps, 1er cicle, que començarà el dia 18 de febrer a "Els Arcs" i continuarà celebrant-se després a "Can Costa" de Sant Medir.

En aquest cas l'edat mínima exigida serà de 18 anys complerts i la matrícula la mateixa. En acabar els cursos es lliurarà a cada alumne el Certificat d'aptitud i assistència. Posteriorment, si s'escau, també es donarà el títol legal lliurat per la Direcció General de la Joventut de la Generalitat.

La matrícula per qualsevol d'aquests cursos ja es pot sol·licitar a l'Escola de l'Esplai, Plaça del Vi, 2, GIRONA, telèfon 202 791. (Hores d'atenció al públic:

dijous, de 4-6 tarda, i dissabtes, de 10 a 1 del matí.)

Nomenaments i elecció del nou Consell Presbiteral

El Butlletí Oficial de l'Església de Girona ha publicat els següents nomenaments:

Mossèn Josep M.ª Pont i Coma, professor del Seminari Diocesà.

Llic. Joaquim de Toca i Ciurana, Delegat de Caritas.

Mossèn Miquel Ramió i Feliu, secretari del Secretariat Diocesà de Catequesi.

Mossèn Sebastià Congost i Coll, ecònom de Peralada.

Mossèn Ramon Pijoan i Virosta, ecònom de la Sagrada Família de Figueres.

Mossèn Andreu Soler i Solei, encarregat de Sant Martí Sapresa.

Mossèn Fèlix Mussoll i Segura, coadjutor de la parròquia de Sant Pere de Figueres.

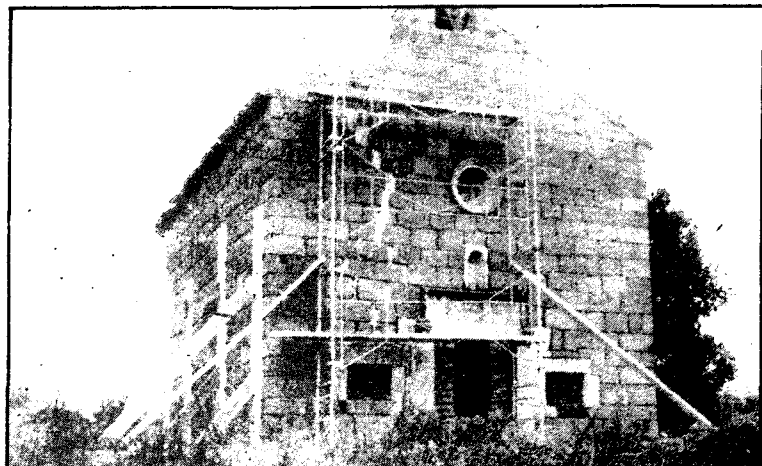
Mossèn Josep Puig i Bofill, diaca de Santa Coloma de Farners.

A més, durant els passats mesos de setembre i octubre se celebren arreu del Bisbat les oportunes votacions per a elegir els membres del nou Consell Presbiteral. Un cop realitzat l'escrutini sortiren elegits els següents sacerdots: Mossèn Jaume Marquès i Casanovas, canonge; Mossèn Joan Solà i Triadú per la zona de la Costa; Mossèn Josep Guinart i Bassas per l'Empordà Nord; Mossèn Josep Fonosas i Planas per l'Empordà Sud; Mossèn Josep M.ª Jordà i Aymerich, per la zona de l'Interior Nord; Mossèn Narcís Tibau i Ribot per la zona de l'Interior Sud; Mossèn Miquel Àngel Fluvià i Ferrés en representació dels consiliaris; Mossèn Joan Busquets i Dalmau en representació dels capellans dedicats a l'ensenyament; i el Pare

Josep Bonaventura, claretià, en representació dels religiosos. Ara manca que el senyor Bisbe en designi tres segons el seu propi criteri i confirmi els qui en formen part per raó del seu càrrec que són els següents: Mossèn Xavier Xutglà i Ruiz i Mossèn Esteve Andreu i Jeremias, ambdós Vicaris Generals; Mossèn Emili Montal i Vilert, Mossèn Josep Iglesias i Juanmiguel i el Pare Àngel Pinto, Vicaris Episcopals.

Un segell sobre les vidrieres de la catedral

Amb motiu de les Fires de Sant Narcís tingué lloc la presentació d'un segell normal de correus amb un vitrall de la catedral de Girona imprès. Es tracta d'una emissió per un valor global de sis milions de pessetes, de 16 pessetes cada exemplar, el que significa que el segell s'utilitzarà a bastament i recorrerà tot el món.



28 milions per a restaurar monuments

La Diputació de Girona ha aprovat un Pla de Restauració de monuments per aquest any que suposen un total de 28 milions de pessetes. Entre els temples que rebran una ajuda de dos milions cadascun hi ha el de Sant Domènec de Girona, l'Hospici d'Olot, el monestir de Sant Joan de les Abadesses i l'església de Sant Pere Desplà d'Arbúcies. A més es donaran ajudes d'un milió de pessetes a les esglésies de Bestracà, Bruguera,

Surroca, Sucarrats, Fitor, Toses, Santa Margarida, Albons, Olopte, etc.

Per últim, s'han concedit subvencions de mig milió de pessetes als temples de Lladó, Panissars, als Amics de Besalú, Ermadàs i d'altres. En la fotografia adjunta oferim una perspectiva de l'església d'Armadàs que encara continua en obres i que fou cremada el 1936.

PENSANT-HO BÉ

"No diguis blat que no sigui al sac i encara ben lligat"

Tots tenim la nostra sensibilitat personal i intransferible. Sensibilitat no és igual a debilitat, sinó a facultat de sentir. Prendre el tarannà de perdonavides i fer-ne escarafalls, és menysprear la persona en una de les seves característiques més singulars. Normalment els detractors de la sensibilitat són els egoistes, els caradures i els creguts d'ells mateixos. Una gran sensibilitat denota una viva personalitat oberta a la captació de l'ètica i de l'estètica en totes les seves vessants i manifestacions. El que no sent res, una persona freda, és una persona morta.

La sensibilitat, però, com tots els valors humans, necessita un desplegament equilibrat i harmònic. Hi ha un mal per defecte, però també un mal per excés. Les qualitats, per bones que siguin, si ultrapassen els seus deguts termes, poden provocar danys i perjudicis.

Un dels perills de la sensibilitat és que ens porti a l'exageració i a la fantasia fins a fer-nos confondre il·lusió i realitat. I, mentre som a la terra, cal tocar de peus a terra. Fer-se castells a l'aire, o fer volar coloms, pot ser un esplai però no un treball seriós. Qui més qui menys quan quelcom incideix en el punt neuràlgic de la pròpia sensibilitat, tendim a l'eufòria. És en aquest punt que ha d'entrar en joc el fre de l'experiència i de la raó. Emprendre un afer amb eufòria incontrolada és tan perillós, com posar-se al volant d'un automòbil pensant que tot el món és teu. És un mal mètode que una solemne patacada ens hagi de desvetllar del somni.

Prometre's o prometre és barat i no fa pobre. Hi ha gent que promet o prometen el lloro, el moro, el mico i el senyor de Puerto Rico. És massa. S'enganyen i enganyen. El mal és que l'eufòria és contagiosa. S'engomana per avarícia o per blandícia. Si

bades et trobes embarcat i en ple naufragi, i junt amb les il·lusions perds bou i esqueles.

Una cosa és el risc i el preu de l'èxit; l'altra la temeritat i el fer les coses sense pensar-les a fons, coneixent-ne les avantatges i els esculls. Cantar victòria abans de les batalles es manca de prudència i de respecte a l'altre i a les circumstàncies. Sempre hi ha la sorpresa d'un roc a la faixa i la força imponderable de l'imprevist i del desconegut. Si l'edificat sobre bons fonaments sovint trontolla i àdhuc s'esfondra, la possibilitat de l'atzucac i de l'ensulsiada es multiplica per cent quan emprenem els afers amb eufòria incontrolada. És d'orat, cridar terra!, o victòria!, sobresaltant la gent i atiant les ires dels que breguen o s'esforcen feixugament, quan el més calent és a l'aigüera.

Una cosa és la teoria, el projecte sobre el paper o el càlcul de possibilitats; l'altra la pràctica, la realització i els resultats concrets. Quan erem infants xalavem una cosa de no dir amb les exageracions fantasioses dels contes. Però la vida real no és una història vora del foc que, un cop xerrada i xanxejada, no en resta ni gra ni palla. Comptes no són contes. Què més voldria el pagès que poder mesurar la collita després de la sembra. Però li caldrà vetllar, treballar i que Déu l'ajudi!

És bo tenir il·lusions; però és millor tenir el coratge d'afrontar il·lusionadament la realitat i la lluita de cada dia amb esforç, amb paciència i amb seny. El fruit del treball omple de satisfacció, però no el regalen.

És la paràbola dels talents. Cal treballar per multiplicar-los, i poder, finalment, donar-ne comptes a l'amo i a la vida. Després, només després, entrar joiosament a la festa.

Xesc Soliu



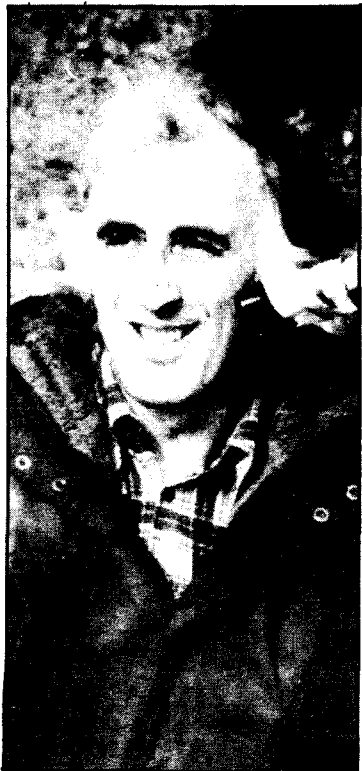
Girona

Dilluns, conferència de Jean Vannier sobre disminuïts psíquics

El proper dilluns dia 21 de novembre tindrà lloc a la Casa de Cultura de Girona una conferència col·loqui a càrrec del doctor Jean Vannier, metge del Canadà, fundador de les comunitats d'ajuda als disminuïts psíquics. L'acte ha estat organitzat per la comunitat anomenada "El Rusc", que funciona des de fa mitja dotzena d'anys en el terme municipal de Tordera, i començarà a les vuit del vespre.

Cal recordar que també existeix una altra comunitat semblant a Moià, anomenada "Els Avets". En ambdós centres es recullen una cinquantena de nens i joves deficients que convien com en família d'acord amb l'esperit de les Benaurances.

L'estança a Girona del doctor Vannier ha despertat el lògic interès entre preocupats per aquestes situacions i problemes humans. És segur que el col·loqui que seguirà a la conferència serà molt viu i ample.



M. Caballé

Tarragona

Nombroses reunions per a establir criteris

L'església tarragonina inicia el nou curs amb molta empenta



Una persona que no se sent integrada a la societat i que no té canals per agrupar-se és candidata a ser una inadaptada.

TARRAGONA.— L'Arxidiòcesi de Tarragona està registrant, en els darrers dies, una intensa activitat. El doctor Ramon Torrella i Cascante ha mantingut una sèrie de reunions de contingut molt divers; tot això reflecteix la intensitat del nou curs en la realització del seu programa. Cal remarcar així la reunió de vicaris de pastoral de Catalunya i Balears celebrada a Tarragona en la qual també hi participà el Sr. Arquebisbe.

En aquesta reunió es tractà sobre les qüestions que cal tenir en compte en l'aportació de l'Església a la nova Catalunya que s'està forjant. S'analitzà també el paper dinamitzador de les actuals institucions eclesials fins a arribar a aplicacions pastorals, i s'estudià

també el canvi registrat a les nostres estructures després del Concili.

Més d'un centenar de preveres han assistit, a La Selva del Camp, a unes sessions informatives sobre el nou Codi de Dret Canònic. El Sr. Arquebisbe presidí la jornada d'estudi i reflexió en el decurs de la qual mossèn Lluís Martínez Sistach, Vicari General de Barcelona, féu una exposició del tema sobre el Dret Canònic al servei de la missió de l'Església i la seva relació amb la pastoral de les comunitats cristianes.

El Dr. Martínez Sistach efectuà una detallada explicació del Dret Canònic i dels diversos aspectes del nou text legal. El proper dia 5, també a la Casa Diocesana d'Exercicis de La Selva del Camp, tindrà lloc una nova jornada informativa sobre el nou Codi en la qual participaran mossèn Joan Gebellí, assessor jurídic de l'Arquebisbat, i mossèn Pere Tena, president de la Facultat de Teologia de Barcelona.

En aquest context d'activitats, cal remarcar també la reunió del Sr. Arquebisbe amb els delegats diocesans, amb els quals efectuà una revisió del curs passat. Cada delegat diocesà va exposar els objectius i programa d'actuació de l'any vinent alhora que també es plantejaren les actuacions específiques de cada delegació en relació amb el document de la Conferència Episcopal Espanyola sobre el servei a la fe del nostre poble. El Doctor Ramon Torrella valorà positivament la tasca desenvolupada per les diferents delegacions, tot apuntant la conveniència d'establir una major connexió entre algunes d'elles per tal de tractar temes comuns. El Sr. Arquebisbe encoratjà els delegats a continuar la seva tasca al front dels diferents departaments de l'Arxidiòcesi al servei de l'Església de Tarragona.

Nou curs de les dones d'acció catòlica

Ha començat el curs de les Dones d'Acció Catòlica de

Tarragona amb la celebració d'un acte en el qual hi participà el Consiliari Diocesà mossèn Antonio Martínez. La presidenta diocesana féu la presentació del curs, tot recordant la necessitat d'aprofundir en les notes d'identitat del moviment per a poder donar raó de la militància. Remarcà la necessitat d'una acció concreta sobre el propi moviment que necessita dones joves per a continuar les accions que es porten a terme: catequesi, Caritas, associació de pares, pastoral de malalts, etc.

S'anuncià que mensualment hi haurà una reunió interparroquial de dones d'Acció Catòlica en el decurs de la qual mossèn Joan Aragonès oferirà un curs bíblic obert a totes les persones interessades. Es demanà també un ajut econòmic per a les militants afectades per les inundacions del Nord. La reunió va cloure amb la celebració de l'Eucaristia. En l'homilia mossèn Antonio Martínez remarcà la importància de la pregària com a preparació i eficàcia de l'acció apostòlica de l'Acció Catòlica.

Nomenaments

El Sr. Arquebisbe, Doctor Ramon Torrella i Cascante, ha signat els següents nomenaments arxidiocesans: Mossèn Romà Aldave Aguiló, col·laborador de la Parròquia de Vilaseca; mossèn Ramon Blas Batet, enviat en missió diocesana a la Parròquia de Bibwe, bisbat de Goma, al Zaire i el P. Ramon Verdés Cornet, franciscà, encarregat de les parròquies de Vimodí i Tarrés.

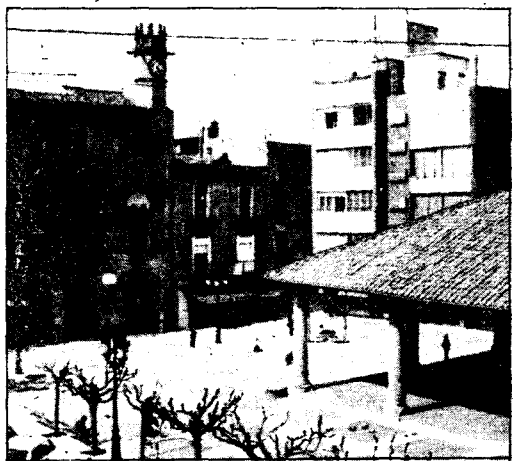
Reunió del Consell de Pastoral

La Comissió Permanent del Consell de Pastoral celebrà una reunió amb el Sr. Arquebisbe, Doctor Ramon Torrella i Cascante. Amb aquesta primera reunió, s'establí el diàleg de la Permanent amb el Sr. Arquebisbe, produint-se diverses intervencions sobre l'estructura i representativitat del Consell.

Dia 27 de novembre del 1983

XVII VIATGE CULTURAL A

GRANOLLERS on visitarem el Museu instal·lat en un edifici notable, inaugurat el 1976. Conté seccions d'arqueologia prehistòrica ibèrica, grega i romana; numismàtica de diverses èpoques i països; ceràmica variada; pintura i escultura dels segles XV al XIX; armes del XVI al XIX; caixes de núvia del XVII; indumentària; art popular i oriental i, encara, un llarg etcètera. També veurem la Llotja.



La plaça Gran de Granollers, amb la casa de la ciutat i l'antiga Llotja.



Vallgorguina.

VALLGORGUINA, dinar al Restaurant "Keramell". Visita al DOLMEN DE "PEDRA GENTIL". Lloc tradicional de reunió de les bruixes.

ARENYS DE MAR on visitarem el nou "Museu Marés" de puntes al coixí i blondes, instal·lat en un edifici adequat i amb nombroses peces exhibides, de molt interès.

PREU: 1.500 pessetes, que comprèn el viatge, el dinar al restaurant Keramell, de Vallgorguina i les entrades als Museus.

SORTIDA: A les 8 del matí del carrer València xamfrà Balmes.



Per informació i inscripcions: Sra. Montserrat, "Catalunya Cristiana", c/ València, 344. 2on. Telef. 215 87 39; 28 08: 24 35, hores d'oficina.

CALENDARI LITÚRGIC PASTORAL 1984

preparat per Mn. Pere Farnés Scherer, pvre.

Inclou, com les edicions d'anys passats:

- Normes obligatòries per a la celebració de les misas i de la Litúrgia de les Hores.
- Suggestiments per a l'elecció d'elements i de formularis, quan les normes oficials deixen llibertat.
- Celebracions pròpies de totes les diòcesis del Principat i de les Illes.
- Relació dels llibres litúrgics oficials necessaris.

Preu de venda: 475 ptes.



EDITORIAL REGINA

Mallorca, 87-89 - Barcelona-29

Barcelona

Peregrinació ameríndia a la ciutat comtal

BARCELONA.— El "Bureau of Catholic Indian Missions", d'Estats Units, dirigit per monsenyor Paul A. Lenz, ha organitzat per als Amerindis (Pells-Roges) i llurs amics, en ocasió de l'Any Sant de la Redempció, una peregrinació de quinze dies a Europa, del 29 de setembre al 13 d'octubre 1983. Monsenyor Lenz (que ha vingut amb el grup), havia participat en l'organització de molts detalls de la cerimònia de beatificació que tingué el 22 de juny del 1980. "CATALUNYA CRISTIANA", n.ºs 40 i 41 - 29 juny/5 juliol 1980 i 6-16 juliol 1980. Cerimònia a la qual van participar bon nombre d'Amerindis (entre capellans, diaques i laics), ja que aquell dia gloriós el papa Joan Pau II va beatificar a Kateri (Caterina) Tekakwitha, una índia iroquesa.

Els peregrins han visitat Roma, el Vaticà, Assís, Nàpols i Capri, a Itàlia; Lourdes a França; Burgos, Valladolid, Àvila, Segòvia, Madrid, a Espanya...

Però una etapa molt important per als Americans —i per als Amerindis particularment— ha estat la de Barcelona, entre Roma i Lourdes. El 6 d'octubre al migdia arribaven en avió els peregrins del **Bureau of Catholic Indian Missions**. A les cinc de la tarda, monsenyor Lenz, el pare Dan i el pare Georges Mathieu concelebraven una



missa a la parròquia de la Concepció. Hi assistien uns quants devots barcelonins de la beata Kateri Tekakwitha —malauradament molts pocs, per ser dia i hora feiners. Tres caps d'escoltes catalans van fer guàrdia d'honor durant la missa. I tres persones més, amb tota llur bona voluntat, s'esforçaren a cantar el millor possible unes estrofes dels goigs en lloança de la beata Kateri Tekakwitha, acompanyats a l'orgue per l'autora de la música, la compositora Na Carmela Pou de Briones. (La lletra d'aquests goigs és de Na Montserrat Flaqué i Farrús i del P. Sebastià Bartina i Gassiot, S.J. S'han publicat amb dibuix i orla de Na Mireia Moreu i Huet.

Els Americans van apreciar molt l'exemple barceloní, amb els seus xamfrans. I no va faltar qui es fixés en la presència d'un carrer Sèneca a la nostra ciutat: "Una de les nostres tribus es diu Sèneca!". Van quedar una mica decebuts quan els vam explicar que el nostre carrer estava dedicat a un

filòsof romà del mateix nom... També van admirar la Sagrada Família i, de passada, altres edificis modernistes.

Visita a Montserrat

El matí del 7 d'octubre, els peregrins del "Bureau of Catholic Indian Missions" van pujar a Montserrat. La nostra Muntanya Santa també té una significació especial per als Amerindis, a causa de sant Ignasi de Loiola: ja que foren missioners jesuïtes els qui convertiren la beata Kateri Tekakwitha. (No ha quedat documentació si Cristòfor Colom va pujar a Montserrat amb els "Índis" que va portar). Monsenyor Lenz i els seus companys van concelebrar una missa a les dotze, a la capella del cambril, de la Mare de Déu de Montserrat. Van ressar una oració especial per l'ànima del cardenal Cooke, de Nova York, mort el dia abans. Després van fer el besaman a la Verge Bruna, i finalment es van quedar a escoltar l'Escolania. Algún

dels Amerindis va participar al cant del Virolai: l'havia après aquell matí, passejant-se per Montserrat.

A la tarda, retorn a Barcelona per fer un volt al Poble Espanyol i visitar la Catedral. En aquest darrer lloc, quan el guia volgué fer avançar el grup després d'haver donat una succinta explicació sobre el baptisteri, el van deturar. Barcelona té una significació especial per als Americans, a causa de Colom. Però la nostra Catedral té un interès especial per als Amerindis. En efecte, fou aquí, a la Seu de Barcelona, que tingué lloc a l'abril del 1493 el solemne bateig dels primers autòctons del Nou Món en rebre la fe cristiana. El rei Ferran i el príncep Joan foren padrins de dos dels neòfits. Aquests eren sis "Índis" que Cristòfor Colom havia portat amb ell, de retorn del seu viatge de descoberta. És per això que els peregrins del "Bureau of Catholic Indian Missions", dirigits pel P. Georges Mathieu, (El P. Georges Mathieu, indi Potawatomi, va tenir el goig de

En aquest grup de l'expedició ameríndia a Barcelona figuren representants de les tribus Navajos, Pueblos, Kiowas, Potawatomis, Caddos, etcètera, així com alguna que altra cara pal·lida, tots ells bons fidels de la beata Kateri Tekakwitha, índia ella mateixa, representada en l'estampa de la dreta.



concelebrar amb el papa Joan Pau II, en la missa de beatificació de la beata iroquesa Kateri Tekakwitha, el 22 de juny del 1980), un Potawatomi, van resar, davant del baptisteri de la Catedral de Barcelona, la oració per la obtenció de la canonització de la beata Kateri Tekakwitha.

Els peregrins van marxar de Barcelona cap a Lourdes, el 8 d'octubre al matí.

La presència religiosa a les Rambles barcelonines

¿Què són i com van ser les RAMBLES? ¿Què hi havia? ¿Com es va iniciar aquest passeig tan estimat pels barcelonins, i tan admirat també pels forasters? Tot això ens ho va contestar en el pregó de festes el Dr. Jordi Bonet i Armengol, director general de Patrimoni Artístic de la Generalitat.

Fou en el segle XVIII quan les RAMBLES començaren a ser el passeig que avui coneixem. La primera innovació va venir després de la sol·licitud de M.^a Espeny de construir balcons i finestres a la part alta de l'edifici "Lo Corralet". Fins aleshores, malgrat la caducitat de la muralla dita de Jaume I, no havia deixat pas de ser una riera que separava la ciutat antiga del Raval, en la qual hi havia, a un costat, muralles i portals, a l'altre, casetes baixes i horts. Llavors es feu la primera plantació d'arbres, a la part de Santa Mònica, s'obriren portes i finestres a la Porta-Ferrissa, es construïren cases que van substituir la muralla, i així creixeren els Palaus March, Moja, La Virreina i el Convent dels Caputxins. El que li donà la fesomia vial, tal com ara ho coneixem, fou la desaparició dels diversos convents de la façana del Raval, a partir de mitjans del segle passat.

Pujant per la RAMBLA trobem la parròquia de Santa Mònica, antic convent dels Agustins (1618, obra de Fra Juncosa), que fou mutilat i l'església destruïda el 1936. Aquesta ha estat construïda de nou fa pocs anys. El que sí que es conserva és el claustre de fina línia neoclàssica. A l'altre costat hi trobem l'antiga Fundació, després Banc de Barcelona, i ara és una dependència del Govern Militar. Les cases que segueixen fins el Passatge de Crèdit són senzilles. Després ve el Palau March de Reus, que a fi de segle fou Banc d'Espanya, i ara aviat serà seu de la Conselleria de Cultura, és obra de Joan Soler i Foneca. Més tard ve l'edifici

que fou Centre de Dependents (n.º 10) i que ara allotja el Restaurant Casa Joan. Segueix la Plaça del Teatre en el Pla de les Comèdies on hi ha el Teatre Principal, antic corral de comèdies de l'Hospital de la Santa Creu, que fou refet després d'un incendi el 1787. Tocant al Teatre hi ha una casa d'estil isabelí que té una façana de gran categoria, oculta per rètols publicitaris. Els edificis del Passatge Bacardí, l'Hostal Sant Marc i l'Hostal 4 Nacions, construïts cap el 1850, són ben correctes. Enllacen amb l'excel·lent arquitectura que forma la Plaça Reial, obra de Daniel i Molina, premiada pel concurs de 1847, i que substituï el que fou el Convent dels Caputxins. Fins al carrer de Ferran VII es succeeixen uns quants edificis de bon aspecte i diferent estil ben apreciables.

El carrer Nou de la Rambla, resultat d'una de les urbanitzacions del segle passat que ni el Comte de Güell ni Gaudí van poder aixecar de la decadència, mostra la seva cantonada una capelleta amb Sant Cristòfol. Fins al carrer de la Unió —un altre carrer obert el segle passat— els edificis tenen poca personalitat. Ve ara la caserna de la Guàrdia Civil, mig destruïda, ocupa el que fou Convent dels Carmelites Calçats o de Sant Àngel (1593), del qual es conserva el claustre, en mal estat. És notable la façana de l'Hotel Orient, Convent dels PP. Mercedaris (1643), completada per la del Liceu, que no està en consonància amb la qualitat dels seus salons i del seu teatre. L'espai del carrer Ferran al Pla de la Boqueria té edificis discrets però ben proporcionats. El Pla de la Boqueria, on conflueixen els carrers de Sant Pau, Hospital, Boqueria i Riera del Pi (Cardenal Casañas), està presidit per la imatge de Santa Eulàlia des de segles. En ell hi està ubicat l'edifici de Bruno Quadros amb el dragó xinès que recorda el comerç amb Filipines. A partir d'aquí la RAMBLA DE LES FLORS dona joc a un bon conjunt d'edificis

que es construïren en substitució del convent de Sant Josep, entre ells trobem el Mercat que porta el seu nom, vulgarment conegut pel de la Boqueria, té un porxo de columnes jòniques de gran valor artístic. Més amunt hi ha el Palau de la Virreina, de façana molt vistosa, on es troba en un dels seus costats, la imatge de la Mare de Déu del Roser, que saluda amorosa els vianants que la invoquen. Cal destacar les Galeries de Can Blanc, que s'han de renovar perquè deixin veure el campanar del Pi. Després un seguit d'edificis fins a l'Hostal Parisenc, amb una altra imatge que podria ser la del Carme, presidint la façana. L'església de Betlem, bastida i ornamentada en els segles XVI-XVII, d'estil barroc, és juntament amb el Palau Moja i Comillas-Güell i l'edifici de Tabacs de Filipines un dels punts rellevants de la RAMBLA.

Aquestes imatges van ésser el centre de la primera Universitat barcelonina, autoritzada en 1402 pel rei Martí l'Humà, de la qual solament ens queda com a record la denominació d'una de elles —Rambla dels Estudis—. També han desaparegut el Seminari Conciliar (1595) i el Col·legi de Cordelles. Queda l'Acadèmia de Ciències i Arts, restaurada el 1883 per Domènec i Estapà. Cal fixar-se en l'edifici correctíssim de la cantonada amb el carrer de la Canuda a l'antic portal de Santa Anna, com també no podem oblidar la farmàcia que fa cantonada amb Bonsuccés, i per què no, les façanes de la Banca Garriga i Nogués, i la del Banc Central.

El Dr. Jordi Bonet va acabar el seu magistral pregó demanant a la Verge del Roser, patrona de les RAMBLES, que ens ajudi i ens beneeixi a tots.

M.^a del Carmen Gutiérrez Serres

Barcelona

El Dr. Duocastella, director de l'ISPA

La formació d'experts en gerontologia

BARCELONA.— Ens hem assabentat, Dr. Duocastella, que entre les activitats que vostè ha promogut hi ha, des de fa uns anys, la formació d'experts en Gerontologia Mèdica i Social. ¿Ens vol ampliar aquesta nova vessant de la seva activitat?

—Sí. De fet, és una conseqüència de la recerca social a la qual es dedica el nostre Institut de Sociologia i Psicologia Aplicades, ISPA, des de fa prop de 30 anys. Entre els estudis, el tema dels vells el vàrem iniciar, com a cosa esporàdica, fa uns vint anys, amb un estudi sobre les províncies de Soria i d'Àvila. L'any 1975 va ésser sobretot Catalunya i més tard, vàrem rebre l'encàrrec, per part de la Caixa de Pensions, d'organitzar uns cursos de formació tècnica per a les persones (metges, infermeres, assistents socials i responsables d'institucions), dedicades a acollir vells. A partir d'aquí varen néixer dues noves iniciatives, prèvia una seriosa informació sobre el que es feia a d'altres països d'Europa: 1) la CÀTEDRA DE GERONTOLOGIA, promociionada i patrocinada per la Caixa de Pensions, i 2) l'ESCOLA DE GEROCULTORS, patrocinada per la Generalitat de Catalunya.

—Parli'ns, doncs, primer, de la CÀTEDRA DE GERONTOLOGIA, ja que mai no n'havíem donat notícia als nostres lectors.

—La Càtedra va néixer l'any 1976. Juntament amb el Dr.

Joan Obiols (a.c.s), aleshores degà de la Facultat de Medicina, i després Rector de la Universitat, i els Drs. Aragó, Masrera, la Sra. Grau i un bon equip de metges especialistes, sociòlegs i experts en els problemes de la gent gran, vàrem organitzar uns cursos reduïts (limitats a 40 alumnes) teòrico-pràctics, en els quals es tractaven des de diferents angles, la problemàtica de la vellesa, tal com l'havíem anat descobrint a través de les nostres recerques sociològiques anteriors: des de l'angle de l'economia, del temps lliure, dels problemes humans, de la salut, etc., i de les respostes que l'Estat i la societat els havia donat: pensions, residències, clubs, etc. Programa que hem anat ampliant any darrere any. A més d'aquests cursos, cada any hem celebrat un Symposium, al mes de novembre, d'àmbit estatal, centrat, cada un d'ells, en un tema quasi monogràfic i en el qual participen experts del nostre país i també de l'estranger.

—¿Quins resultats han donat i quan duren aquests cursos?

—Els cursos han continuat cada vegada amb més èxit, ja que es tracta d'una necessitat molt sentida al nostre país —com a tot el món— car els problemes dels vells van creixent de dia en dia, a mesura que la gent viu més anys i són més en nombre els que arriben a vells. De moment, ja se n'han fet 8 cursos, i hi han participat més de 400 alumnes, procedents principalment de tot Catalunya i les Illes.



El Dr. Duocastella pren la paraula en la presentació dels cursos per a gerontòlegs, acompanyat pel senyor Coll i Alentorn, Conseller adjunt a la presidència de la Generalitat

Uns symposiums per interessats en la vellesa

—¿I què són els Symposiums dels quals parlava abans?

—Els Symposiums són oberts a persones de mateix nivell superior minoritari, interessats en els problemes de la vellesa, d'arreu d'Espanya. Cada un d'ells se sol centrar en un tema concret i especialitzat. Les tasques del Symposium són després, recollides en una col·lecció, que s'anomena "GERONTOLOGIA Y SOCIEDAD". Se n'han publicat ja diversos números, l'un dedicat a "Residències" un altre a "Serveis a domicili". Tenim en preparació el tema de "La mort i l'atenció al moribund" i "l'ús del temps lliure".

Aquests symposiums tenen una setmana de durada i cada any enregistren un nombre més elevat d'inscripcions, uns 150 participants de tot Espanya.

—Bé. Parlem ara dels "GEROCULTORS", com vostè ha dit.

—Com a primera afirmació —per a remarcar la importància que van tenint en el món modern— li diré que a França, per no anar més enllà, hi ha 60.000 professionals dedicats a l'assistència als vells a la pròpia llar. Al nostre país només els coneixíem fins ara, a través d'algunes institucions religioses, com l'Obra de la Visitació, les Germanetes de l'Assumpció, i altres que ja fa anys que se n'ocupen. Darrerament s'ha fet evident la necessitat d'assegu-

rar una formació tècnica al personal que té contacte directe amb els vells, ja que així els poden comprendre i ajudar millor.

Necessitat d'una formació específica

—¿Com va néixer i quina ha estat l'evolució dels cursos?

—En principi, els vàrem proposar a petició del Ministeri de Cultura i després n'assumí el protagonisme la Direcció General d'Assistència Social de la Generalitat. L'èxit ha estat extraordinari. S'han celebrat ja diversos cursos, el darrer de mes de 100 hores de durada, entre classes teòriques i pràctiques, destinades a aconseguir un coneixement més aprofundit de la personalitat del vell. Al darrer curs hi hem afegit unes classes pràctiques sobre alguns temes molt concrets, tals com la dietètica, la prevenció d'accidents, l'ús dels aparells electrodomèstics, etc.

Fins ara, han passat per aquests cursos més de 800 "alumnes" en general dones, de totes les edats. El més curiós ha estat, però, el fet de l'interès despertat entre les Religioses de tot Espanya, per a les quals hem organitzat diversos Cursos Intensius, que reuneixen religioses i religiosos de tota la península cosa que fa patent la necessitat que, tant el personal que es dedica a l'atenció dels vells, com el personal voluntari, demanen una preparació específica que faci més eficaç la seva donació personal.

Dr. Jubany: "Encara no sóc rector de l'Estany, potser més endavant sí."

SANTA MARIA DE L'ESTANY.— Una anècdota defineix la senzillesa i al mateix temps grandesa del Dr. Jubany quan es trobava passejant per les rodalies del Monestir i una forastera li va preguntar:

—"Què és vostè el Rector de l'Estany?"

i el Cardenal li respongué:

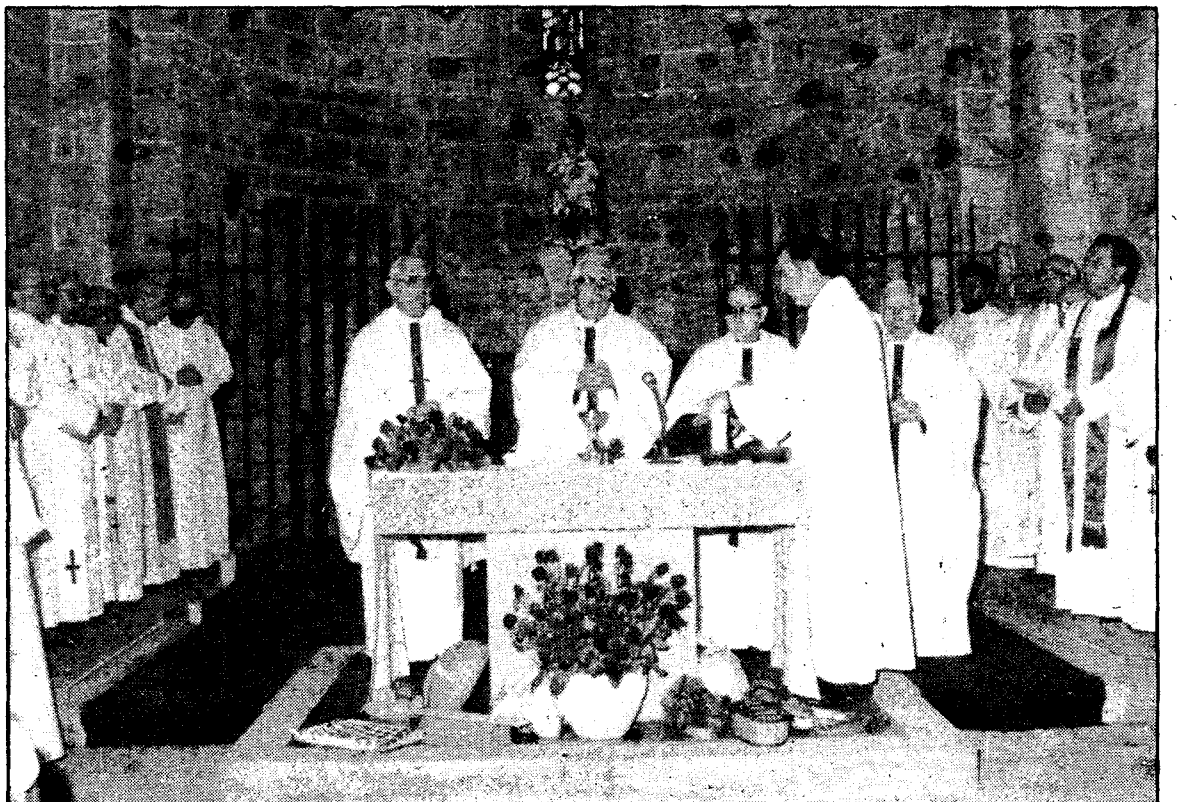
—"De moment encara no, potser més endavant sí, per ara només sóc el Bisbe de Barcelona".

Això succeïa en el decurs de la diada en que es cloïa la celebració del 850 aniversari de la consagració de l'església del monestir de Santa Maria de l'Estany, a la qual hi va assistir el Dr. Jubany, acompanyant els doctors Guix i Masnou.

Curosament preparat, l'acte principal i pràcticament únic va consistir en un ritual religiós, la Missa solemne, presidida pel Cardenal Narcís Jubany i Arnau, acompanyat pel Bisbe de Vic, Dr. Guix i l'arquebisbe i bisbe emerits Dr. Pont i Dr. Masnou de Tarragona i Vic respectivament, a més del Rector de l'Estany, mossèn Aureli Pou, l'Arxiprest de Moià i uns 20 Sacerdots fills o veïns de la localitat.

La manifestació va tenir una gran acollida per part dels nombrosos fidels que malgrat el mal temps no van deixar de traslladar-se a l'Estany i van participar activament amb precís i cançons que solemnitzen la diada.

L'homilia del Dr. Jubany es va basar en la descripció de la història de Sta. Maria de l'Estany des dels seus inicis fins ara començant per parlar dels monestirs dedicats a la Mare de Déu com són el de Montserrat, Ripoll i el mateix Estany, per centrar-se més concretament en la fundació per part d'uns Canonges Agustiniens, joves compromesos en la reforma començant així la vida monacal del poble del Bages.



Un moment de la concelebració

Dr. J.L. Viscarri i Trullàs

Psiquiatria - Psicologia
Tractament malalties nervioses i mentals. Alcohòlicisme.
Visita: Dilluns, dimecres, divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Telèfon: 247 50 97.

Rosaura Nebot i Rojo

Urgell

Un festiu aplec de monitors i d'infants commemorà l'efemèrides

25 anys de colònies i campaments

LA SEU D'URGELL.— Al convent i col·legi de les Avellanes (La Noguera) el Servei de Colònies de Vacances del bisbat d'Urgell acaba de celebrar els seus 25 anys d'història. Ha estat un aplec festiu de monitors i infants units per un mateix desig: aprofitar l'esplai per a la formació personal. També una festa: celebració de l'Eucaristia, cercavila, jocs, festival... Hi han acudit representacions de totes les parròquies que organitzen activitats relacionades amb el Servei: Balaguer, Salgar, Menàrguens, Vallfogona, Bellvís, Albosa, La Portella, Ponts, Oliana, Organyà, La Seu d'Urgell... Un total de 300 persones. També hi assistí des del primer moment el Sr. Enric Puig, Director General de la Joventut, i representacions de la Coordinadora Catalana de Colònies, dels Clubs d'Esplai i Casals d'Estiu. El bisbe Joan envià una carta encoratjant el Servei de Colònies de Vacances a perseverar en la tasca educativa de l'esplai.

Al Bisbat d'Urgell les colònies s'iniciaren a Santa Maria de Meià i després els primers torns de campaments se celebraren a Coll de Nargó, Oliu, Ribera Salada, San Joan de

l'Erm, Capdella, Isil i Barruera. Fa aproximadament deu anys que ja existeixen diferents centres preparats expressament per a activitats juvenils: Salgar, Tuixent, Bastanist, i darrerament Espot. No cal oblidar que la geografia de la diòcesi és privilegiada per a activitats relacionades amb la muntanya. Només cal pensar que pertanyen a la diòcesi les comarques de La Vall d'Aran, Pallars, Alt Urgell i Cerdanya. I hi ha encara una altra circumstància que afavoreix les activitats d'esplai: en motes d'aquestes comarques, a causa de l'emigració massiva, hi ha centres i rectories deshabitades aptes per a instal·lacions del Servei.

Balaguer: Festes del Sant Crist en l'Any Sant

Les festes del Sant Crist de Balaguer sempre han tingut un relleu particular en l'Església d'Urgell, per raó de la devoció a la sagrada imatge i també perquè són les festes de les dues comarques més poblades del Bisbat, La Noguera i el Pla d'Urgell. A tots aquests motius cal afegir-hi enguany la celebració de l'Any Sant de la Redempció que ha donat a les



La geografia de la diòcesi d'Urgell és certament privilegiada pel que fa a la possibilitat de desenvolupar activitats muntanyenques i d'esplai en general.

festes un motiu per a guanyar les gràcies jubilar. El Santuari és temple jubilar, juntament amb Núria, La Catedral de La Seu d'Urgell i Meritxell. El diumenge dia 6 de novembre hi hagué un pelegrinatge jubilar que s'inicià amb una processó

penitencial i va cloure amb la celebració de la missa en el temple del Sant Crist. Enguany a les festes tradicionals dels dies 9 i 10 de novembre hi assistí l'Arquebisbe dimissionari de Tarragona, monsenyor Josep Pont i Gol, fill també de

Bellpuig (Pla d'Urgell). Monsenyor Martí era absent de la diòcesi, car assisteix, durant tres setmanes, a un curs de Dret Canònic, a la Gregoriana de Roma.

Antoni Mirabet

¿Un nou infern?

Penso sempre en els morts que un dia ens deixaren.

Ens ho esperéssim o no, tot de cop o després de llargues angúnies, sempre vingué de nou. Ens els trobarem allí, estirats i tesos, amb aquell color irreal.

Aquell gest de boca que mai no sabrem si era un rictus o un senyal de pau. No ens ho acabàvem de creure. Encara esperàvem que s'aixequessin, que tornessin a viure, que tornessin a obrir els calaixos. Però eren allí, estirats.

Vingué el cerimonial. Ens voltaren cares conegudes, les unes realment tristes, les altres només oficialment tristes. I vam tornar a casa. I quedàrem sols. Potser llavors ens vam adonar que sèiem a la cadira del mort. Sense voler ens aixecàrem i la vam mirar de lluny. Encara esperant, sense acabar-ho de creure, com si encara el mort hagués d'entrar per la porta de casa.

Pel gran pensador existencialista Heidegger, el sentiment de la mort és l'angoixa. Qui ha estat a punt de morir s'ha sentit llançat a l'abisme insondable del no-res. L'angoixa no és solament por, perquè la por ho és d'una realitat coneguda. La por de perdre la vida és més que por, és terror davant una realitat que desconexim.

Sempre més ho he recordat. Fa ja molts anys, que jo, un dia, em trobava a la vila de Casseres, prop de Puig-reig, situada en el pla, damunt la roca, que segons una dita "no s'hi entra ni per mar ni per terra". Em passejava pels seus carrers que ostenten notable relleu d'antigor, marcant les centúries, des de la XIII, quan de sobte em vaig topar amb un mossèn de Solsona. Parlant amb ell de moltes coses, fins i tot de bolets, com una troca

que s'embolica, em sortí a parlar el tal mossèn que en certa ocasió, en un cementeri, involuntàriament va passar per damunt d'una tomba i s'adonà que la trepitjava per un fenomen rar: notà per espai de dècimes de segon una sotragada, com si la terra cedís als seus peus quan passava.

Dies després —proseguí el mossèn— vaig deduir que el fenomen podia haver estat un signe dubitatiu del difunt all'enterrament, el qual va morir amb un "ai al cor", amb un sotrac, un dubte. El dubte era pel difunt de si de debò hi havia quelcom més o no darrera la barrera de la vida. I, tot seguit, em recordà que tothom més o menys el té aquest dubte. Però —em deia— cal mirar només les flors per creure en un Creador. Després parlàrem llarga estona de la flora del Berguedà (ell n'era un enamorat). Fa alguns anys deixà aquest món per sempre.

—¿No ha tornat a trepitjar més la tomba? —li vaig preguntar.

—No, no he gosat, noi. Però no crec que el fenomen es repetís.

—¿Per què?

—Per la senzilla raó que els morts no tenen set vides com els gats; no repeteixen gaire els fenòmens ocults.

La por, el terror d'un moribund —em deia no fa molt un conegut meu— jo l'interpreto d'una manera molt personal.

Em deia el tal conegut meu que tocant a aquest punt, podria donar-me un toc d'alerta... enfront de les rates, foc, glaç i no se quantes coses més que pugui haver-hi dins l'infern.

Un home que estigué per espai d'hores clínicament mort, contava després —li contava al meu interlocutor— que només una cosa el féu patir en

aquella situació de coma: el remordiment. La consciència bruta és l'infern.

Un no sap —deia el moribund— el sofriment que es passa allà quan considera que ja no té una segona oportunitat, que ja no pot rectificar l'error, el mal causat...

I aquest home —em deia el conegut meu—, avui, viu molt diferent d'abans de trobar-se en estat de coma. Un cas rar, la veritat, perquè jo sempre havia sentit dir que l'home és com els rucs de l'Urgell que sempre ensopeguen amb la mateixa pedra. Però aquest home no és cap ase, no és ruc pel que es veu com el d'aquells que tenen —o tenien perquè avui tot va amb tractors— els pagesos de l'Urgell. Ell només repeteix que aquell infern fou terrible per a ell. Només repeteix que no cal ni foc, ni glaç, ni... rates. Allò és la pitjor de totes les penes que hom pugui imaginar. Allò és l'infern dantesco però psíquic, dintre la mateixa consciència, del mateix "jo emocional" que queda de tota persona que fuig a l'altre "barri". Un infern "perfecte". I jo ho crec sense definir-me un detractor de l'infern bíblic del que ens parlen Joan l'evangelista, els Sants Pares i doctors de l'Església. Crec en aquest infern psíquic que aquell moribund que va superar la mort, va descobrir dintre d'ell mateix, afirmant que l'infern cadascú el porta dintre la pròpia consciència.

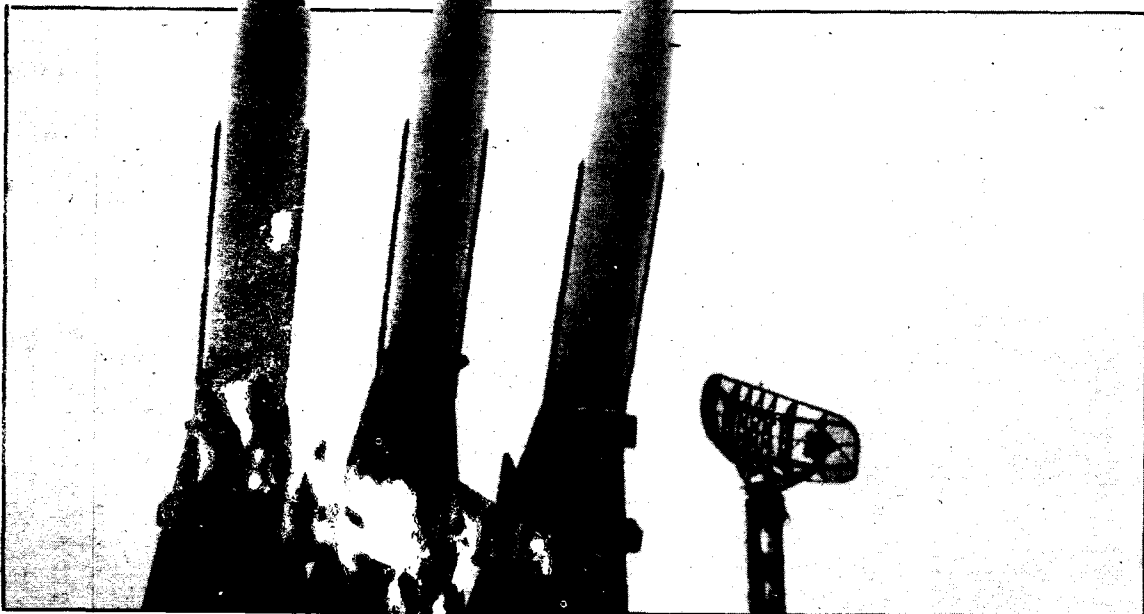
Si això és veritat —penso jo—, avui, el "sotrac" o "infern psíquic" ha de fer de les seves, començant per algunes autoritats, oficinistes, comerciants, obrers, empleats, homes i dones del carrer, jovent i fins la quitxalla... que es trobin moribunds per un sotrac d'automòbil o del cor...

Josep Picas i Pons

França

Els bisbes inviten els francesos a construir la pau:

"Una dissuasió nuclear és encara legítima"



"No hi ha pau sense veritat, sense llibertat, sense justícia, sense solidaritat", diuen els prelats de França.

No acabi l'any sense fer un bon pas: ser soci de l'Agrupació Mútua.

Comprovi, si li plau, els avantatges que tenim els homes i les dones que hi pertanyem:

- Per malaltia: fins a 1.500 ptes. diàries.
- Subsidis per Intervencions Quirúrgiques (també per a infants menors d'edat) i dietes per estada a la clínica: fins a 3.000 ptes. diàries.
- Per invalidesa: fins a 90.000 ptes. mensuals.
- En cas de defunció: fins a 1.500.000 ptes.
- Subsidis per orfenesa: fins a 15.000 ptes. mensuals.

I, a més a més, el Premi a l'Antiguitat Mutualista.

Tots, homes i dones, poden integrar-se a la nostra Entitat Mutualista, dels 16 anys complerts als 40 per complir.

81 anys de marxa ascendent i més de 240.000 associats són les referències que oferim als qui encara no formen part d'aquesta gran tasca col·lectiva.



AGRUPACIÓ MÚTUA
DEL COMERC I DE LA INDÚSTRIA

Granvia de les Corts Catalanes, 621. Telèfons 318 18 00 - 318 40 50. Barcelona-10

DES DE 1902

LOURDES.— L'assemblea plenària anual de la Conferència Episcopal Francesa, celebrada a Lourdes del 5 a 8 de novembre propassats, ha estat essencialment marcada per l'únic text que no constava en l'ordre del dia. Amb el títol "Guanyar la pau", els bisbes francesos han publicat un important document sobre la controvertida qüestió de la defensa. En una vigorosa i solemne presa de posició, els bisbes creuen que "una dissuasió nuclear encara és legítima" i més si apareix com a "una solució d'angoixa, eminentment provisional...", i es declaren contraris a un "desarmament unilateral".

No a la guerra, però també no al xantatge: aquest és el punt de partida de la reflexió dels bisbes francesos: "l'amenaça d'un conflicte nuclear no és quimèrica" constaten.

No hi ha ningú que, no vegi que una guerra nuclear és el suïcidi de la humanitat. Però certs països volen aprofitar la situació esbombant l'amenaça de guerra: "una constant pressió s'exerceix sobre les democràcies occidentals per fer-les entrar, si és possible, en l'esfera d'influència de la ideologia marxista-leninista". No es tracta, diuen els bisbes, d'alimentar una concepció maniqueïsta del món (el bé a un costat, el mal a l'altre), sinó de tenir consciència que un desarmament unilateral no pot fer més que encoratjar el xantatge: "en un món on l'home és encara el llop de l'home, transformar-se en ovella encara pot provocar més el llop".

No violència

Existeix l'alternativa de no-violència. Els cristians recorden que sovint se'ls aconsella "no resistir els dolents" i també el "parar la galta". Els bisbes francesos afirmen que la no-violència és una crida per cada persona i per cada comunitat, però que no pot exigir-se als estats, perquè "la no-violència és un risc que poden prendre les persones, però els estats que, per funció, han de defensar la pau, no poden arriscar-s'hi".

En el món de violència i d'injustícia que és el nostre, les nacions poden, en conseqüència, preparar legítimament llur defensa per dissuadir els agressors, declaren els bisbes, igualment amb una contra amenaça nuclear.

Moralment acceptable

Els bisbes recorden que l'Església catòlica no ha condemnat el recurs de la dissuasió nuclear. "En les actuals condicions una dissuasió basada en l'equilibri, no com a un fi sinó com una etapa sobre el camí d'un desarmament progressiu, pot ésser jutjada encara com a moralment acceptable" declarà, l'any passat, Joan Pau II.

L'amenaça no és l'emprament, subratllen els bisbes tot reconeixent que se l'engatja en una perillosa espiral. És per això que cal fer-ho tot per a sortir-ne el millor possible. El recurs a la dissuasió nuclear, per ésser acceptable no es pot concebre més que com un mitjà de defensa. Les nacions han de lluitar contra el rearmament i continuar una política constructiva a favor de la pau.

Guanyar la pau

Essent la dissuasió una solució provisional, els bisbes inviten abans de tot als francesos a "construir la pau". La qual ha d'encarnar-se al voltant dels grans valors espirituals: "no hi ha pau sense veritat, sense llibertat, sense justícia, sense solidaritat": aquests són els valors fonamentals que han de prendre cos en les relacions nacionals, internacionals i en les institucions adaptades.

"França, ets fidel a les promeses del teu baptisme?", conclouen el document els bisbes, renovant la fórmula de Joan Pau II quan visità França. La no-guerra no és pas la pau, ja que la pau de la qual parla la Bíblia se situa en altre nivell: "la pau integral és harmonia de l'home amb ell mateix, amb el món, amb els altres i amb Déu". També els bisbes es pregunten si l'amenaça no és gran per França i per Europa no és espiritual: "Quina força, el materialisme pràctic occidental, pot oposar a llarg termini al seu cosí, el materialisme teòric de l'Est? L'Oest i l'Est, ¿no han de tornar l'un i l'altre a llurs fonts que són espirituals?"

Equip Dr. Viscarri i Trullàs

Neuropsiquiatria. Psicologia
Tratament malalties nervioses
Quequesa.
Problemes conjugals.
Alcoholisme.
Drogodependències.
Informació: Dilluns, dimecres,
divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Telèfon: 247 50 97.



PEDRO ROVIRA
GRANDES VINOS Y BRANDY

Itàlia

Els capellans de Milà, de porta en porta

MILÀ.— Els sacerdots de la diòcesi de Milà han anat de porta en porta distribuint una carta pastoral original del seu arquebisbe, el cardinal Carlo Maria Martini. "El telèfon sona en una casa. Digui? Soc el vostre bisbe, podria passar aquesta tarda per casa vostra..." Així comença la carta del cardinal Martini demanant la col·laboració dels seus fidels per instaurar un diàleg pastoral "fratern".

Els sacerdots de la regió de Milà visiten habitualment les famílies de llurs parròquies pels voltants de l'Advent amb motiu de la tradicional benedicció de les llars. Aquesta vegada porten una carta de l'arquebisbe, de la qual se n'ha fet un tiratge de 700.000 exemplars. El cardinal Martini suggereix als catòlics situar llur conversa amb un eclesiàstic en el mateix pla d'una entrevista "en família, entre esposos o entre pares i fills sobre la manera d'aplicar la Paraula de Jesús en els problemes i les situacions de la vida familiar". "Són nombrosos els qui rebutgen l'Església perquè no és semblant a les comunitats dels primers cristians i sembla que no correspon als desigs de Jesús", escriu el cardinal Martini, que preconitza, per resoldre aquesta "qüestió complexa", donar proves de coratge, "de fantasia i de no-conformisme" i també de responsabilitat.

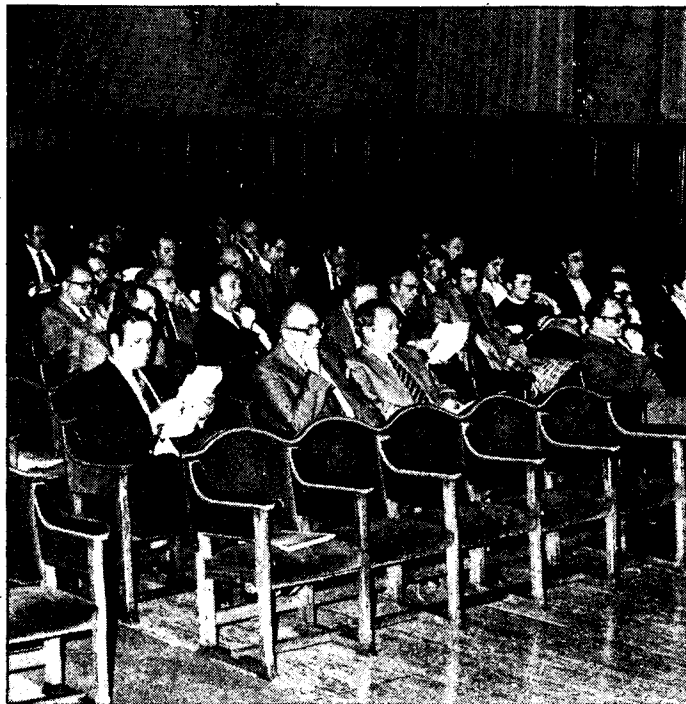
MASS-MEDIA

300 periodistes catòlics de tot el món es reuniren a Dublín

L'UCIP demana un compromís per a la llibertat d'opinió i de religió

DUBLÍN.— Hans Sassmann, president de l'UCIP (Unió catòlica internacional de la Premsa), ha demanat en la sessió final del congrés que s'ha desenvolupat recentment a Irlanda, un "compromís internacional per la defensa de la llibertat d'opinió i de religió". Davant de tres-cents periodistes i especialistes de la premsa catòlica, el senyor Sassmann declarà que els perills que passen aquestes llibertats tenen llur origen "en la pobresa i en el poder". Els periodistes catòlics no haurien d'entendre-ho com un "poder" sinó exercir-lo com un servei a favor de tots.

El congrés de l'UCIP ha resumit la missió i el compromís específic de la premsa catòlica pel món actual, en diferents proposicions i declaracions. És qüestió de cooperació acordada entre les cases editorials així com entre les agències de premsa catòliques. Per altra part l'UCIP es compromet a col·laborar en la formació d'especialistes dels mitjans de comunicació en el Tercer Món, i també es compromet a transferir tecnologies des dels continents nord vers l'hemisferi sud.



També s'ha proposat intensificar la col·laboració amb diferents organismes de les Nacions Unides i de la Comunitat Europea prop de les quals L'UCIP gaudeix de l'estatut d'organització no-governamental.

Per reforçar l'estructura interna de la premsa catòlica, el congrés recomana, entre altres, als bisbes de delegar llurs drets d'editors prop dels diaris de l'Església. Aquesta mesura disminuirà

l'amplitud de conflictes entre el magisteri i la tasca periodística. Les cases editorials, finalment, han estat interpellades pel Congrés d'invertir els beneficis, obtinguts en el camp dels mitjans, pel desenvolupament de la premsa catòlica per damunt de tota altra activitat.

En el capítol d'eleccions, el senyor Hans Sassmann, d'Àustria, ha estat reelegit president de l'UCIP per un nou mandat de tres anys, mentre la tasca de tresorer passa al senyor Günter Mees de la RFA. Les diferents federacions estaran presidides per: Hubert Schöne, RFA (Federació de periodistes), Walter Schaffelhofer, d'Àustria (Federació d'editors de revistes), el senyor Hugo Baeriswyl, Friburg (Federació d'editors de diaris), pare Bruno Holtz, Friburg (Federació d'agències de premsa), senyor John Fink, USA (Federació de premsa eclesiàstica), senyor William Thorn USA (Federació de científics). El premi de l'UCIP honorant els mèrits particulars de cara a la premsa —s'atorga per primera vegada—, ha estat pel periodista congolès Bernard Mackiza.

CRÒNICA DE L'ARGENTINA

Jornades Socials en defensa de la Democràcia

BUENOS AIRES. (Del nostre corresponent) — La necessitat de la defensa de la feble democràcia naixent a Argentina fou una idea reiterada per les conferències de les Jornades Socials que se celebraren el propassat mes d'octubre en la capital bonaerense. Participaren al voltant de cent vint delegats de l'interior del país, representants de partits polítics, del Acció Catòlica, sacerdots i religiosos.

Les Jornades, auspiciades per l'Equip Episcopal de Pastoral Social foren concebudes i realitzades en dues parts. Per una banda, se constituïren en reunions d'estudi i treball pels inscrits, des del matí fins a les 17 hores, i després la missa. S'obriren al públic amb dues exposicions diàries, que foren a càrrec d'un bisbe per jornada. Així monsenyor Italo Di Stefano, arquebisbe de San Juan, dissertà sobre les ideologies, monsenyor Rodolfo Bufano, bisbe de San Justo, i integrant de l'equip de Pastoral Social, exposà sobre el sindicalisme i monsenyor Justo Laguna, titular de l'esmentada Comissió episcopal i bisbe de Morón, parlà sobre la Democràcia.

Les ideologies, "visió parcialitzada d'aspectes principalment transcendents de l'existència humana i de l'Univers" foren analitzades per monsenyor Di Stefano, qui plantejà el seu sentit i transcendència i un panorama general del tema. Després d'assenyalar la particularitat de la Doctrina Social de l'Església, que com l'Evangeli, no és ideologia, va formular la crítica.

L'Arquebisbe de San Juan va començar la seva exposició pel liberalisme, del qual "és just reconèixer-li mèrits", però del qual subsisteixen crues formes d'aplicació "traïdures en realitats inacceptables". Des-

prés parlà del marxisme i la seguretat nacional, sobre les quals l'expositor resumí més endavant com "incompatibles totalment per a la consciència cristiana al marxisme en les seves múltiples versions, i essent impropis i amb manca de valor i autenticitat refugiar-se en la seguretat nacional, els cristians tenen algunes altres opcions per actuar i participar".

El tema general d'estudi fou "la realitat que cal superar la reconstrucció del teixit social", exposat pel sociòleg Jose Luis de Imaz, en la cloenda de la primera jornada. En grups es va treballar sobre l'educació i desenvolupament integral, vivència dels drets i deures de la persona humana i l'economia al servei de l'home.

Monsenyor Rodolfo Bufano va profunditzar aquest tema des del punt de vista doctrinal, seguit per un col·loqui a càrrec dels sindicalistes Luis Rodríguez, en representació d'Ubaldini, Adolfo Serrano i Carlos Custer (de la Confederació Latinoamericana de Treballadors d'orientació social cristiana).

"L'Església acompanya sempre amb simpatia el moviment obrer", va dir monsenyor Bufano, el qual es referí al paper i missió dels sindicats, a la necessitat de la seva presència en política partidària i particularment, al dret a la lliure associació.

La "reconciliació dels esperits i participació en tots els aspectes de la vida social" fou tractat en grups pel prevere Osvaldo Musto, així com la "solidaritat a través del treball en tots els nivells de la comunitat nacional" a càrrec de Carlos Custer.

Monsenyor Justo Laguna, en la seva presentació sobre la Democràcia i Franklin Obarrio, titular de "Justícia i Pau" i orador

final, que parlà sobre el futur de la vida política argentina, plantejà la necessitat d'una convergència cap a la unitat. "Crec que cal defensar quatre o cinc punts fonamentals de la vida democràtica —va dir monsenyor Laguna— sobre els quals tots els partits polítics d'esquerra a dreta han d'estar d'acord si són democràtics. Cal tenir consciència que aquesta democràcia que neix és la única forma en la qual l'home pot fer-se plenament tal, que significa participació i justícia, treballar intensament per la pau interna i externa. Aquesta democràcia és obra de tots i per tots abans de néixer, ha d'ésser valent i decididament defensada.

Obarrio va concloure la seva exposició amb un "credo" laic, així ho qualificà, i en la seva part final expressà: creiem en la convergència dels valors per un model adaptat de democràcia, en l'amor social, en la justícia i respecte a la llei. Creiem en la pau en totes les nacions de la terra, realitzada com a ideal dels pobles llatino-americans".

L'anàlisi del matí va girar entorn a la prudència i a la justícia sobre els quals parlà el pare Fernando Storni, i Democràcia i Constitució pel Dr. Daniel Rudi, les conclusions de les quals, com les de tots els grups, seran donades a conèixer oportunament.

Així acabaren aquestes jornades, les primeres que s'organitzen des de la creació de l'actual equip de Pastoral Social, que ve a ésser com "la justificació" de tot allò emmarcat en el servei de reconciliació, tal com ho manifestà monsenyor Domingo Castagna.

Pacífico Sallent

Guatemala

Un franciscà assassinat amb ràbia i sadisme

Ha causat dolor i indignació en l'Església catòlica guatemalenca l'assassinat del sacerdot franciscà Augusto Ramírez Monasterio, superior de la comunitat de Ciudad Antigua, hores després que el general Mejía Víctores llancés dures acusacions contra els fidels i els religiosos catòlics. Són ja 13 els sacerdots assassinats per l'Exèrcit.

El portaveu de la Cúria, Juan Carlos Córdova, va qualificar l'assassinat com "un fet inqualificable que se suma a la sèrie d'atacs contra l'Església catòlica". Afegí que el pare Ramírez, superior de l'església de San Francisco el Grande, la més gran de Ciudad Antigua, va ser assassinat d'una manera brutal, "amb ràbia i sadisme".

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

Els Germans de Sant Joan de Déu

En el camí de l'home que pateix

"L'infern són els altres" escriu Paul Sartre. Un opinió contrària és la de G. Marcel: "Seria un condemnat si estés sol". Dues visions d'una mateixa realitat: l'home.

Al llarg de la història existeixen l'home que gaudeix i l'home que pateix. Avui potser sigui més palès aquest darrer: misèria, fam, odi i mort.

El cristià està compromès per l'exigència de l'Evangeli, a ajudar i estar al costat de l'home que pateix.

L'Orde dels Germans de Sant Joan de Déu ha optat aquest servei amb un compromís per tota la vida. Són continuadors i testimonis de la paraula i els fets de Jesús de Natzaret amb els malalts i necessitats. Aquest testimoni l'ofereix a la societat des de l'Església i, en ella, seguint els exemples del seu fundador, Joan de Déu.

La seva biografia és plena d'esforços generosos

Sant Joan de Déu neix a Motemor (Portugal), l'any 1495. En un temps de conquesta, guerres i aventures. Joan passa un llarg període de la seva vida —44 anys— amb gran inquietud i insatisfacció: dues vegades pastor, dues vegades soldat, llibreter, paleta...

Després d'aquesta etapa d'experiència, realitza el seu total lliurament a Déu, de cara a servir els malalts i necessitats en la ciutat de Granada. La seva història és plena d'esforços generosos i servicials; sobretot d'amor. Així els darrers onze anys de la seva vida.

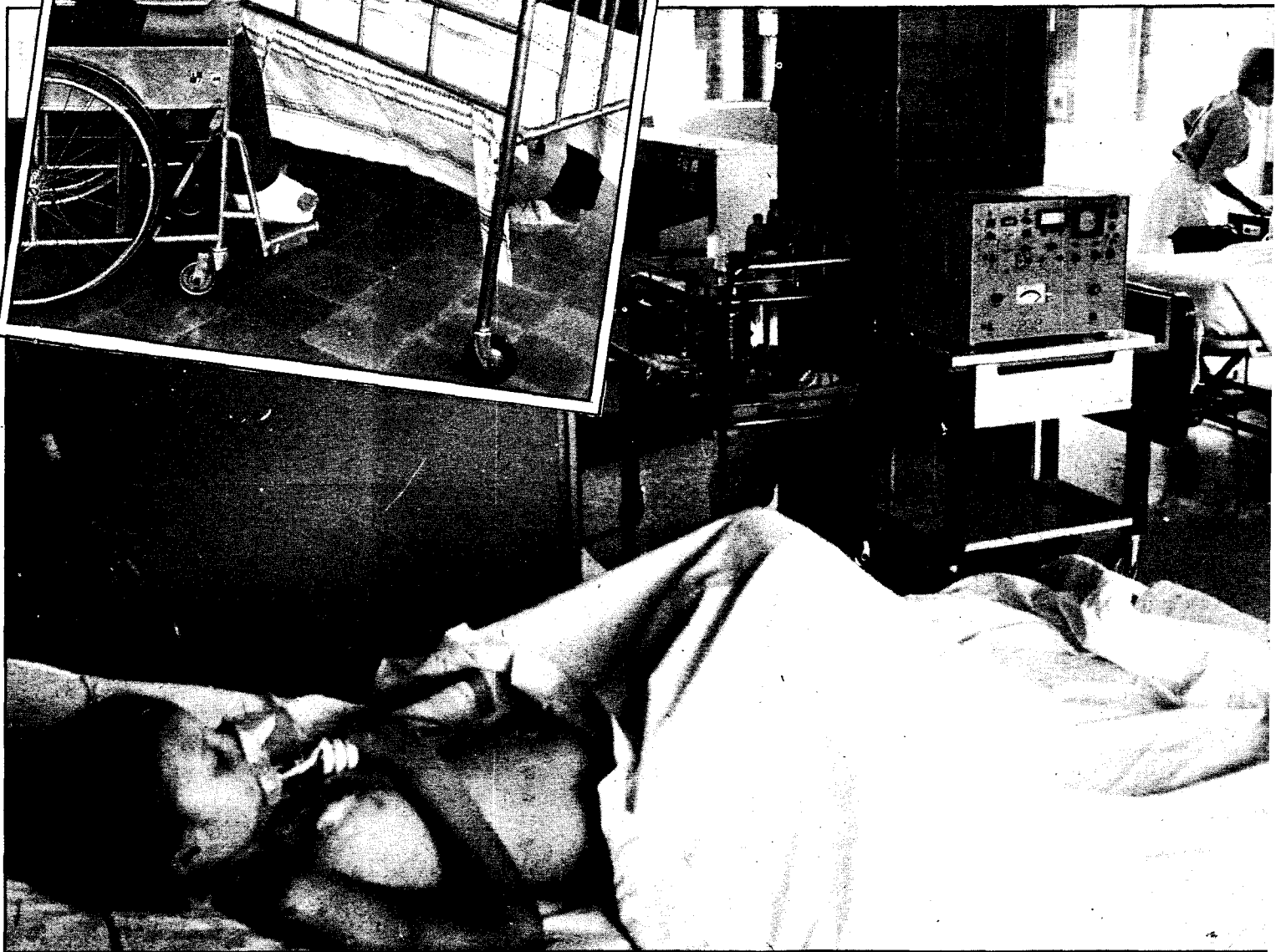
"Donà menjar a qui tenia fam; donà beure al sedent, i vestí el despullat; hostatjà el foraster i tingué cura del malalt; no abandonà, a la presó, l'empresonat i fou el seu ajut i el pare de tots els pobres". Així resumeix el seu testimoni evangèlic l'Església, el dia de la seva festa, el 8 de març.

L'Orde compta en l'actualitat amb 1.800 religiosos

Antón Martín, primer company de sant Joan de Déu, hereta la seva obra; obra carregada de malalts i de deutes. I els primers deixebles del sant que havien begut del seu esperit saberen donar forma i expansió a l'obra que començava. D'aquesta manera l'Orde es féu present en els exèrcits i en les grans conquestes de l'època; molts religiosos també es-

tigueren presents en les grans epidèmies.

L'Orde s'extengué ràpidament pels cinc continents. Actualment compta amb 1.800 religiosos, dividits en 21 províncies; administren 200 hospitals i col·laboren uns 30.000 laics o seglars.



En España

CENTRES ASSISTENCIALS N.º PERSO LLITS

Hospitals Psiquiàtrics	6	1.004	3.370
Hospitals Pediàtrics	2	1.124	600
Hospitals Generals	14	2.104	1.843
Hospitals Educació Especial	8	492	4.023
Albergs	2	62	372
Residències Geriàtriques	2	32	117
TOTAL	34	4.818	10.511

Dels 4.818 col.laboradors a Espanya, són:

- Metges el 20%
- Tècnics superiors el 6%
- Personal infermeria el 43%
- Administració el 6%
- Personal d'ofici el 25%

Humanització i assistència integral

"La nostra fidelitat a l'home sofrent, a la societat, a l'esperit de l'Orde i de l'Església, ens compromet a la constant revisió de les nostres obres, a fi que responguin realment al nostre carisma i missió".

D'aquesta manera respon el germà Pascual Piles, superior provincial dels Germans de Sant Joan de Déu, en una entrevista que mantinguérem per parlar de la seva institució, dels criteris que la regeixen i dels seus col.laboradors en el camp sanitari. Acompanya al germà Pascual el germà Redrado, coordinador de pastoral sanitària de l'Orde.

"Criteris i esperit que ens anima"

Els dos religiosos expressen clarament i amb precisió els criteris que animen els germans de Sant Joan de Déu, avui.

—A fi que la nostra presència entre les persones que pateixen sigui conseqüent amb el que preconitzem, volem estar entre ells com amics, fent tot el que puguem per contribuir a la seva guarició i el seu benestar integral. Per això defensarem els seus drets i constituïm una organització i assistència segons les tècniques modernes.

Em diuen que entre ells no hi ha cap afany de lucre, i que tenen cura de l'assistència integral: somàtica, psíquica, social i religiosa de la persona malalta. Sobre aquest últim aspecte els germans actuen amb el màxim respecte a les creences i opcions religioses del malalt. Atenen també els familiars, animant-los perquè avaluin positivament la malaltia dels seus parents.

"Als que treballen en els nostres centres els oferim el nostre respecte i consideració"

Els germans de Sant Joan de Déu són conscients de llur limitacions i necessiten associar-se amb altres persones, professionals o voluntaris, per a la realització de la seva missió.

"Els qui treballen amb nosaltres, mereixen tot el nostre respecte i consideració. Són com quelcom nostre, part imprescindible de la nostra obra, ja que sense ells l'orde no podria dur a terme tanta tasca. Participen de la nostra "filosofia" i esperit, en la cura dels malalts: humanització, assistència integral, respecte de la persona i de les seves ideologies i opcions.

Els germans volen que els seus col.laboradors siguin apreciats animats i recompensats econòmicament i professionalment.

Col.laboració amb els estaments públics

En la nova configuració dels estats i de la societat avui es barregen diverses opcions sobre la missió de l'Església en el camp social en general i en el sanitari particularment. Hi ha qui defensa que la seva missió és de pura suplència, quan els governs no l'atenen com cal. El germà Redrado comenta el tema.

—Nosaltres no veiem la missió social de l'Església en una sola dimensió de suplència, sinó que deriva de la mateixa exigència de l'Evangeli, exposada en les benaventurances. És una missió

específica, pastoral, on té cabuda un gest a favor dels malalts i necessitats, a través de gestos sanitaris. Però és també col.laboració amb els estaments públics. Fins i tot en els països més avançats en assistència, l'Església ha de donar un testimoni de la seva tasca a favor dels necessitats, i entre aquests, els malalts i marginats.

En el sí de l'Església

El germà provincial m'exposa breument en què consisteix el carisma propi del germà del seu institut.

—El germà de Sant Joan de Déu és un religiós consagrat, amb una missió especial i característica. La seva formació i preparació abasta una doble dimensió: la que es deriva de la seva consagració a Déu, pels tres vots d'obediència, pobresa i castedat, i la que dimana de la seva missió, concretada en el malalt. Aquest últim aspecte exigeix, a la vegada, una formació humana i tècnica, per a una assistència sanitària integral.

Com a demostració de l'actualitat de l'Orde i la competència humana, tècnica i religiosa dels seus membres, el germà provincial m'obsequia amb diverses monografies publicades, els títols de les quals són, "Planificación familiar", "Pastoral sanitaria", "El hospital católico, material para la reflexión" y la "Memoria-82" de l'Hospital de Sant Joan de Déu de Barcelona. Agraïxo sincerament aquest gest.

Francesc Gamissans

TREBALL

Oferiments

SRA. "CANGUR"

O tenir cura d'ancians.
Contracte mercantil.

ASSESSOR

D'indústries tèxtils.
Contracte mercantil.

VENEDOR

De nivell o cap de vendes
béns industrials.
INEM 18.808.007

ADJUNT

A gerència amb molta experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 31.282

PINTOR

Decorador-estucador.
Contracte mercantil.

CONSULTOR-

Analista d'empreses amb gran experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

administratiu.
INEM 109.678.

ADMINISTRATIU

Expert, amb alemany i francès.
Contracte mercantil.

ENGINYER TÈCNIC

Especialista tintoreria i "aprestos".
INEM 49.569 D.

ADMINISTRATIU

auxiliar comptable i caixa.
INEM 19.475.446

APARELLADOR

Contracte mercantil.

ADJUNT

A Direcció, comptable o cap de magatzem.
INEM 40.006

S'OFEREIX

secretària de direcció.
INEM 21.089.846.

DEPENDENTA

Administrativa.
INEM 43.463.

SOTS-DIRECTORA

O responsable d'un departament, encarregada d'una botiga, relacions públiques, assistenta social.
INEM 0/4.119.321.

AUXILIAR

Administrativa en pràctiques matins.
INEM 31.705.

CAP

De vendes o cap de magatzems.
INEM 18.533.853.

DIRECTOR

Comercial sector auxiliar Construcció i Béns d'equip.
INEM 15.730.426.

GERENT

O executiu d'alt nivell.
Contracte mercantil.

CAP ADMINISTRATIU

INEM 14.367.157

DIRECTOR-GERENT

O director-industrial amb experiència. Contracte mercantil.

ADJUNT COMERÇ EXTERIOR

INEM 22152435.

DIRECTOR

De fàbrica de productes químics.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 34.788.

AUXILIAR

Comptable; facturació, caixa, etc.
INEM 1.820.056.

AUXILIAR

Comptable administratiu només matins.
Contracte mercantil.

VIATJANT

Especialitzat en material audiovisual.
Contracte mercantil.

AUX. ADMINISTRATIVA.

INEM 18.882.454.

ESPECIALISTA

En comptabilitat analítica, planificació financera, costos, control de gestió i coneixedor temàtica fiscal.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA-

Recepcionista amb experiència.
INEM 17.448.822.

ESTUDIANT

Darrer curs lleis només matins.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA

Molt acostumada tracte amb públic.
INEM 20.758.352.

PROFESSORA CATALÀ

i/o administrativa.
INEM 17575270.

ENGINYER SUPERIOR

Amb experiència en Direcció. INEM 20854001.

AUXILIAR

Administratiu només matins.
INEM 32.375

GERENT

Amb experiència, Contracte mercantil.

CAP ADMINISTRATIU

Contracte mercantil.

ASPIRANT

Amb estudis administratius.
INEM 80923.

DEPENDENT BOTIGA TÈXIL

O gestió carrer i despatx.
INEM 21.472.631.

ESTUDIANT ECONÒMIQUES.

Experiència en redacció, color, calculadora i mecanografia. INEM 134.137.

EXPERIÈNCIA.

En tàqui-mecanografia, amb domini calculadora.
INEM 2.179.

CAP DE VENDES TÈXIL I VENEDOR.

Amb molta experiència.
INEM 15.329.905

Gerents interessats en algun candidat truqueu a l'Associació Cristiana de Dirigents. Tels. 319 77 21 - 318 79 77.

(De 5 a 8)

Varis

DIRECTES DE FINANCERA

Crèdits personals, Hipoteques, Rapidesa sense despeses. Tel. 302 75 13.

CASA

Colònies parròquia. Perafitas 40 places. Telf. 853 00 26.

ES LLOGA

Mig pis al carrer Rosselló, 102 (porteria) amb preferència senyores soles que treballin.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial

Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys

Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora

Cultura General
Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic

Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

ESTUDIANT

Electrònica industrial, només matins. INEM. 20648.

SRTA.

Seriosa, educada, 40 anys. S'ofereix atendre pers. grans. Exp. Carnet C. Isabel. (93) 236 98 41.

SANTA MARTA

Servei a domicili de ATS, INFERMERS, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel. 245 37 58.

APARELLADOR PROMOCIÓ 1969

Gestió tècnica i econòmica d'obres noves i rehabilitació. Projectes i direcció, decoració i reformes locals i habitatges. Informes, dictàmens i certificacions tècniques. Escriure a CATALUNYA CRISTIANA.

Vendes

FINQUES GUANTER
(A.P.I.)

✉ Apartado de Correos 35

VENDA DE XALETES I APARTAMENTS en els millors indrets de L'Escala (Costa Brava). Preus interessants. FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77.02.72

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula, i envieu-ho, junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. Barcelona-7.

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ

Tel

PREU LÍNIA

50 ptes.

100 ptes.

150 ptes.

200 ptes.

250 ptes.

300 ptes.

350 ptes.

MES

SETMANES

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on., Barcelona-7.

Si som els que molts lluitem per la Justícia seran molts els que tindran Pau.

Si vols informar-te, adreça't a: JUSTÍCIA I PAU
Rivadeneyra, 6, 10è.
Barcelona-2
Tel. 3176177

DIUMENGE

primer d'Advent

A cura
dels monjos de Poblet

el pa de la paraula

La bona vista del malcontent

Advent, un mot litúrgic que ens pot despistar. Déu vingué al món, hi ve continuament, però hi és perquè puguem preparar la seva vinguda. L'adveniment de Déu no és solament un fet, és una invitació a esperar sense defallença, a vigilar amb tensa expectació.

¿I de què estem a l'expectativa? És clar que no espereu que el Nen Jesús es faci gran sobre la palla de la menjadora. Una ficció com aquesta només podria entabanar clespes enxiuquides. L'adult demana realitats dignes d'ésser esperades.

¿Què espera el nostre temps? ¿O potser ja ho tenim tot i no anhelem res? ¿Tal vegada, desencisats, no ens adonem que passem fretura? ¿O és que l'assoliment parcial d'algunes fites ha afartat tots els desigs humans? El peu de l'astronauta ha trepitjat la lluna, la mà del científic ha espremut l'àtom, el seny col·lectiu ha teixit complexes xarxes d'assegurances. Tenim el que somniàvem, hem fet el que no sospitàvem, hem assolit el que no gosàvem dir. ¿N'estem segurs, però, d'ésser més lliures, més pacífics, més generosos? Hom diria que noves formes d'esclavatge tiranitzen l'individu, noves armes terroritzen els pobles, noves formes de poder espolien els pobres.

La inquieta remor dels descontents protesta que encara no som on hauríem d'ésser. Cal escoltar-la amb orella fina perquè el seu clam és molt tènue, i la sordesa de l'ordre establert l'amença amb la mordassa. El hippy no es clenxina les grenyes, el punk s'empastifa la cara, el passaire arronsa les espatlles. ¿Fins quan? De segur que la pinta, el sabó i les bones maneres aviat encarrilaran els dissidents.

I tant que els necessitem! Ells ens ajuden a escalar la muntanya de la vida. Nosaltres grimpem un turonet, panteixem més del que caldria i ja ens pensem que som dalt. Cal que la bona vista del malcontent ens faci mirar enlaire, vers el cim que es fon amb el cel. De turons, ja n'hem escalat molts. De tan alts com són, n'hi ha per tenir-ne basques. Tanmateix el cim sembla més lluny que mai. L'esforç humà lúcidament el té per inassolible. La fe espera, no desconfia d'arribar-hi un dia.

¡Sort en tenim, de l'esperança! No cal inventar-la i, encara menys, sermonejar-la. Només cal descobrir-la, tímidament arraulida, al fons del cor de cada persona. Cal amanyagar-la amb fe perquè ens desveli el secret del seu sentit.

Sí, l'esperança cristiana sap què vol, és clarivident, hi veu més enllà del nas. Més enllà del desig insaciable, més enllà de la inquietud que res no pot apaivagar, més enllà de tot allò que sembla infranquejable, l'esperança encamina la insatisfacció humana vers un infinit d'amor. Impracticable per al polític, irrellevant per a l'economista, ridícul per a l'intel·lectual descregut, l'amor infinit esperat per la fe cristiana és la realitat —l'única realitat— que pot satisfer els anhels humans.

L'esperança cristiana no és la simple expectació de qui passivament espera que s'esdevingui l'improbable. El cristià esperant és un recercador confiat que escolta la veu del profeta: ¡Mireu al cel i aixequen el cap! Llavors, amb la vista enlairada, no és de reconèixer que el Crist no és cap deus ex machina que baixi del cel. Aleshores, amb el cap ben alt, ha d'admetre que no es pot recloure en la tendra nostàlgia que només pensa en el Nadó diví sobre la palla. El Déu de l'esperança cristiana és el Crist glorificat pel Pare i present, per l'Esperit, en la nostra vida: la de l'univers incommensurable, i la de cada dia, ben apamada.

Crist, el do de Déu als homes, no és cap bé aprofitable. La seva doctrina no és cap sistema útil per explicar el món o resoldre problemes socials. Déu satisfà l'home enduent-se'l més enllà del món. Cert que el cristianisme ha aportat valors morals a la humanitat que han germinat en fruits

culturals —només cal resseguir la història dels pobles europeus—, però la vida cristiana és més que tot això. És viure la vida de Déu sense deixar d'ésser home. És la ferma confiança que sense Déu no podem res. Sense ell, els valors espirituals i morals no tenen fonament, són com la casa construïda sobre la sorra i destinada, tard o d'hora, a l'esfondrament.

D'altra banda, esperar amb fe l'amor de Déu és prendre una resolució humana, és optar pel bé i la justícia, això és, preparar el camí del Crist. L'adveniment del Crist no és

mai improvisat. No ho fou llavors quan vingué carnalment, perquè Déu s'havia fressat un camí a través de la penosa història d'Israel. Ni ho és tampoc avui, d'improvisat, perquè el Regne de Déu arriba a través dels treballs i de les penes dels homes de bona voluntat.

Déu ens crida un per un, però l'encontre personal amb Déu no ho és tot. La humanitat sencera té necessitat de Crist. Durant l'advent el cristià s'adona que està unit al Crist i als homes i, esforçant-se de valent, intenta d'avançar la unió definitiva de la humanitat amb Déu.

1

COMENÇA UNA NOVA ERA. - En el llenguatge bíblic l'expressió "als darrers temps", no vol pas dir que després no hi haurà res més, sinó que després començarà una nova era. En aquest temps hi ha tres elements a notar: a) L'universalisme de la salvació que serà proclamada a Jerusalem, "totes les nacions hi aniran... tots els pobles". b) Totes les nacions aniran a l'encontre del Senyor per rebre'n l'ensenyament que els mostrarà el camí a seguir. c) El primer fruit d'aquest encontre universal serà la pau entre els homes i entre els pobles. Finalment la invitació a caminar a la llum del Senyor. Jesús és la Llum que il·lumina la història de l'home i del món, invitant a tots els homes i a tots els pobles a l'Amor, a la Justícia i a la Pau.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (Is 2:1-5). - Paraules revelades a Isaïes, fill d'Amós, sobre Judà i Jerusalem.

Als darrers temps s'alçarà ferma la muntanya del temple del Senyor al cim de les muntanyes i per damunt dels turons. Totes les nacions hi afluiran, hi aniran tots els pobles dient: "Veniu, puguem a la muntanya del Senyor, al temple del Déu de Jacob, que ens ensenyi els seus camins i seguim les seves rutes, perquè de Sió en surt l'ensenyament, de Jerusalem, l'oracle del Senyor".

Ell posarà pau entre les nacions i apaivagarà tots els pobles, forjaran relles de les seves espases i falçs de les seves llances. Cap nació no empunyarà l'espasa contra una altra, ni s'entrenaran mai més a fer la guerra.

Casa de Jacob, veniu, caminem a la llum del Senyor.

SALM RESPONSORIAL. - El salm expressa la glòria de Jerusalem, lloc de la presència de Déu, on després del llarg pelegrinatge, s'aplega el poble escollit. La joia és immensa al traspassar finalment els seus llinars. És com un anunci profètic de l'alegria dels justos de tots els temps, quan, després del pelegrinatge de la vida, trobaran en la Jerusalem celestial la plenitud de la justícia i de la pau.

121:1-2,3-4a,(4b-5,6-7),8-9 (R.:1)

Quina alegria quan em van dir:
"Anem a la casa del Senyor".
Ja han arribat els nostres peus
al teu llinar, Jerusalem.

conjunt harmoniós:
és allà que pugen les tribus,
les tribus del Senyor. R.

Augureu la pau a Jerusalem:
Que visquin segurs els qui t'estimen,
que sigui inviolable la pau dels teus murs,
la quietud dels teus merlets. R.

R. Quina alegria quan em van dir:
"Anem a la casa del Senyor"

A complir l'aliança d'Israel,
a lloar el nom del Senyor.
Allí hi ha els tribunals de justícia,
els tribunals del palau de David. R.

Per amor dels meus germans i amics,
deixeu-me dir:
"Qui hi hagi pau dintre teu".
Per la casa del Senyor, el nostre Déu,
et desitjo la felicitat. R.

2

CONSCIENTS DELS TEMPS QUE VIVIM. - Amb la irrupció històrica del Verb fet home s'han esvaït les tenebres de la nit del pecat i de la mort. "Prou de dormir", doncs, que l'albada de la salvació ja apareix. Cal aixecar-se diligentment i obrir de bat a bat les finestres de la vida al "Sol que ve del cel" d'aquest nou dia. Cal purificar el nostre món interior; així també els nostres comportaments seran més autèntics i més justos. Així configurats interiorment al Crist, el combat quotidià de la fe serà més reeixit.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma. Rm 13:11-14. Germans, siguem conscients dels moments que vivim. Prou de dormir; ja és hora d'aixecar-nos. Avui tenim la salvació més a prop nostre que quan vam abraçar la fe. S'acaba la nit i el dia s'acosta. Despullem-nos de les obres pròpies de la fosca, revestim-nos l'armadura del combat a plena llum. Comportem-nos dignament com a ple dia. Fora l'abús de menjar i beure, fora els plaers i les impureses, fora les renyines i less enveges. Que el vostre vestit sigui Jesucrist, el Senyor. Però de la carn, no us en preocupeu ni satisfieu els seus desigs.

3

VETLLAR PER REBRE EL SENYOR. - Si volem incorporar-nos plenament a la manifestació gloriosa de Jesucrist, ens cal estar atents a la seva continuada vinguda al cor de la vida de cada dia. L'espera de "l'acompliment de la nostra esperança", no és passiva o angosiada, és la certesa de que l'amor i el poder de Déu portaran a plenitud la vida de l'home i del cosmos. Prenem lliçó dels qui s'han hagut de penedir d'haver badat, i "vetllem" i "estiguem a punt"; abilleu el cor per a la gran festa amb una exigència de fidelitat i d'amor al Senyor i a la missió que ens ha confiat.

Evangeli segons sant Mateu. Mt 24:37-44. En aquell temps, deia Jesús als seus deixebles: "an vindrà el Fill de l'home, passarà com en temps de Noè. Els dies abans del diluvi tothom continuava menjant i bevent. Noè hagué entrat a l'arca. No s'havien adonat de res quan els sorprengué el diluvi i se'ls endugué l'adveniment del Fill de l'home. Si hi hagués llavors dos homes plegats al camp, potser l'un fóra pagant i l'altre deixat; si hi hagués dues dones molent plegades, potser l'una fóra presa i l'altra deixada. Vetlleu, doncs, perquè no sabeu quin dia vindrà el vostre Senyor. Estigueu-ne segurs: si el cap de casa hagués previst l'hora de la nit que el Fill de l'home vindria, no s'hauria adormit ni hauria permès que li entressin a casa. Estigueu a punt també vosaltres, que el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada".

No organitzem el nostre treball segons la nostra debilitat, sinó els nostres esforços, segons el nostre treball.

(Sant Joan de la Creu)

Calendari

Diumenge, 27 de novembre. I d'Advent. Ntra. Sra. de la Medalla Miraculosa. Beat Ramon Llull, màrtir.

El sol surt a les 6,54 i es pon a les 4,24. (Hora solar). Fira al Pla de Sant Tirs.

Dilluns, 28 de novembre. Sant Sòter i Sant Rufus, màrtirs i Sant Mansuet, bisbe màrtir.

Dimarts, 29 de novembre. Sant Sadurní, bisbe màrtir; Sant Demetri, màrtir i Santa Il·luminada, verge.

Festa major a Arfa, Cabó, La Coma i La Pedra, La Riba i Sant Sadurní d'Anoia.

Dimecres, 30 de novembre. Sant Andreu, apòstol. Santa Justina i Santa Maura, verges màrtirs.

Festa major a Maials, Oristà, Orrius, Sagàs, St. Andreu de la Barça, St. Andreu de Llavaneres. St. Andreu de Terri, Tona, València d'Aneu i Vallgorguina.

Fira a Falset, Olot, Sanaüja i Torroella de Montgrí.

Dijous, 1 de desembre. Sant Eloi, bisbe. Sant Naüm, profeta. Santa Natàlia i santa Càndida, màrtirs.

Divendres, 2 de desembre. Santa Bibiana, verge màrtir. Santa Elisa, verge i Sant Cromaci, bisbe.

Dissabte, 3 de desembre. Sant Francesc Xavier, S.J.; Sant Sofonies, profeta i Sant Cassià, màrtir.

A la Verge Miraculosa

Oh Maria, sens pecat concebuda, pregueu per nosaltres que acudim a Vós!

Pregària dolça que, de petits, del fons del cor sortia. Que per sempre sigui així.

L'Església celebra

27 de novembre. Diumenge I d'Advent. (Comença el cicle A) Lectures: Primera, Is 2,1-5, S 121, segona Rm 13,11-14, tercera Mt 24,37-44.

28 de novembre. Dilluns de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 2,1-5, S 121, segona Mt 8,5-11.

29 de novembre. Dimarts de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 11,1-10, S 71, segona Lc 10,21-24.

30 de novembre. Dimecres de la I setmana d'Advent. Sant Andreu, apòstol. Lectures: Primera, Rm 10,9-18, S 18, segona Mt 4,18-22.

1 de desembre. Dijous de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 26,1-6, S 117, segona Mt 7,21-24-27.

2 de desembre. Divendres de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 29,17-24, S 26, segona, Mt 9,27-31.

3 de desembre. Dissabte de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 30,19-21.23-26, S 146, segona Mt 9,35-10,1-6-8.

VIST, OÏT, VISCUT

Amb diners es pot tot...

Havia treballat tota la vida per fer-se ric. Per ell només tenien importància el bon estat de les seves plataformes de transport i la bona salut de les mules que les feien moure. Llegir i escriure, no li esqueia. Ja tenia al seu costat qui l'ajudés a fi que els estalvis cada dia fossin més grans.

A més de les plataformes i les mules, l'home s'estimava profundament i de tot cor la muller. Un dia, quina desgràcia!, emmalaltí greument, i l'home estava desesperat. Recordà que la seva mare era molt devota de la Mare de Déu que es venerava a la contrada. I va prometre a la Mare de Déu que si la muller es guaria, aniria a resar-li tres parts de Rosari... I la dona va guarir-se. I l'home es va veure en un compromís: no sabia resar... Pensant com resoldre el problema, aviat trobà la solució. Va contractar el seu comptable perquè l'acompanyés al santuari de la Mare de Déu, per resar les tres parts de Rosari. Naturalment que li pagaria bé el servei... I així ho feren. El comptable començà a resar... i cada vegada que el bon home feia una pausa per prendre alè, l'altre li donava un cop de colze dient-li: "Au, resa, resa, que per això et pago..."

Oriol Camps



HOMES I INSTITUCIONS

Un laic al Sínode dels Bisbes

Kiko Argüello

"Aparteu-vos de mi, Senyor, que soc un pecador". Aquestes paraules foren arrencades a Pere per la sorpresa, davant de Jesús que li assenyalava l'excepcionalitat de la pesca miraculosa, com a meta de la seva missió, i la sorpresa també de veure's invitat a prendre part en el Sínode dels Bisbes les arrencà a Kiko Argüello, l'animador de les "Comunitats neocatecumenals".

Kiko arriba a Roma. Tot humil puja els graons de l'escala de marbre i se'n va a ocupar el seu lloc a l'Aula del Sínode, al costat dels Pares Sinodals. Hi ha tres laics més: el professor Görres, professor de Psicologia a Múnic, el Sr. Hughes, membre americà dels "Cursillos de Cristiandad", i el Sr. Mejer, Secretari de la Caritas Internacional. Hauria hagut de ser-hi també Marcel Candia, el conegut fundador de les llebreries del Brasil, però morí el 31 d'agost d'aquest any.

¿Com és que Kiko Argüello està en el Sínode sobre "Reconciliació i penitència en la missió de l'Església"? És tota una història, llarga, que comença en els suburbis de Madrid, en una barraca que serveix de refugi als gossos perduts, habituals freqüentadors del vergonyós cinturó barraquista que cingeix la megalòpolis espanyola dels anys 60.

De jovenet sentí el gust per l'art

Kiko és fill d'una família burgesa catòlica. De jovenet sentí néixer en si la passió per l'art, més en concret, per la pintura. El gust per la bellesa! Més que apassionar-lo el plasma una propensió molt forta a l'exterioritat, sobretot a l'harmonia de tot allò que l'envolta. Cal dir, però, que res de tot això el satisfà del tot. Aquí comença la seva crisi existencial.

Aleshores s'apropa a la filosofia. Palpa quelcom d'absurd a la vida. Ara bé, per creure en l'absurd fa falta fe, com per creure en Déu. La desorientació augmenta, i Crist mor en l'ànima de Kiko. Com a única solució d'aquest problema al pintor lusità se li ofereix el suïcidi. Igual que Bergson descobreix que la intuïció és un mètode de coneixement més profund que la raó.

Crist resuscita en el seu esperit

S'ajunta a una col·la d'altres tan desorientats com ell. Allí rep l'impacte de les pitjors lèpries de la humanitat; la violència, la droga, la prostitució. I és per aquí, com per un espirall, per on penetrarà el primer raig de llum. Comença d'entrellucar aquell Déu, de qui ell també s'havia desentès. I Crist resuscita en el seu esperit.

De primer una xerradeta amb un rector i uns quants anys de compromís als "Cursillos". Després la primera "missió" a les barraques dels gossos perduts madrilenys. Quatre fustes mal clavades, una manta a terra i un Crucifix a la paret fan tot el mobiliari. Els seus veïns són gitanos i gent marginada avarada a enfrontar-se amb la indiferència i el refús quotidià a la seva veu de captaires d'un "viure" com sers "normals" entre els altres sers "normals". Tanmateix en aquella barriada de barraques freqüentada pel pitjoret de Madrid: lladres, vio-

lents, drogaaddictes, pocavergonyes; aquests i tot s'esguarden amb desconfiança i recel.

I vet aquí que a mesura que el temps passa, quelcom es descobreix de diferent en llur mirada. Paren l'orella i senten que a la barraça es parla de Crist. Algun hi entra perquè també se li parli de Crist. Kiko ho fa de bona gana. Ho fa tal com ha après de fer-ho. Ben aviat s'adona que les seves categories mentals i les seves formulacions no serveixen o almenys no basten.

Una tarda una dona interromp el seu catecisme i li demana que li deixi parlar només de les coses que ella pot dir, perquè n'ha estat testimoni. La resta no compta. És el primer desafiament. ¿Com predicar el Crist a qui no creu res? L'única cosa en què jo crec —diu la dona— és que el pare morí i no ha tornat a casa. ¿Em pots tu parlar d'un mort que hagi tornat del cementiri? Si no pots és inútil de perdre el temps escoltant fàbules. Fou la molla que féu disparar la idea d'una predicació diversa, capaç de conceptualitzar de forma directa el missatge cristià. O sigui, es tracta de retornar a la predicació de l'Apòstol Sant Pau, ¿per què cridà l'atenció del Governador Festus? Perquè anava parlant d'un mort que viu.

La seva gran virada

És en ocasió de la irrupció de la policia franquista a les barraques de Madrid quan s'esdevé la gran virada de Kiko. Hi havia l'ordre d'arrasar totes les barraques. Som al 1966. L'Arquebisbe de Madrid, Casimiro Morcillo, persona influent que és, obté el resultat desitjat: salvar les barraques. Amb ocasió d'això l'Arquebisbe es troba amb aquest grupet de persones que parlaven del Crist a la gent més desesperada, però de manera diferent. Comencen a ser sol·licitats per anar a les parròquies a parlar de llurs experiències. Cada dia més...

És difícil de debò de fer entendre als cristians que freqüenten les parròquies habitualment la necessitat de convertir-se. Gairebé se senten ofesos. Va néixer en algú la necessitat d'aprofundir en el coneixement del propi ser cristià servint-se de la lectura més atenta de la Paraula; més tard són més els



Kiko Argüello

qui senten el desig de retrocedir fins al propi baptisme i recomençar el "camí" a través de la magnífica realitat de l'Evangeli escoltat, llegit, meditat, viscut... Neixen les primeres comunitats neocatecumenals, avui difoses a milers per 72 nacions del món.

Kiko explicant la seva vida ens n'ha dissenyat la història amb pinzellades assenyades i incisives en l'estil perfecte d'aquell "Pintor de la Paraula", que ell és avui.

Milers de comunitats catecumenals

Joves, vells, dones, mainada, professionals, estudiants, mestres de casa de diversa condició es reuneixen a les parròquies i es posen en camí a l'interior d'aquestes comunitats neocatecumenals, a fi de redescobrir el sagrament del baptisme.

Deixant de banda altres consideracions, el fet és que avui milers i milers de "germans" que es reuneixen en les comunitats de tot el món, constitueixen una part extremament viva d'aquell laicat catòlic tan necessari per a la missió de l'Església en el món.

Marco Ponzi,

a (L'Osservatore Romano del 9-X-83) Per la traducció, Vicenç Nolla

**Si volem
la Pau,
preparem-la**

Fundació per la Pau
associació promotora

Pau Claris, 72, 3^{er} 2^a B

Tel. (93) 302 51 29

Barcelona-10

La Bíblia a l'abast

Siguem conscients

(Rm 13:11-14)

Siguem conscients dels moments que vivim (v. 11a). Sant Pau exhorta els cristians de Roma a prendre consciència que ja han entrat al temps darrer. Amb la resurrecció de Crist, el món entra a la seva etapa final. Jesucrist ha obrat ja la salvació de la humanitat. Ha passat, doncs, el temps de l'espera del Messies salvador. Ja ha vingut. Ara som al temps de l'espera del seu retorn, que és un temps de viure ara i ací la salvació i donar-ne testimoniatge amb les nostres obres. Fins que ell torni.

Consciència d'Advent

Veure amb claredat la importància del temps que ens toca viure i viure'l amb una esperança activa, és el primer fonament de la nostra resposta a la crida de l'Advent. Jesús, el Senyor, ve: siguem-ne conscients. Ve a través de l'acció de la seva Església enmig del món, en el qual —per dir-ho així— l'ha d'encarnar de nou. I aquesta "nova encarnació" de Crist en el

món actual la fa sensible i eficaç el sagrament de l'Església. Cal, doncs, que els cristians siguem molt conscients d'allò que s'espera de nosaltres en aquesta hora present: fer néixer Jesús en el món modern. Això suposa d'entrada dues actituds que cal mantenir en tensió: conèixer i deixar-se prendre per la salvació de Crist i llegir amb atenció els signes dels temps per saber portar-hi amb fe —fortament arrelats en l'acció gràcia de Déu, però al mateix temps amb intel·ligència, amb voluntat efectiva de ser-hi, amb respecte i amb amor— el misteri de la força salvadora de Crist. Així el cristià esdevé una persona d'Advent. Espera, tot sortint a l'encontre de Crist i fent-lo present en el món actual.

Prou de dormir

El món modern és plural. Cada dia és més conscient de la seva autonomia i avança agosarat pels seus propis camins. En la seva marxa troba el goig i l'angoixa del progrés que el tanca en una mena de cercle diabòlic que cada vegada es clou més i va més de pressa. En aquest procés no sols hi cap, sinó que cal que hi sigui, l'home religiós lluitant enmig dels altres

homes per l'eficàcia de la veritable prosperitat. Per això la recomanació escatològica de sant Pau resulta ara i ací d'un realisme i d'una necessitat de consigna absoluts. Si som conscients dels moments que vivim, hem de desvetllar-nos. No podem seguir dormint sobre el coixí de vells privilegis, o de reconeixements sagrats. El nostre lloc en la construcció del món modern —que insisteixo: el tenim i precisament com a cristians— cal que ens el guanyem a pols. **Revestim-nos l'armadura del combat a plena llum** (v. 12c). Hi ha qui ens vol tancar a les sagristies. Però, el més trist, és que moltes vegades som nosaltres mateixos els qui ens hi repleguem. I des d'aquesta mena de "bunkers" religiosos planejem conquestes que ningú no ens demana i amb armes que no són les nostres. **Que el vostre vestit sigui Jesucrist, el Senyor** (v. 14a). Aquesta és la nostra armadura. I Jesucrist és el qui salva, l'alliberador de debò. Tenim una paraula a dir —la Bona Nova— al món de la cultura, del treball, de l'economia, de la política, de les reivindicacions socials i de les nacions oprimides. És la paraula que la fe ha posat en els nostres cors i en els llavis i que se'n urgeix a proclamar-la dalt dels terrats (Mt 10:27). Per què l'amaguem? De qui tenim por? El

nostre perill —i la nostra traïció— és que per por de profanar la paraula de salvació, la tanquem amb pany i clau en la intimitat més amagada. Per aquest camí podem arribar a fer totalment insignificant —que no signifiqui res— l'Església en el món modern.

Advent és també imaginació creadora

Ja és hora d'aixecar-nos (v. 11b). **Comportem-nos dignament com a ple dia** (v. 13a). El cristià no ha de ser un simple repetidor de fórmules i costums. L'encarnació de Crist en el món modern exigeix de nosaltres imaginació creadora. En el diàleg amb el nostre món —valent, serè, lúcida— cal que hi descobrim el nostre lloc de servei creient i les formes més aptes per a portar-hi la presència de Crist. Únicament així serem escoltats. I també així donarem testimoniatge que ens prenem seriosament l'advertiment de l'Apòstol: **Avui tenim la salvació més a prop nostre que quan vam abraçar la fe** (v. 11c).

Josep M. Aragonès

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."

Antonino Zichichi

26 - Primeres troballes d'homínids fòssils

Es dona el nom d'"homínids" a aquells sers de l'ordre biològic dels "primats" que tenen una tal semblança anatòmica amb l'home actual que biològicament cal considerar-los com de la mateixa "família" ("família" en biologia és un grup d'éssers vius molt semblants; com per exemple el gorila, el ximpanzé i l'orangutan formen la família dels "pòngids"). D'homínids vivents actuals només hi ha una espècie: l'home, anomenat científicament, des de Linné, "Homo sapiens". Però d'homínids fòssils se n'han trobat ja uns quants. Seran els avantpassats de l'home?

El "Pithecanthropus erectus" de Dubois

Eugene F.T. Dubois (1858-1940), era un metge holandès, que també sentia afecció per les ciències naturals, i s'havia ficat al cap de tal manera la teoria de Darwin que per a ell era un dogma que l'home venia d'un simi anterior i que s'havia de poder trobar el "missing link" (anella perduda) de l'evolució. Havent entrat de metge a l'exèrcit, va ésser comissionat pel govern per anar a la illa de Java, que aleshores era possessió holandesa. El nostre home hi va anar amb gran alegria! Precisament havia llegit allò que Haeckel havia escrit el 1868 que les formes fossilitzades intermèdies en-

tre l'animal i l'home s'havien de cercar en les regions on ara hi ha encara espècies de simis superiors, concretament a Sumatra o Java on hi ha l'orangutan i els gibons; i en els llocs on el bosc es converteix en sabana oberta, que és on s'ha de deixar d'anar pels arbres i començar a caminar per terra, és on caldrà buscar els fòssils.

Dubois s'embarcà el 1887. Més de tres anys va estar-se fent excavacions per l'illa de Java sense trobar res! Però la seva constància es veié premiada: l'any 1891, prop del poble de Trinil, al marge del riu Solo, va trobar per fi un tros de crani, un fèmur i unes dents. El crani era més gran que el dels simis actuals però més petit que el d'un home qualsevol, les dents intermèdies entre les de l'home i el simi, i el fèmur gairebé humà. Si tot allò era d'un mateix individu estava davant del ser que cercava. El terreny era d'uns 500.000 anys d'antiguitat. Tot lligava. El batejà amb el nom que ja Haeckel havia proposat de donar al ser intermedi: "Pithecanthropus erectus" (home-simi erecte) i publicà la seva troballa el 1894.

En aquell temps l'ambient entre científics creients i no creients era encara molt tempestuós. La reacció de molts catòlics i protestants no es féu esperar: multitud de llibres, fulletons i articles sor-

tien de la impremta negant el valor científic de la troballa de Dubois. Però, per poca cosa que fossin aquelles restes, eren autèntiques, no tenien trampa i es mantenien obstinades a no ésser ni d'home ni de simi conegut.

A Holanda recompensaren Dubois nomenant-lo professor de la universitat d'Amsterdam el 1899. Quan començava a ésser vell, cansat de tanta controvèrsia va aventurar ell mateix la hipòtesi que aquelles restes fòssils serien d'un simi d'espècie extingida i no el "missing link" que es buscava.

El "Sinanthropus pekinensis"

Aquesta vegada fou la casualitat que va fer descobrir el jaciment més ric d'homínids fòssils de l'Àsia. Tot cercant simplement fòssils de mamífers el professor suec J.G. Andersen el 1926, a una cova del turó de Xu-Ku-Tien, a 40 Km al SO. de Pequín, trobà dues dents que semblaven humanes. El professor alemany Zdanski, amb d'altres, s'hi va interessar i en va trobar més l'any següent. La cosa va córrer i el xinès W.C. Pei prengué la iniciativa i al front d'un equip, el 1928 ja trobà dues mandíbules i un crani fragmentat, i l'any següent un crani pràcticament sencer! El nom que es donà a l'espècie

posseïdora d'aquells ossos, per Davidson Black, fou el de "Sinanthropus pekinensis" (home xinès de Pequín).

La cosa es va anar sabent. El P. Teilhard de Chardin també hi acut i col·labora en noves exploracions. Resumint: entre 1926 i 1939 s'han obtingut restes de 12 infants i 20 adults sense comptar les dents aïllades que sumen 64: una magnífica col·lecció! I com era "l'home de Pequín"? Molt semblant, però no ben igual al Pithecanthropus de Dubois. I d'edat una mica més vell: uns 650.000 anys.

A l'última guerra mundial va passar una cosa molt deplorable: el nord-americà Franz Weidenreich, que havia estat estudiant tots aquells ossos i (providencialment!) ja n'havia tret còpies en guix, el 1941, per por que es perdessin els col·locats en dues caixes de pi, ben tancades i segellades al Laboratori d'Investigació Cenozoica de l'"Union Medical College" de Pequín, perquè fossin portades per via diplomàtica a un lloc segur dels Estats Units. Però es precipità l'atac dels japonesos a Pearl Harbour i els fòssils que havien d'anar a Amèrica desaparegueren abans d'arribar-hi. Ni tan sols se sap si es van arribar a embarcar. El cas és que ara ningú no sap on són. A Xina encara? Al Japó? Cap japonès no ho ha fet saber. Al fons del mar? Podria ser! A EE.UU.?

Algú ho ha insinuat: que se n'apoderà un maniàtic, que ara no ho diu per no haver de desprendre-se'n... Sort dels motlles de guix de Weidenreich!

Cal afegir-hi, encara, que el professor xinès Woo, el 1964, a Xen-Xia-Wo, trobà una mandíbula que té tot l'aspecte de pertànyer a la mateixa espècie que les restes de Xu-Ku-Tien.

Interpretació d'aquests fòssils

Avui dia tant el Pithecanthropus erectus (del qual a Java ja s'han trobat tres restes més) com el Sinanthropus pekinensis es consideren de la mateixa espècie, però de dues races o subespècies distintes. L'espècie única a què pertanyen s'anomena ara "Homo erectus" (nom proposat per Weidenreich el 1940, i admès actualment per la majoria dels científics) i és la mateixa que la d'altres fòssils trobats a Europa (Heidelberg) i Àfrica (Marroc i Sud-Àfrica) dels quals ja en parlarem un altre dia.

Ara bé: era l'Homo erectus un avantpassat de l'Homo sapiens? La cosa no es pot afirmar a la lleugera. Caldrà veure si "lliga" amb les altres descobertes d'homínids fòssils. Ja en parlarem.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Teologia de Barcelona.

Josep M.² Forcada, metge

"La creativitat de l'ancià és la font de la seva felicitat"

Ja es preparen les IV Jornades Interdisciplinàries de l'Àmbit "Maria Corral" que se celebraran els dies 1, 2 i 3 de desembre a Barcelona. I com és costum s'han reunit a les Gunyoles d'Avinyonet (Alt Penedès) els ponents que hi participaran per tal d'intercanviar punts de vista i d'esbossar els continguts bàsics de les Jornades, que enguany s'orienten amb el tema: "L'ANCIANITAT, NOVA ETAPA CREADORA". A la sortida d'aquesta reunió preparatòria, entrevistem Josep M. Forcada i Casanovas, metge, que és qui les presidirà.

—¿Quina ha estat la trajectòria de les Jornades anyals de l'Àmbit "Maria Corral"?

—Hem volgut seguir una línia progressiva. A les primeres Jornades vam fer una prospectiva de per on creiem que havia

d'anar la infància en la dècada dels 80, tot reconeixent el protagonisme creixent dels nens i sense fer concessions demagògiques.

Un segon pas va ser plantejar-nos l'adultesa humana: no pel fet de tenir anys —som adults; hem d'anar al fons del que és esr persona madura, amb totes les conseqüències que això comporta, bo i allunyant els infantilismes absurds que deterioren el creixement psicològic de la persona.

L'any passat a les III Jornades vam plantejar-nos el paper de la comunitat tenint en compte que les relacions comunitàries són el "brou de cultiu" d'una manera de viure harmoniosament. Una persona que no se sent integrada a la societat i que no té canals per agrupar-se com a ella li agrada, és condidada a ser una inadaptada.

—I aquestes IV Jornades?

—Enguany ens plantejem una situació que pot ser límit. Tothom parla dels vells, de l'etapa terminal de la vida, i no acabem de treure'n l'entrellat perquè aquesta etapa de la vida sigui tan important com qualsevol altra. Defugim, també, de considerar els vells com a idíl·lics, o bé l'ancianitat com una època romàntica. Tenim en compte les xacres pròpies d'aquesta edat que discorre entre la jubilació de l'individu i els darrers anys de la seva vida. Per això les hem intitulades:

"L'ANCIANITAT, NOVA ETAPA CREADORA". Creiem que aquesta creativitat va lligada al desenvolupament de les potencialitats de l'ancià i esdevé font de felicitat.

No propugnem que els ancians tornin altra vegada a ser



els homes de negocis, els empleats o els professionals que van ser, sinó que desenvolupin amb realisme tot allò que en la seva joventut i en la seva maduresa potser haguessin volgut desenvolupar i que preocupacions més immediates els van impedir de fer. Una persona, quan es jubila, pot realitzar una sèrie d'activitats artístiques, literàries, culturals i fins i tot un lleure que pugui establir unes relacions humanes també enriquecedores.

—La nostra societat occidental és conscient de la importància real dels ancians?

—Amb l'excusa que els vells ja s'han jubilat hom acostuma a posar-los en una via morta on no facin nosa. I potenciem etapes de la vida més rendibles o, si més no, que prometen més socialment. Amb l'excusa que l'avi no cap a casa perquè aquesta és petita o perquè sembla que hi trenca la pau i la intimitat familiar, hom l'allunya del caliu familiar. És prou vergonyosa l'experiència que ens explicava el professor Vimort, que participa en aquestes Jornades, dient que a França, a les residències geriàtriques, estan aplicant una condició a l'hora d'admetre els ancians que tenen família: que si més no per les festes de Nadal i per Pasqua els facin participar de les reunions familiars. Perquè puguem preguntar-nos si no estem fent el mateix sota unes fórmules més refinades i potser inconscients.

Encara que no s'arribi a aquestes situacions tan límits, hom pot recórrer, fins i tot, inconscientment, en fets que guarden certa analogia amb els ressenyats. Tant de bo aquestes Jornades ens ajudessin a detectar aquestes situacions socials no desitjables, per a descobrir tot allò que es pot realitzar des del punt de vista

positiu, humà i enriquidor de la pròpia felicitat de l'ancià. Com deia el Dr. Lluís Folch i Camarasa es tracta d'intentar descobrir quina és avui la missió de l'ancià.

—Quines altres aportacions assenyalaria d'aquesta reunió preparatòria?

—El Dr. Còrminas insistia molt dient que l'edat biològica moltes vegades és ben lluny de l'edat real, sigui per excés, sigui per defecte. Tenir un cor jove —com solem dir tan sovint— vol dir tenir encara la plenitud de la vida. Sobre aquest aspecte, el professor Folch assenyalava una sèrie de factors indispensables perquè la vida del vell sigui digna i gratificant. De vegades, deia, posem en dubte la seva capacitat amatorial i menystenim la seva relació afectiva familiar. Moltes vegades no apreciem prou la seva capacitat de consell i de sostre acollidor. M'ha impressionat molt el professor Aranguren quan ha parlat d'aquesta capacitat que té el vell de valorar el seu passat amb una perspectiva lliure de condicionants, sense la immediatesa d'altres edats, i que és capaç, també, de contemplar-lo amb tendresa i d'incorporar-lo a la vida com un tresor. Em sembla que, aquest dret, també l'arribassem als vells. L'ancià no ha de veure's reduït a explicar historietes passades (qui tingui el gust i la gràcia de fer-ho, que ho faci), sinó que se l'ha d'emparar perquè aquest passat no li sigui feixuc i amarg, sinó tendre i encara atractiu.

Ja estan, doncs, dibuixades les línies de fons d'aquestes Jornades properes, que tractaran d'un tema tan actual i que plantejaran una problemàtica la resolució de la qual és tan justa i urgent.

Jaume Aymer

L'1-X-2, el somni de milions d'espanyols

Cada setmana, un bon nombre de ciutadans d'aquest país juguem a l'1-X-2 per veure si, en un cop de sort, solventem llurs problemes econòmics. Una aposta mínima de 30 pessetes permet somni amb una bona pila de milions. Aquest és el principal atractiu d'aquest joc que mou tants diners. Els experts afirmen que, qualsevol moment, es pot superar la barrera dels 2.000 milions de recaptació.

Els espanyols sempre han estat molt aficionats al joc. El bingo, la loteria, les travesses els permeten somiar i il·lusionar-se amb la perspectiva d'aconseguir uns diners que els permetran viure amb tranquil·litat. Les èpoques de crisi econòmica, curiosament, són aquelles en què augmenten les apostes. La necessitat fa que la gent busqui totes les possibilitats per solucionar els seus problemes econòmics.

Quan vegi la llum aquest article, potser s'haurà ja superat la barrera dels 2.000 milions setmanals. Tal vegada, no. De fet, el mes de novembre és força propici per a la recaptació, molt més que el desembre en què les famílies tenen les despeses de Nadal. El gener també és un mes dolent. Els tècnics del Patronat afirmen, en canvi, que febrer i març, per l'estadística dels darrers anys, són bons.

Garantia jurídica

L'administrador del Patronat d'Apostes Mútues Esportives, Javier de Górgolas, creu que l'èxit de les travesses rau en l'atractiu del preu i el premi. ¿A quin joc es poden guanyar 350 milions per 30 pessetes?— pregunta. Assenyalava també que és un joc molt seriós, amb una garantia jurídica absoluta, la qual cosa dona una confiança total a l'apostant. L'administrador afirma que passarà molt temps abans no es torni a pujar

l'aposta. Recordem que la temporada passada la columna pujà de 10 a 15 pessetes.

Aquests darrers anys s'ha incrementat la tendència a jugar col·lectivament, tot i que l'espanyol, pel que fa al joc, sempre ha estat molt individualista.

Repartiment dels diners

Els diners de les travesses, ultra fer milionaris a una minoria dels apostants, tenen una utilitat social. El 22% es destinen a l'esport, l'11% a les diputacions, l'11% a les despeses de l'administració del Patronat, l'1% a la Federació Espanyola de Futbol i el 55% als premis.

El rècord de premis de les travesses el té un comissari jubilat que la temporada passada s'emportà l'astronòmica xifra de 308.001.782 pessetes, amb una butlleta de vuit apostes. Un altre apostant que aconseguí una quantitat important fou Angel Legaspi, transportista en atur, casat i pare de dos fills. Li correspongueren 208 milions.

Evidentment, aquestes casos espectaculars animen els apostants. Tal vegada, però, des d'un punt de vista social, són millors els diumenges en què els milions es reparteixen d'una forma més equitativa i solventen els problemes de més gent.

Tomàs Puntí

Xifres de recaptació

Temporada	Pessetes	Percentatge
1946/47	9.632.010	2,02
1947/48	9.436.963	+ 22,54
1948/49	11.564.392	+ 22,96
1949/50	26.478.257	+ 131,20
1950/51	61.219.532	+ 60,86
1951/52	98.480.175	+ 64,87
1952/53	162.366.549	+ 68,22
1953/54	273.146.790	+ 30,88
1954/55	357.507.894	+ 30,44
1955/56	248.667.984	+ 25,48
1956/57	243.869.403	+ 21,36
1957/58	306.029.643	+ 25,12
1958/59	604.918.611	+ 97,66
1959/60	794.022.399	+ 31,26
1960/61	704.331.069	+ 11,29
1961/62	956.993.148	+ 35,87
1962/63	1.330.915.956	+ 39,07
1963/64	1.924.546.072	+ 44,60
1964/65	2.617.196.988	+ 35,99
1965/66	3.235.664.620	+ 23,63
1966/67	3.986.679.125	+ 23,21
1967/68	4.975.726.370	+ 24,80
1968/69	6.130.769.380	+ 23,21
1969/70	7.304.413.150	+ 19,14
1970/71	8.951.297.605	+ 22,54
1971/72	10.043.339.825	+ 12,19
1972/73	13.127.417.880	+ 30,70
1973/74	15.104.857.370	+ 15,06
1974/75	15.569.741.470	+ 3,07
1975/76	20.027.587.780	+ 28,63
1976/77	24.259.170.405	+ 21,12
1977/78	26.462.901.205	+ 9,08
1978/79	30.374.593.710	+ 14,78
1979/80	37.745.888.000	+ 24,26
1980/81	45.825.999.300	+ 21,41
1981/82	43.544.034.335	+ 15,13
1982/83	48.369.288.020	+ 11,11
1983/84	47.787.602.348	+ 9,79
1984/85	51.891.958.115	+ 11,42

El dia 2 de febrer d'enguany, va morir una noia que es deia Maria Isabel Pla (Maribel), catequista de la parròquia de Sant Quintí de Mediona (Alt Penedès). Moria assassinada víctima d'uns joves que intentaren violar-la. Un acte que desonhora els seus executors. La notícia que vam poder conèixer al cap de pocs dies a través d'aquest setmanari, va colpir molta gent d'entre els ambients cristians; recentment el rector de la parròquia de Sant Quintí, mossèn Ramon Cabanes ha escrit un petit llibret: "I les deus també ploraven" on explica qui era ella, l'ambient familiar i d'amistat que visqué i el fet luctuós que commogué i inquietà per

uns dies els habitants i la comunitat parroquial d'aquest poblet del Penedès. Tot un testimoniatge meravellosament expressat en poques planes; gràcies. Pocs mesos després, moria prop de Vic (La Mambra/Orís) una altra noia anomenada Isabel i en unes circumstàncies semblants a l'anterior. Fou llavors quan amb el record del cas de San Quintí, sumat ara amb la mort d'una altra noia, es va gestar la idea d'escriure i publicar aquest article pensat a mode de manifest per als setmanaris locals. Per diverses circumstàncies no s'ha pogut publicar fins fa pocs dies, ara és el moment idoni doncs per tal que el puguin llegir també els lectors de Catalunya Cristiana.

"Rearmament" moral, una tasca urgent

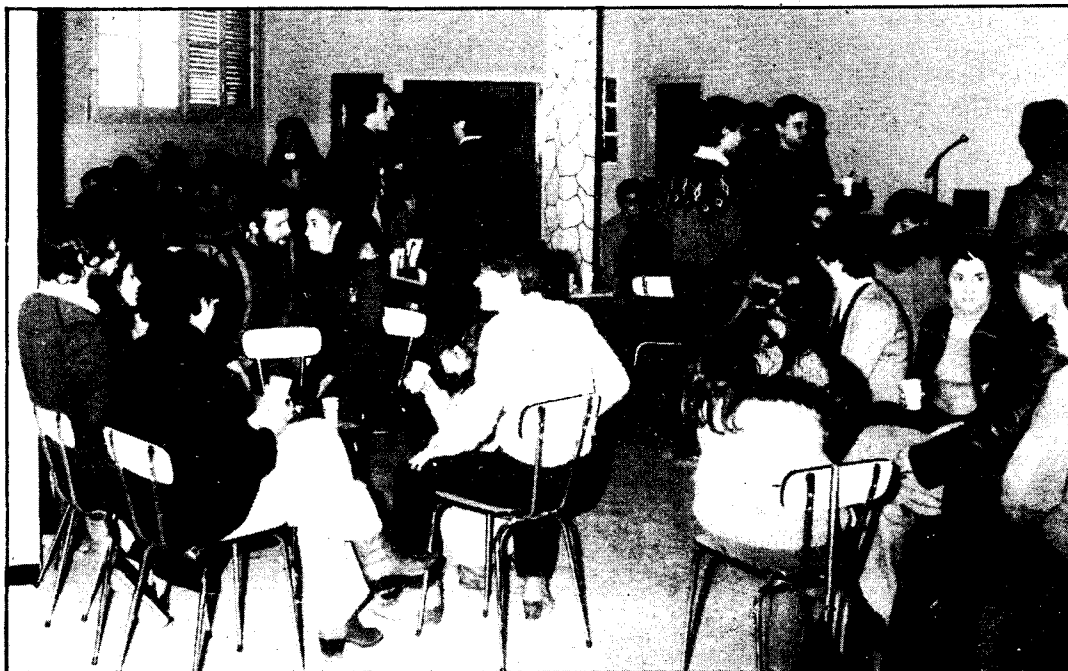
Davant de fets d'aquesta mena (morts a conseqüència d'intent de violació), s'observa molt sovint, per part de molta gent, la postura de l'estruc (que amaga el cap darrere l'ala). Crítiques, i lamentacions contra els agressors i la víctima respectivament. Ens sonen com si fossin paraules al vent perquè... si és que estem d'acord com a mínim en uns valors que se'ns presenten com a inalienables (el respecte a l'altre, a la seva intimitat, a la seva vida, etc.) no va a lamentar-se ingènuament, mentre no vulguem reconèixer que la nostra societat està preparant amb les seves pautes de conducta i proclama públicament i lliure d'anti-valors, el camp adobat perquè sovintegin cada vegada més conductes neuròtico-obsessives de pulsio sexual desenfrenada a les quals, malauradament, els periòdics ens tenen acostumats. Per exemple: quina mena de control s'estableix de cara a la publicació i exposició pública en quioscos de les revistes pornogràfiques?, i pel que fa a la invasió del vídeo porno, cinema, TV, etc.

La pornografia té les portes obertes

Més d'un voldria creure que tot això s'acabarà per fastigueig de la clientela (aquest argument és el dels interessats). Doncs anem ben arreglats si hem d'esperar que el femer ens arribi al coll! Tot aquest deversall de material visual que "obsequia" la vista, només pot afavorir la concepció i l'apetència del cos (en aquest cas, de la dona) com a mer objecte de plaer (sols això...?) i aquesta situació, de fet, afavoreix —amb la contínua incitació d'imatges— que conductes com la que estem blasfemant, es donin massa sovint.

No s'hi val, posar-se una bena davant dels ulls amb la finalitat ideològica de no reconèixer que, estem participant activament o passivament en un muntatge que, en el fons, acceptem perquè també ens plau o bé considerem que nosaltres sabem fer bon ús d'aquesta llibertat i, per tant, no caurem en el parany de creure'ns ni fer tot allò que els films o revistes mostren; qui ho fa, en tot cas, és un desequilibrat o un malalt (això és el que direm fàcilment).

Vindicant la defenestració d'una moral antiga de la qual sociològicament hom n'ha fet "tabula rasa" (s'ha qualificat com a caduca i moral d'esclaus)



Ens manquen centres cívics, casals on el jovent aprofiti el seu temps de lleure.

hem anat a les antípodes, sense voler reconèixer que necessitem d'una ètica basada en el respecte, la llibertat interior de l'altre, la sinceritat i els bons modals; que tot això són valors necessaris, imprescindibles per a tota convivència que es vulgui anomenar humana. Doncs bé amb la promoció d'un hedonisme egòlatra o "a dúo", difícilment podrem entendre mai que la donació i altruisme (factors imprescindibles per a crear xarxes relacionals entre les persones) no estan basats precisament en l'hedonisme sinó —molt sovint— en la renúncia del propi jo (no parlem de despersonalització sinó d'escala de valors).

Publicitat alienant

Quan els tècnics de marketing, que coneixen bé la manera d'abolir la capacitat crítica de la clientela, estudien psicològicament les pulsions humanes en vista a la col·locació dels productes, de qui els paga, al mercat, saben molt bé el peu que calcem. Amb la imatge (i cal tenir en compte que en la història de la humanitat mai no s'ha donat una situació semblant) se'ns introdueix visualment en els més diversos mons, les més variades realitats, les més amagades intimitats —reals o irreals—. Això té un impacte a nivell sensitiu psicològic, tant, que cop altre mitjà emprat en anteriors èpoques no hauria pogut mai somiar.

Pel món de la imatge s'intro-

dueixen pautes de conducta i de relacions humanes, pautes de consum, de vestit (determinar fins a quin punt i en quins casos, és cosa de l'observació i de l'estadística), pautes, però, que arriben desproveïdes de tot plantejament ètico-social; i en canvi, sí, ben dirigides a l'acreixement de les butxaques dels anunciant.

Una firma, un costum, un article passat repetidament per la petita pantalla, divulgat per revista, o visualitzat per altres mitjans gràfics, pot esdevenir al cap de poc temps —sempre que hi hagi un petit nucli que doni el primer pas— hàbit generalitzat.

I amb què juga la publicitat, el cinema, la TV, les revistes pornogràfiques...? Doncs, juga amb la sensibilitat i la passió humana que precisament en l'home no es dona igualment que en els animals —els quals estan més inserits en els cicles naturals i contenen llurs relacions sexuals d'una manera instintiva i natural.

La fal·làcia d'un naturisme primitiu

L'animal humà ja no està en l'ordre de la natura (podem ser naturistes, però amb caseta, liti, vehicle transistor i llibres per a conèixer i estudiar les millors herbes remeieres). Ja en l'home primitiu, segons ens diuen els antropòlegs, una de les primeres normes és de tipus sexual (prohibicions d'aparellament en casos molt concrets entre familiars i parents pròxims). Com volem pretendre ara nosaltres

retornar al paradís primitiu, pensant (o creient interessadament) que tot aquesta invasió eròtico-pornogràfica és d'allò més inòcua, innocent i alliberadora?

Cal establir el nexa causal i determinar fins a quin punt això ha pogut incidir en cada cas concret dels que s'han donat darrerament pel que fa a violacions. En aquest darrer cas, mort d'una noia per intent de violació, és cosa que haurien de veure els sociòlegs o psicòlegs (sempre que aquests estiguin disposats a treballar des d'un punt de vista el màxim d'objectiu i desapassionat, atenyent la "veritat" dels fets).

No hi ha dubte que l'administració política no empra pràcticament cap mena de control sobre aquestes publicacions, espectacles, films, vídeo-cassettes, etc. És irriant que la massa segregui la seva ideologia que l'anomena permissivitat i tolerància (ja veurem els que toleraran aquest article), quan en el fons no l'interessa adonar-se que l'hedonisme com a valor absolut, només pot engendrar deserció, frustració, egoisme i individualisme.

Es d'irresponsables la conducta de tants empresaris que introduïts dins la roda voraginosa de la competitivitat productiva, no dubten a introduir els seus productes fent servir qualsevol tipus d'imatges o missatges, independentment de l'impacte que aquest pugui causar, independentment de la veritat o falsedat, independentment de qualsevol plantejament humà o social.

No podem restar impassibles davant aquest atac subliminal a la consciència, a la solidaritat humana, als valors que haurien de solidificar les relacions entre la parella.

Una situació agreujada per l'ambient

Sabem que tot aquest quadre que hem pintat, va agreujat o ajudat per la manca de llocs de treball, per l'augment i la vulgarització del consum de drogues (dures o toves), incapacitat per anar establint una societat del lleure on aquest lleure no esdevingui oci infecund, frustració, insípida, sinó possibilitat d'humanització, cultura, esplai sa, etc.

¡Senyors, siguem clars i honestos! ens sobren pubs, discoteques, pornos, porros i licors, i gent sense ànima que només pensa en els "déus ídols" del nostre temps: diner i plaer.

Ens manquen centres cívics, casals, cultura a TV, models d'humanitat i solidaritat en els cinemes, possibilitats de riure i gaudir de la vida, estimant la vida i les seves manifestacions, però alliberats de conductes obsessives, irresponsables i violadores del temple interior de l'altra persona.

Mentre vulguem posar pedaços o empelts a l'arbre i en canvi no toquem ni amb la punta del dit l'arrel del mal, ens enganym a nosaltres mateixos; anirem veient com l'ambient es degrada (a més llibertat més policia, no és curiós, això?) i finalment, pagarem amb una escopinada a la cara l'ardua tasca de tants treballadors socials, assistents, religiosos, educadors, etc., que han de veure, sens dubte, com el muntatge comercial d'una llibertat mal enfocada i alienant provoca danys irreparables en subjectes; homes i dones que es veuen engolits en la trituradora d'una societat que els ofereix el missatge d'un món de llum i color, però que torna (a la mínima que ensopeguis) insolidaritat, competitivitat, manca d'objectius i buidor espiritual.

Actes com el que va acabar amb les vides de dues noies —les dues: Isabel—, ens repugnen i ens fan estremir, però la irresponsabilitat, l'egoisme, l'interessada ingenuïtat de molta gent que lamenta fets, però que és incapaç de sanejar les arrels, ens sorprenen, ens espanta i ens fa témer que la cosa no s'haurà aturat aquí. Tant de bo que ens equivoquéssim. Tant de bo...

Miquel Cañellas



L'aprenentatge del civisme a l'escola

Entrevista amb Octavi Fullat, professor numerari de Filosofia de l'Educació a la Universitat Autònoma de Barcelona, i autor de nombroses obres de pedagogia.

—**Què s'ensenya, ara, de civisme, a l'escola?**

—Per coneixement directe, puc parlar del Batxillerat i menys de l'E.G.B.; això no obstant, en termes generals, es pot dir que el civisme no està estructurat com a programa. A BUP existeix l'assignatura d'Ètica com una alternativa a la Religió, i el seu programa comprèn temes teòrics d'àmbit general sota el tractament d'ètica i moral natural, és a dir, normes de conducta i costums desvinculades del fet religiós, sense incloure temes més concrets de civisme.

A l'EGB, en canvi, sembla que el civisme és tractat d'una forma més unitària dins de l'ètica, però no com una assignatura amb llibre de text i horari propi, sinó dissolta en els seus diversos temes dins d'altres assignatures, com poden ser: Ciències Socials, Ciències Naturals, Literatura, etc.

Crec que els programes d'ètica, sobretot pel que fa a BUP, haurien de canviar-se i introduir-hi temes cívics amb tractament més vivencial i menys filosòfic o teòric, dimensió aquesta que s'hauria d'anar augmentant cap al tercer curs d'aquest nivell.

—**Segons aquests plantejaments, sembla que l'educació cívica seria un apèndix inclòs en la formació ètica i moral, no és així?**

—No exactament; si acceptem que conducta moral és aquella "que es sotmet a l'autoritat de la pròpia consciència", veurem que hi ha conductes cíviques que no són morals, en el sentit que són conductes mimètiques encaminades a facilitar la convivència: respecte a les nor-

mes de trànsit, comportament en societat, etc., tot allò que en diem les bones maneres.

En canvi, pot haver-hi conductes cíviques que l'individu assumeix per imperatiu de la pròpia consciència; aleshores aquest civisme s'inclourà en les conviccions ètiques o morals de cadascú. Crec que l'escola ha de respectar aquest civisme que neix d'una actitud moral, perquè és un àmbit que pertany a la interioritat de la persona.

L'escola hauria de familiaritzar amb el civisme com a conjunt d'actituds i d'hàbits que, en convivència i amb solidaritat amb els altres permeti a la persona desenvolupar-se globalment.

Crec que l'escola ha de promoure tres dimensions bàsiques del civisme:

—**Informar**, és a dir, comunicar un programa de continguts cívics sistematitzats d'acord amb la psicologia evolutiva.

—**Desvetllar actituds cíviques** i, per tant, motivar conductes basades en valors com honradesa, fidelitat, cooperació, solidaritat, responsabilitat, amistat, agraïment.

—**Proporcionar hàbits**. Amb imaginació pedagògica, cercar camins per a l'adquisició d'hàbits i formes de vida que configuren personalment els alumnes i els ajudin a integrar-se harmònicament en el medi en què viuen.

—**Sembla, però, que en aquests moments a l'escola preval la dimensió informativa per damunt de les altres dues, no ho creu així?**

—Efectivament, en termes generals, si ara a l'escola es fa alguna cosa de civisme, és en l'àmbit informatiu; també val a dir que aquesta informació es dona d'una forma desordenada i no sistemàtica. Cal reordenar aquests continguts i repartir-los adequadament al llarg de

tot el procés educatiu, d'acord amb el que a cada edat pot assimilar l'alumne. No obstant això, cal dir també que si l'escola només informa, és a dir, comunica, però no treballa per promocionar actituds cíviques i desenvolupar l'adquisició d'hàbits, quedarà per cobrir la part més important. El civisme no sols s'ha de comunicar, sinó que aquests continguts s'han de viure.

També vull fer notar que la informació cívica que doni l'escola haurà de ser el màxim de respectuosa possible amb l'alumne i el mínim de partidista. Hauria de tractar-se d'un civisme consensuat. L'escola ha de tenir cura de no polititzar aquesta informació: el nen mereix un respecte i no un abassegament. Per donar un exemple actual i concret del que no hauria de ser, podem parlar de la TV: Crec que en aquests moments la Televisió Espanyola no respecta els ciutadans, sinó que els aclapara políticament, tant o més que en temps de la U.C.D.

—**¿Quin seria el paper dels mestres?**

—El professor ha de reflectir vitalment els valors ètics i cívics que vol comunicar. ¿Com podrà parlar d'higiene un professor brut, deixat i negligent en el seu aspecte exterior? Quin civisme podrà comunicar aquell que fa servir un llenguatge groller o simplement pobre? El professor que no domini un lèxic ampli i l'utilitzi està fent un tort cívic als seus alumnes.

—**I els pares?**

—El mateix que hem dit dels mestres serveix per als pares. Vull fer notar, però, que la família és l'única institució social que és al mateix temps una realitat biològica; diria que la família és un pont entre la naturalesa i la societat. En aquest sentit, educar els fills fóra passar-los de l'estat natural a la civilització.

No obstant i haver-hi famílies que avui són incíviques, cal dir que aquest incivisme moltes vegades és produït per l'entorn i la manca de mitjans en què els ciutadans han de viure: grans aglomeracions urbanes, habitatges reduïts, manca d'espais verds i jardins infantils, densitats aclaparadores de trànsit, etc. Aquestes famílies no són culpables del seu incivisme; en tot cas es tracta d'un problema social. Sí, en canvi, que són culpables aquelles famílies que es comporten incívicament, perquè queda bé o perquè és "progre" i està de moda "passar" de la societat, "passar" dels altres.

Finalment, també hauríem de parlar dels comportaments de persones que per la seva transcendència pública tenen un pes damunt dels hàbits socials: els funcionaris públics han de ser font de civisme en el seu tracte amb l'administrat.

Així mateix, la Televisió ha de ser font de civisme, tenint cura tant del llenguatge, fins i tot en l'aspecte ortogràfic, com de les formes de vida que promou a través dels seus programes.

També l'art, en les seves diverses expressions, ha de tenir una funció educativa. No es pot permetre que algun actor faci mofa i escarni d'institucions i de persones democràticament elegides per a càrrecs públics, sigui qui sigui el que mani.

Una responsabilitat especial tenen els periodistes, per la repercussió dels seus criteris en l'opinió pública, que han de ser en tot moment model de respecte.

Cal guardar les formes cíviques, és un dret que tenim tots i un deure exigir que així es faci.

Ramon Llorens
(De Contacte)

CRÒNICA CASTELLERA

4 quatres de vuit descarregats

Després de un parèntesi de cinc anys, es tornaren a descarregar quatre quatres de vuit a la mateixa plaça, aquest fet es produí a la vila de l'Arboç amb motiu de la celebració del XXV aniversari de la colla local dels Minyons de l'Arboç, participant en l'actuació castellera les quatre millors colles d'aquesta temporada: Colla Vella dels Xiquets de Valls, Colla dels Joves Xiquets de Valls, Castellers de Vilafranca i Minyons de Terrassa.

Cal destacar de l'esmentada actuació, la torre de vuit amb folre que per segon cop en aquesta temporada aconseguíen descarregar els Castellers de Vilafranca, que és el primer en aquest segle que s'aixeca a la terra del bon vi i puntes al

coixí. També caldria destacar de la colla vilafranquina, el tres de vuit que arribaren a carregar. Pel que fa a les colles vallenques, varen fer la mateixa actuació que realitzaren en aquesta mateixa plaça per la festa major: tres i quatre de vuit i torre de set i pel que fa a la colla del Vallès, varen acabar d'aprofundir la diada castellera, en descarregar, per segon cop enguany, el quatre de vuit. En resum com ja es pot comprovar fou important l'actuació que varem poder presenciar de prop, sense cap mena de dubte la millor del segle en la vila del Penedès. La veritat és que la colla dels Minyons de l'Arboç, s'ho mereixen, ja que en aquests 25 anys el seu bon tarannà casteller ha estat a la vista, ja

que carregaren, l'any 74, la torre de set.

Cal afegir que durant aquests dies la vila de l'Arboç ha viscut unes jornades castelleres amb els aparadors de les botigues decorats amb fets castellers. Així mateix s'han presentat i s'ha posat a la venda el llibre "L'Arboç Casteller", escrit pel Esteve Cruanyes. Han culminat els actes amb la inauguració d'una exposició antològica de fotografia castellera.

Aprofito aquesta avinentesa per a felicitar de tot cor la colla dels Minyons de l'Arboç per aquests vint-i-cinc anys castellers i els desitjo la més llarga continuació amb el món casteller.

Eloi Roca

Música

Opera

"Carmen" és moda arreu

L'òpera que va inaugurar la temporada del Liceu d'enguany causa furor arreu. A França és tinguda com "l'òpera nacional" i tradicionalment s'ofereix en representació de gala quan tenen caps d'estat com a hostes d'honor. Ara la pel·lícula de Peter Brook en la qual balla Antoni Gades està donant la volta al món i conjumina, rarament, els musicòlegs amb un gran èxit popular.



Célestine Galli-Marié mezzosoprano que estrenà "Carmen" el 1875.

Pero l'heroïna de Prosper Mérimée, aquell amic de l'emperadriu Eugènia de Montijo, ha arribat també a la petita pantalla francesa. El dia 10 passat la II cadena féu un espectacle interessantíssim i de gran audiència presentant l'òpera i diferents versions de la ma-

teixa obra musical més que centenària, i estrenada a Barcelona el 1881. Cal recordar que com a film ha aconseguit un èxit mai no superat en temes operístics: a la vora de 50 films! Recordem que l'any 1926 hi hagué una versió fílmica de Feyder amb Raquel Meller.

Missa-aniversari de la mort de W.A. Mozart

Organitzat per l'associació AMICS DE MOZART, el dilluns, dia 5 de desembre a les 8 del vespre, a la parròquia de Santa Maria de Jesús, de Gràcia, tindrà lloc la celebració d'una missa-aniversari de la mort de Mozart, ocorreguda el 5 de desembre del 1791 a la seva ciutat natal de Salzburg.

Des de fa més de 25 anys, en aquesta data, l'associació Amics de Mozart no ha deixat mai de celebrar aquest acte

religiós en sufragi del gran músic salzburguès, en el qual té un gran relleu la música. Aquest any hi participarà l'orquestra

de cambra AMICS DELS CLÀSSICS sota la direcció del mestre Joan Palet, amb obres de Corelli, J.S. Bach i Mozart.

CINC DIES D'EXERCICIS

Per a homes i joves, des de 17 anys.
Poden participar sacerdots i religiosos

DESEMBRE

Del dimarts 7, a les 8 de la nit al diumenge 11, a les 8 de la nit.
Del dilluns 26, a les 8 de la nit al dissabte 31, a les 8 de la nit.

CASA D'EXERCICIS
"NOSTRA SENYORA DE MONTSERRAT"
Caldes de Montbui.
Barcelona. Tel. (93) 865 00 96.

can
solé



restaurant

Posseig, 51 Tel. (93) 886 22 18

VIC

RACÓ DEL LLENGUATGE

El pa i el vi (4)

Al costat del pa gairebé sempre hi ha el vi, i de vegades, barrejats, com en les llesques de pa amb vi i sucre que menjàvem, de petits, per a berenar, quan érem a casa. Per a fora de casa hi havia l'inevitable pa amb xocolata.

En les cases antigues, amb una gran eixida, solia haver-hi una parra, que és com s'anomenen els ceps enfiladissos, com n'hi havia una en la casa on jo vivia, i feia uns raïms moscatells de grans tan grossos, com no n'he vistos mai més.

Així com el blat en gra no ens el mengem, els grans de raïm, sí, i és una de les fruites més excel·lents. Alimentós i sucós, el raïm és una menja sana, agradable i bonica de veure. En moltes de les natures mortes on els grans pintors han pintat fruita, veureu que el raïm hi senyoreja com a element estètic de primera categoria. I és que, —permeteu-me una opinió molt personal—, a l'interior d'una casa posada amb bon gust i senzillesa, que no vol dir amb luxe i ostentació, hi fa tant de goig una fruitera plena de fruita com un ram de flors.

El raïm per a menjar presenta una gran varietat de formes, grandàries i, sobretot, de colors. Tota la gamma dels verdosos i grocs, des del blanquinós fins a color de mel, rosats, morats i violacis fins a gairebé negre. Hi ha a raïms que, dessecats, es tornen panses i n'hi ha per tot l'any. El bacallà amb panses, les postres de música, les compotes, el pastís anglès per al te, les aus farcides. Què seria de tot això sense les panses? N'hi ha de dues classes destacades, les de Màlaga, brunes i carneses, i les de Corint, més petites, més vermelles i més dolces. Màlaga i Corint gairebé als dos extrems de la Mediterrània, a les ribes de la qual sempre hi ha hagut vinyes i bon vi.

En el volum segon de la història de Catalunya editada per Salvat, hi ha la fotografia d'un pergami que es conserva a l'arxiu de la catedral de Barcelona, dels anys 900 i escaig, amb el redactat d'una escriptura de venda d'una vinya. El venedor era el comte Borrell II i el comprador, el bisbe Vives, de Barcelona. La vinya, el pergami ens la situa en un paratge que correspon a l'actual Diagonal, entre les Corts i Sarrià. Això passava fa mil anys, però molts encara podem recordar-nos de les esponeroses vinyes que ocupaven les zones d'expansió de les petites ciutats, que s'han tornat grans. Ara en lloc de vinyes hi ha amuntegament de blocs de pisos sense cap ordre ni previsió, mancats d'equipaments i d'espais verds, tristesa suburbial definitiva.

Perles Ortogràfiques

"Que quatre capitans aixequin Hamlet damunt d'un cadafalç". Així deia un actor en l'escena darrera i més patètica del drama shakespearí que vaig veure a la televisió el dia de Tots Sants. Cadafalç existeix com a cognom, per exemple al mataroní il·lustre Josep Puig i Cadafalch, arquitecte i historiador de l'art, entre altres coses. Però el nom comú és cadafalç, sense la c final que l'actor poc documentat hi posava.

Albert Pera

Novetat important LA CATEQUESI DE LA COMUNITAT

Un estudi de la Comissió Episcopal d'Ensenyament i Catequesi, de la Conferència Episcopal Espanyola, que oferim traduït al català.

Una eina de reflexió catequètica per a sacerdots, laics i religiosos responsables de la Catequesi.

Un instrument de formació catequètica ample, seriós, i aclaridor.

Preu: 500 ptes.

● El trobareu en les llibreries.
● O bé, en el Centre de material catequètic.
C/. Talamanca, 5-7. MANRESA (Barcelona). Telf. (93) 872 15 43.

Publicacions del Secretari Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes.

LA CATEQUESI
DE LA COMUNITAT

Orientacions pastorals
per a la catequesi a Espanya, avui

Llibres

Els nostres avis abandonats (1)

Vet ací un llibre per no dormir, però no perquè sigui de lladres i serenos. No, són els 32.791 vells de l'àrea de l'arquebisbat de Barcelona que "viuen" amb una pensió de 8.000 pessetes al mes, anomenats beneficiaris del FAS (Fons d'Assistència Social) recentment traspassat a la Generalitat i que abans distribuïen els Govern civils.

Aquesta pensió és destinada a persones de més de 69 anys, o de 14, en cas d'invalidesa certificada pel metge, que no tenen cap pensió, que no treballen ni tenen cap altra renda provinent de béns de la seva propietat o d'usufruit. Recentment s'ha rebaixat dels 75 als 69 anys i s'admeten dones casades si la persona de qui depenen cobra una pensió que no sobrepasi la normativa vigent. Això darrer ha fet que el 85% dels que cobren el FAS siguin dones, donada la major longevitat femenina i també que les "professions" de moltes dones a casa nostra no donin dret a pensió. D'aquestes, 32.791 persones, un 25% són malalts crònics i un 35,7% no se poden valdre per ells mateixos. Els beneficiaris del FAS no tenen dret a la cobertura sanitària de la Seguretat Social i si la tenen, es gestiona a la targeta del metge o dels fills.

4.000 d'aquestes persones viuen soles i unes 15.000 presenten un estat de dependència que no els permet fer vida

Un aspecte de la marginació a casa nostra
Els beneficiaris del FAS

CÀRITAS DIOCESANA DE BARCELONA

normal. I per acabar d'agreuja-ho, aquestes persones viuen en zones de ciutats en què la majoria són gent gran i sovint també soles.

Per acabar-ho d'adobar, els habitatges on viuen, freqüentment no responen condicions: bruts, humits, sense ascensor, sense calefacció, etc. Tot això entra en flagrant contradicció

amb el que diu l'article 50 de la vigent Constitució espanyola: "Els poders públics garantirán la suficiència econòmica als ciutadans durant la tercera edat mitjançant pensions adequades i actualitzades periòdicament". Ni tampoc amb allò que diu el Preàmbul de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya: El poble Català... manifesta la seva voluntat d'avançar per una via de progrés que asseguri una qualitat de vida digna per a tots els qui viuen, resideixen i treballen a Catalunya".

Les xifres facilitades pel llibre editat per Caritas de Barcelona sols afecten les 32.000 persones, però són molts els altres vells amb pensions ridícules i que subsisteixen precàriament. I si ho estudiem a nivell de tot Catalunya veurem com es multipliquen aquestes xifres. L'egoisme de la nostra societat cada volta és més gran: hom no vol tenir fills, perquè donen feina; s'abandonen els vells perquè no reporten beneficis. Fins quan aquesta actuació?

Ferran Camps

(1) "Un aspecte de la marginació a casa nostra: els beneficiaris del FAS" J.A. Ventosa Caritas diocesana de Barcelona.

LA SARDANA I LA DANSA

XXV aniversari del Patronat pel Foment de la Sardana a Reus i Comarca

Dintre aquest mes de novembre l'entitat reusenca concentra la major part dels actes destinats a commemorar el seu primer quart de segle, en la dita "setmana gran". S'inicià el dia 11, amb la presentació del disc "Sardanes a Reus", durant la qual el Mestre Lluís Lloansí va fer una dissertació sobre la música actual per a cobla i les gravacions sardanístiques.

El dia 15 s'inaugurà al Centre de Lectura una exposició antològica sobre les activitats de l'entitat sardanista de la capital del Baix Camp al llarg de la seva existència, amb dades commemoratives de la història de la sardana. Al mateix Centre de Lectura, el dia 17, s'hi celebrà una xerrada col·loqui sobre el tema "Sardanes avui", en la qual intervingueren Sebastià Gràcia, de Lleida, Francesc Soler i Mas, de Manresa, Antoni Angueta, de Barcelona, i Ferran Jové, de Les Borges del Camp.

El dia 19, a la nit, se celebrà un concert extraordinari de sardanes i música per a cobla, al Teatre Fortuny, amb l'actuació de la cobla Els Montgrins.

Fem menció també que el dia 12, en sessions de tarda i nit, es projectà la pel·lícula "Som i serem", de Jordi Felíu.

Finalment, el dia 20, quedà closta aquesta "setmana gran", amb una audició de sardanes i un dinar de germanor després de la ballada.

Aplecs pel 1984. El Patronat per al foment de la Sardana a Reus i Comarca, com a Coordinador dels Aplecs de la Sardana de les comar-

ques meridionals, convocà la primera reunió preparatòria de la temporada 1984, el passat diumenge, dia 13, a la vila de Cornudella. La reunió de treball s'inicià a un quart d'onze del matí, i acabà al migdia amb una ballada de sardanes a la plaça de l'església, per la cobla Reus. S'exposà la situació actual dels aplecs a les terres tarragonines i s'estructurà el calendari del proper 1984, el qual facilitarem en el seu moment, per a coneixement dels nostres lectors.

Convocatòries. Amb motiu del seu desè aniversari, l'Agrupació Sardanista d'Ivars d'Urgell convoca un concurs musical de sardanes per a cobla d'onze instruments, amb tema lliure. Els compositors interessats poden adreçar-se a l'esmentada Agrupació Sardanista, tot escrivint a Francina Solé, a l'avinguda Catalunya sense número, d'Ivars d'Urgell, o a través del telèfon 973-58 01 63. El termini d'admissió d'originals finalitzarà el dia 31 d'agost de 1984.

En un altre ordre de coses, la Unió de Colles Sardanistes ens comunica que ha prorrogat el termini d'admissió de treballs del Concurs de Prosa Sardanista convocat amb motiu del seu vint-i-cinquè aniversari, fins al dia 15 de novembre. Fins a l'esmentada data, tots els interessats poden trametre els seus originals a la Secretaria de l'esmentada entitat: carrer de Riera Alta, núm. 61, Barcelona-1.

Josep Ventura

3a Mostra Infantil i Juvenil d'Arts Plàstiques "Homenatge a Lola Anglada"

LA DIRECCIÓ GENERAL DE JOVENTUT I L'INSTITUT CATALÀ DE SERVEIS A LA JOVENTUT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA convoquen la "3a MOSTRA INFANTIL I JUVENIL D'ARTS PLÀSTIQUES" per als nois i noies de Catalunya per assolir els objectius següents:

- Canalitzar i afavorir la iniciativa artística dels nois i noies de Catalunya en la recerca d'uns nous camins d'expressió artística.
- Homenatjar l'aportació de Lola Anglada a la cultura i a l'art d'aquest país.
- Potenciar la sensibilitat dels participants en el terreny de les arts plàstiques i fer possible la contribució juvenil al conjunt de la cultura catalana.

BASES:

1a.- CONCURSANTS:

Hi podran participar tots els nois i noies de 7 a 25 anys residents a Catalunya.

2a.- MODALITATS:

La mostra es divideix en tres modalitats:

- Pintura*, que inclourà exclusivament pintura a l'oli, aquarel·la, ceres i tempera.
- Dibuix*, que inclourà exclusivament llapis (negre i de colors) i carbonet.
- Escultura*, que inclourà exclusivament fang cuit, fusta i metall.

3a.- FORMAT:

Es recomana que les obres s'ajustin a les dimensions següents:

- Pintura*: 55 x 46 cm.
- Dibuix*: 50 x 35 cm.
- Escultura*: fins a 50 cm. de magnitud.

4a.- CATEGORIES:

- De 7 a 10 anys.
- De 11 a 14 anys.
- De 15 a 17 anys.
- De 18 a 25 anys.

5a. TEMA:

El tema de cada obra serà completament lliure. Queda excloua qualsevol còpia.

6a. PRESENTACIÓ:

- Individual*. Cada autor podrà presentar un màxim d'una obra per modalitat.
- Col·lectivament*. Aquesta forma de participació està destinada a tota Escola o Associació que concursi com a tal. Per això, haurà de presentar un màxim de cinc obres per modalitat i categoria, sortides d'una selecció prèvia efectuada entre les obres confeccionades per a tal fi pels seus alumnes o associats.
- Totes les obres estaran signades per llurs autors i presentades amb la butlleta d'inscripció que serà complimentada degudament i amb lletra entenedora. La butlleta es podrà recollir abans o bé es complimentarà en el moment de la presentació de les obres al Servei Territorial o Servei Comarcal corresponent.

7a.- FASES:

Aquesta mostra tindrà dues fases:

- 1a. Fase: Serveis Territorials*.
 - Els nois i noies presentaran les seves obres al Servei Territorial o Comarcal corresponent.
 - Les dates de presentació de les obres seran del 15 al 30 de novembre de 1983.
 - El Jurat de cada Servei Territorial seleccionarà tres obres per cada modalitat i categoria, que passaran a la segona fase.
 - Els jurats podran atorgar les mencions que cregui convenient, tot i que no passaran a la fase Catalunya.
- 2a. Fase: Catalunya*.
 - Els Serveis Territorials presentaran a la fase Catalunya les obres seleccionades a la primera fase.
 - En aquesta segona fase seran concedits tres guardons per cada modalitat i categoria.
 - El Jurat podrà atorgar les mencions que cregui convenient.

8a.- EXPOSICIONS:

- Fase Serveis Territorials*. Cada Servei Territorial organitzarà l'exposició de les obres que s'hagin presentat, en el lloc fixat per cada Servei. S'anunciarà oportunament.
- Fase Catalunya*. Aquesta exposició es farà del 26 de desembre de 1983 al 5 de gener de 1984, en el marc del 21è. Festival de la Infància i de la Joventut de Barcelona.

9a.-

Les obres presentades són propietat de llurs autors, llevat de les que hagin estat premiades en qualsevol de les dues fases que quedaran en propietat de l'Institut Català de Serveis a la Joventut i passaran a formar part del Fons d'Art Juvenil de Catalunya. La Generalitat de Catalunya es reserva el dret de reproduir-les sense limitació de data, però en tot cas hi farà constar el nom de l'autor, data i que l'obra procedeix de la 3a. Mostra Infantil i Juvenil d'Arts Plàstiques -Homenatge a Lola Anglada. Les obres que no hagin estat premiades podran ser retirades dels Serveis Territorials o Comarcals, pels seus autors, o per les escoles o associa-

cions, prèvia entrega de la butlleta de participació, del 16 al 31 de gener de 1984.

10a.- GUARDONS:

- Fase Serveis Territorials*. Els autors que hagin estat seleccionats en aquesta fase seran obsequiats amb un lot de llibres d'art.
- Es concediran tres guardons per a cada modalitat i categoria, consistents en:
 - Primer guardó: material artístic per valor de 20.000.-Ptes.
 - Segon guardó: material artístic per valor de 15.000.-Ptes.
 - Tercer guardó: material artístic per valor de 10.000.-Ptes.
 Es concedirà un premi col·lectiu extraordinari a l'escola o associació que hagi obtingut el major nombre de guardonats entre els seus membres i s'hagi presentat col·lectivament. El guardó col·lectiu extraordinari consistirà en un viatge i estada en un lloc d'interès artístic i cultural. L'Institut Català de Serveis a la Joventut determinarà el nombre de places a disposició de l'escola o associació que hagi obtingut el premi col·lectiu. En el cas que dues o més escoles o associacions assolissin un nombre igual de guardonats, les places es distribuïran equitativament entre totes elles. Tots els nois i noies guardonats en la fase Catalunya, també gaudiran del mateix viatge.
- La Generalitat de Catalunya, en la mesura que li sigui possible, promoció els guardonats de la fase Catalunya, especialment els de la categoria 4a.
- Un mateix participant només podrà optar a un premi en cadascuna de les dues fases.

11a.- El comitè organitzador comunicarà oportunament el dia i lloc on es faran els lliuraments de guardons.

12a.- Els jurats de la Fase Serveis Territorials estaran formats per persones del món de l'art i de la pedagogia.

El Jurat de la fase Catalunya estarà compost per:

- Manuel Alvarez
- Jordi Aguadé
- Fina Rifa
- Josep M. Subirachs
- Un representant del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.
- Un representant de cada Jurat dels Serveis Territorials.

13a.- D'ALTRES DETERMINACIONS:

La participació en aquesta Mostra implica l'acceptació de totes les bases. L'Institut Català de Serveis a la Joventut, si s'escau, podrà introduir les modificacions que estimi convenientes per al bon funcionament de la Mostra, i resoldrà totes les qüestions que poguessin sorgir pel que fa a la interpretació d'aquestes Bases. L'Institut Català de Serveis a la Joventut tindrà cura de les obres presentades, però no es fa responsable de la integritat de les mateixes davant danys fortuïts i/o involuntaris.

CUINA

Tronc de nata al bombó

Per al bescuit

100 gr. de farina
110 gr. de sucre glás
quatre ous
una cullerada de Royal
ratlladura de llimona
un paper de barba

Per al farcit

250 gr. de nata
100 gr. de sucre glás
200 gr. de xocolata fina
25 gr. d'ametlles
avellanes i pinyons

Prepareu la "planxa" del tronc batent els quatre rovells amb 100 gr. de sucre glás fins que formi relleu, després afegiu-hi a poc a poc els 100 gr. de farina juntament amb el llevat Royal, després la ratlladura de llimona, per últim les clares batudes a punt de neu forta. Prepareu una capsula amb el paper de barba doblegant les vores i sosteniu-la amb unes agulles en les cantonades, d'una mida de 26 x 33 cm. Col·loqueu aquesta capsula sobre la plàtera del forn i ompliu-la amb allò que heu preparat, estenent-la ben bé, perquè cobreixi tot el paper.

Poseu-ho a forn suau uns vuit o deu minuts; quan estigui llest aboqueu el paper sobre un tovalló i amb l'ajuda d'un ganivet desenganxeu el bescuit del paper; enrotlleu-lo junt amb el tovalló per donar-li la forma.

Quan estigui fred farciu-lo amb la nata ensucrada i poseu-lo a la nevera.

Després cal tallar-ho en sis trossos i posar-ho a la plàtera, cobrir-ho amb la xocolata desfeta, un quart de litre d'aigua, sobre cada tros tres o quatre ametlles i avellanes torrades i una mica de pinyons.

Maria Gloria Muntanola



MODA

Barnajoya'83

El propassat dia 23 d'octubre va tancar les seves portes el primer Saló monogràfic de joieria, orfèbreria i rellotjeria que en el transcurs dels cinc dies de romandre en el recinte de la FIB, va presentar als seus professionals nacionals i estrangers totes les novetats en dissenys, realitzacions i maquinària que s'han esdevingut en aquest sector.

"Barnajoya" que durant els dos últims anys ha estat sector de la Fira de juny, en presentar-se aquest any com a Saló monogràfic ha ratificat la seva importància com a certamen pel que fa a extensió i poder de convocatòria.

Denominador comú és l'optimisme, amb que s'ha vingut desenvolupant el certamen, tant a nivell dels seus dos-cents cinquanta expositors com al de l'elevat nombre de visitants compradors, ja que el seu nou emplaçament del palau número 1 del recinte ferial i el seu magnífic muntatge, tot això unit a la nova ubicació en el calendari ferial fan de "Barnajoya-83" un saló monogràfic que creiem que és un dels primers d'Europa dedicat a aquesta especialitat.

Juntament a la qualitat de la seva organització i presentació, hi ha l'entusiasme de tots els seus participants, els quals ens sorprenen una vegada més amb les seves creacions, dels quals podem destacar Oc-



"SIMETRIA" és el nom que el seu creador, Gonzalo Fernández de Pamplona, va donar a aquest anell en or groc i diamants, mereixedor del Primer Premi de "Barnajoya'83" en la modalitat de joies per a la dona.

tavi Sarda, Víctor Caparrós, Sanmartí Clota i Emili Armen-gol entre altres.

Com a novetat a les seves anteriors edicions es va crear el PREMI INTERNACIONAL DE

JOIERIA "BARNAJOYA" concurs de disseny obert a tots els professionals que se sentin captivats per aquesta faceta.

Maria Jose Ejarque

COSTUMS I TRADICIONS

Mocadors grans i tapaboques



El fred, cada any arriba més tard. Aquell refrany que diu "Per Totsants, capes i mocadors grans", s'hauria d'adaptar, anteposant-hi l'adverbi "abans". Tampoc escau allò dels mocadors grans i per això ja hi ha gent que diu "...capes i guants".

I és que el mocador gran ha passat gairebé a la història. Era una de les peces de vestir femenines, més simpàtiques i ben aconseguides. El mocador gran —el "pañolón" en castellà—, no sol figurar en els diccionaris perquè si mocador vé de mocar, ningú no es mocaria amb espatllers, cobriespatlles o mantons que són els noms diríem tècnics.

Espatlla i pit restaven ben aprofitats deixant, però, lliures els braços, cosa essencial per a trafegar per casa. Tenia, en canvi, l'inconvenient de donar aparença de més gran a la dona que se'l posava. Aquesta podria ser una de les raons de la seva desaparició. El mantó, si és de Manila, en canvi, és més perdurable encara que no abrigui tant.

De totes maneres, les femines no hi han renunciat del tot i han creat una peça semblant, de colors alegres —car els cobriespatlles solien ser negres— dita matiné, per bé que més aviat l'anomenin "mañanita" per influència castellana.

I és que hi ha coses inventades amb poc sentit comú. Pels homes, en els anys vint sortiren els colls de punt, botonats i anomenats "pràctics", que certament ho eren pels fabricants però no

pels usuaris car només abrigaven el coll i encara, a vegades, deixaven el clatell descobert. Duren poc.

Els avis, en canvi foren més eixerits i usaven grans bufandes que s'enrotllaven —i s'enrotllen— al coll, pengen pel davant i pel darrera salvant un xic l'esquena i el pit de les airades. I a muntanya encara es troben tapaboques, que pel seu nom semblen indicar que siguin bufandes petites, quan en realitat es tracta d'una mena de flassada. Els pagesos i els pastors saben bé prou com n'és d'eficaç un tapaboques. Ja poden bufar el torb o la tramuntana, que l'abrigall resisteix tots els bofarts.

Els diumenges, però, els pagesos solen baixar —o pujar— a missa al poble i deixen els tapaboques a casa. Els veureu amb gorra —ara ja no hi ha barretines— vestit de vellut i una bona bufanda. Amb les mans a la butxaca, de totes maneres, es riuen per dins de la gent que va amb abrics molt bonics i elegants, però que deixen entrar el fred pel coll i el pit. "Qui vol presumir ha de patir", deuen pensar.

Pel que fa a les dones joves passa semblantment. Només alguna vella es resisteix a deixar el mocador gran que els abriga fins als ronyons. A mesura que van passant cap a l'altre món, els espatllers resten abandonats en un racó i les arnes en passen aviat els taps.

Esteve Busquets i Molas

AVUI

Prensa Catalana S.A. Consell de Cent, 425, Barcelona, 9. Tel. 246 60 00 (10 línies). Telex 54063.

VULL REBRE INFORMACIÓ, SENSE CAP COMPROMÍS, DE LES CONDICIONS I MODALITATS DE SUBSCRIPCIÓ AL DIARI AVUI.

NOM I COGNOMS

ADREÇA

POBLACIÓ

BARCELONA, A DEL

PREMSA CATALANA, S.A.
Consell de Cent, 425, 6è - Barcelona-9

Jornada 12

La Lliga, d'un cop d'ull



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
16+4	15+3	15+3	14+2	14+2	14+4	14+2	13+1	13+1	13+1	12	12	11-1	9-3	9-3	9-3	7-5	4-8

ENCREUATS

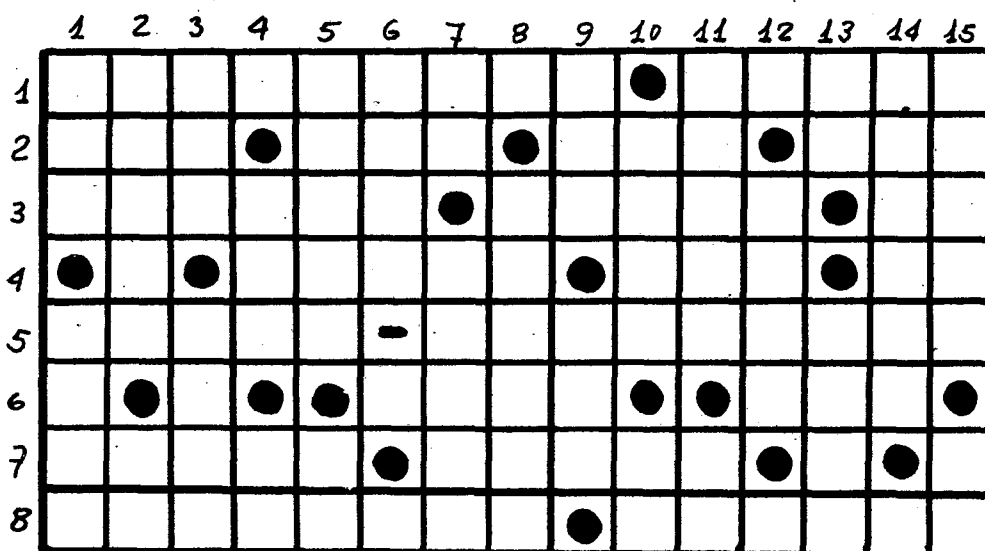
Per Rosa Collet

Horizontals

- 1.- El moment en que hom ve a la vida. Fill de Cain.
- 2.- Líquid per a ungir. Vaixell. Vil. Pecat capital.
- 3.- Inundació haguda en temps de Noè. Confusió grandfíssima. (En cast. aneu.
- 4.- Consonant. (A l'inrevés, terme d'origen grec que pot significar "paraula", "raó" o "concepte" i que ha tingut un paper fonamental en la filosofia d'Occident i, conseqüentment, en la teologia cristiana tradicional. Forma prefixada del mot grec "is" "inos" múscul, carn. Nom de consonant.
- 5.- Autor del llibre "Les Talles romàniques del Sant Crist a Catalunya".
- 6.- Vocal. Vocal. (En castellà, ase, ruc). (En castellà, do, present).
- 7.- Nom d'Abraham abans de l'aliança. Com de cera. Inicial de punt cardinal. Preposició.
- 8.- Astres solars que giren al voltant del sol. Fill de Cam.

Verticals

- 1.- País on visqué Cain després de matar el seu germà. (A l'inrevés, por, obsessió).
- 2.- Àguila. Consonants.
- 3.- Quaranta-vuit. Bèstia salvatge, indòmita i carnívora.



- 4.- Deu. (En castellà, usi). (A l'inrevés, símbol del sodi).
- 5.- Acció d'envolar-se. Forma que revesteix l'acusatiu-datiu del pronom de la primera persona.
- 6.- Més de l'any. Preposició. Manera d'embenar.
- 7.- Prefix que significa "ben", "bon", "avantatjós". Cosa que ofèn el pudor.
- 8.- Consonant. Municipi de la Selva, a l'extrem meridional de la Costra Brava.
- 9.- A l'inrevés, habilitat, destresa, a fer certes coses adquirides amb l'estudi, experiència, l'observació. Germana religiosa.

- 10.- Defunció. Llengua occitana.
- 11.- Mamífer carnívor de coll llarg i gruixut, de pèl aspre i gris amb ratlles o taques fosques. Que gaudeix de bona salut.
- 12.- Inicial de punt cardinal. Títol nobiliari anglès. Consonant.
- 13.- Conjunció d'enllaç de dues proposicions o dos termes negatius. Persona del sexe femení.
- 14.- Allò en què alguna cosa procedeix o arrenca. Preposició.
- 15.- Lloc on acampà Abraham. Forma secundària del prefix "a" i "ana".

SOLUCIONS

Horizontals

1. Naixement. Henoc.
2. Ol. Nau. Rol. It.
3. Dillu. Babel. Id.
4. G. sogol. Ino. Ge.
5. Rafei. Bastides.
6. O. E. Asno. Don.
7. Planetes. Canaan.
8. Planetes. Canaan.
9. It. Sor.
10. Obil. Oc.
11. Hiena. Sa.
12. El. Lord. N.
13. Ni. dona.
14. Origen. A.
15. Cades. An.

Verticals

1. Nod. roaf.
2. Aliga. BL.
3. Il. Fera.
4. X. Use. an.
5. Envol. Me.
6. Maig. A. T.
7. Eu. Obsce.
8. N. Blandes.
9. It. Sor.
10. Obil. Oc.
11. Hiena. Sa.
12. El. Lord. N.
13. Ni. dona.
14. Origen. A.
15. Cades. An.

CADECA

Entesa entre les comarques i Barcelona

Actualment hi ha com un cert desig —ens atreveríem a dir, que en algun moment, sembla com un frenesí— a fer-ho tot a la petita, amb un caire massa localista, que redueix molt les possibilitats de projecció, encara que té l'atractiu que tot queda més a casa.

Els catalans, que sempre hem estat en excés individualistes, i per això fallen a casa nostra les grans institucions i tenen un èxit quasi segur les empreses privades, deixant de costa els moments o època actual de crisi, ens costa admetre òrgans de gestió a nivell nacional i no ens sedueixen de bon grat col·lectius d'empenta que aboquen a decisions d'àmbit territorial ampli.

A CADECA ho notem molt aquesta actitud. Nosaltres, que sempre hem estat tan ben rebuts a comarques, en proposar estendre la nostra organització, fora dels límits de l'àrea metropolitana de Barcelona, la cosa comença a no presentar-se certament de cara i en ocasions, els obstacles surten promptament, sempre de bona fe, cal dir-ho.

Creiem que és qüestió d'aclarir posicions. Sempre entenent que a cada comarca, com més decisions puguin prendre, millor serà i al mateix temps és símptoma d'una reconeguda maduresa. Nosaltres, des de la diem-ne Central, solament hem de cercar suport a aquells acords i donar el suport lògic i natural d'unes forces potents com avui deuen tenir i de fet tenen les grans concentracions humanes amb la seva colla de recursos de tota mena.

Les comarques actuen lliurement. Ho hem escoltat a vegades amb dinars de germanor, que els dirigents de clubs de pobles i de localitats capçalers de zones territorials parlen de si ara en lloc d'anar a demanar permisos a Madrid, els hauran de demanar a la capital de Catalunya; no amics, per la nostra banda, almenys, i esperem que per la de tots, hi ha d'haver llibertat ben entesa per totes les comunitats, locals i comarcals, i que si hi intervé Barcelona, hi sigui només per ajudar i no per destorbar o entorpir.

La temença l'hem d'anular amb fets: i per això les nostres seleccions van a comarques amb esperit d'amistat i de germanor i volen que els d'altres contrades de Catalunya vinguin al "Cap i Casal" a conèixer la nostra ciutat i a estimar-la i per això preparem per dintre l'any 1984 o màxim del 85, unes sortides que en direm camp-ciutat, que esperem que patrocini la Direcció General de la Joventut i la Federació Territorial Catalana de Futbol, que busqui i realitzi això que diem, el mutu coneixement i llavors, serà quan en funcionar un ventall de delegacions comarcals de CADECA hi hagi aquell recull d'idees mutues i realitzacions col·lectives que proposem ardentment per bé de la nostra terra catalana.

CARVAL

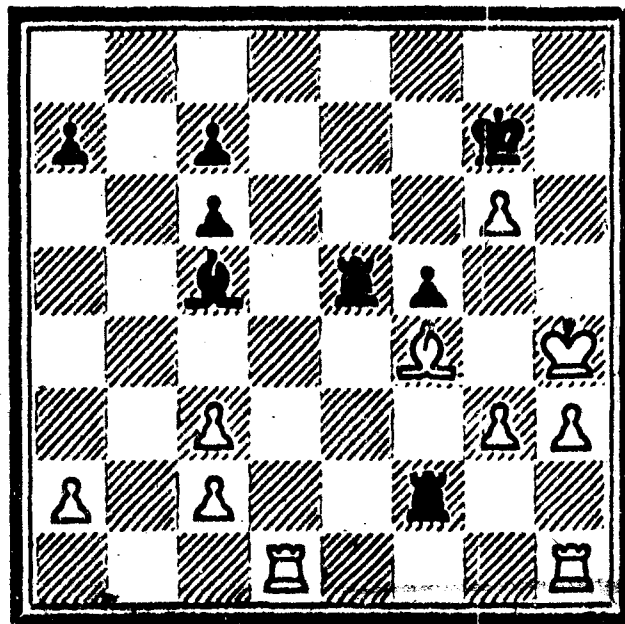
ESCACS

Per Jaime Mora

Diagrama 90

Negres juguen i guanyen

Una xarxa de mat és cosa bona, i el negre ho feu senzill.



Solució al Diagrama 89

1. Tb1xb7, Ac8xb7; 2. Dd3-h3+, Rh8-g8; 3. Ae4-h7+, Rg8-h8, 9. Ue6-h3+ Rh8-g8, 10. Dh3-h7 mat.

Jesús ens parla

Busqueu l'Evangeli d'avui: Evangeli de Sant Mateu, capítol 24, versets del 37 al 44 (Mt 24:37-44).

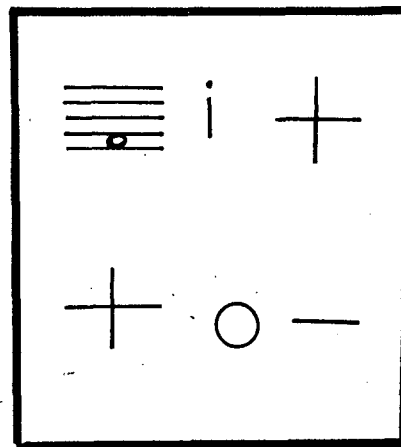
Reflexionem:

1. La paraula "Evangeli" ve del grec i vol dir "Bona Notícia". La bona notícia és que, Jesús, el Fill de Déu, es féu home per donar a tots els homes l'esperança certa de la Vida Eterna.
2. Per acollir Jesús, escoltar-lo i estimar-lo, cal tenir el cor net. Vol dir voler sincerament ser bo. Això vol dir "convertir-se". No val a badar.
3. Avui hem començat el temps de l'ADVENT. Són quatre setmanes per preparar-nos a celebrar el NADAL. Jesús vol estar amb nosaltres, sempre.
El mossèn

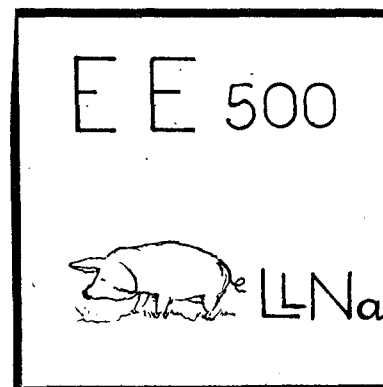
Jeroglífics

Per Rosa Collell

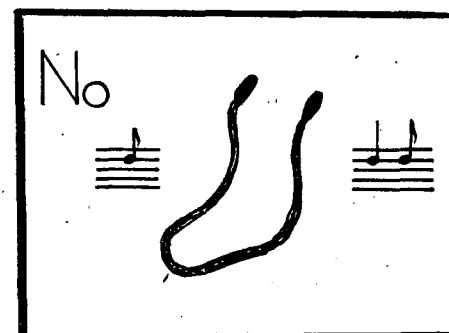
1. Fa molt d'això?



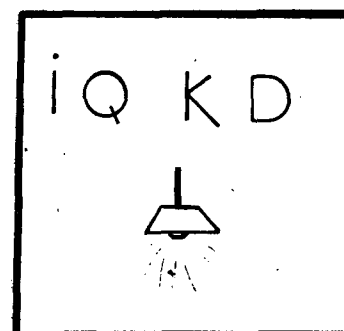
2. De què és el joc de cafè?



3. S'en recordarà?



4. Què és això?



Solucions:
1. Fa un mes més o menys.
2. És de porcellana.
3. No recorda res.
4. Una cuca de llum.

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA" ANY V

179



Hola, Glòria!

Doncs, sí, estic molt content! Sempre que m'escris un Eixerit o una Eixerida estic més content que un pèsol. Aquesta setmana m'ha escrit la Glòria Passada, de Solsona. Diu així: "Hola Eixerit!, jo també sóc una Eixerida. Em dic Glòria i tinc 10 anys. M'ho passo molt bé amb els entreteniments, m'agraden molt les aventures de l'Angelet Ignasi i de la Família Moixó; però també m'agradaven molt les de la Germana Neus, ¿no les podríeu tornar a fer?"

L'EIXERIT s'ha tornat més petit, però m'agrada igual. Jo guardo tots els EIXERITS per enquadernar-los. Les tapes, ¿s'han de comprar o les podeu enviar vosaltres?

Adéu, i fins un altre!"

Glòria Passada, c/. St. Miquel, 10 Solsona (Lleida)

La mare m'ha preguntat: ¿Què et passa que tot avui estàs taral.lejant?

—Doncs, mira, és que m'ha escrit la Glòria.

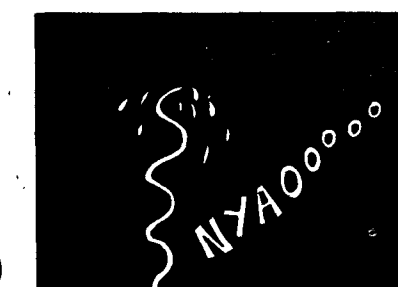
—I, ¿qui és la Glòria?

—Mira, llegeix.

L'EIXERIT. Gràcies, Glòria

Nota: De tapes no en tenim.

L'Angelet Ignasi



Avet Set — Avet Set —

Llegendes

Aquell parent meu, que era un badoc de llei com n'hi ha pocs, fou un home d'història molt curiosa.

Nasqué bessó i tan ell com el seu germà els batejaren Pere. En aquella família anomenar Pere a l'hereu venia de molt enllà. I quan nasqué hereu duplicat, l'avi que no s'estava pas de romanços ho tingué de seguida aparellat: ambdós es diran Pere. L'avi era l'amo. Tenia les regnes de la llar ben estretes i tibades i quant a la bossa, no cal dir que només ell podia fer-li el compliment. A la casa s'hi vivia bé. Ningú no era mancat de res. Però, de "duro" foraviat ni un. Només era permès de somriure. La rialla era una disbauxa. A un avi com aquest, qui se li posa al davant amb la barba alçada? Qui? Ell no podia trencar la tradició. Li havia tocat una nora fecunda que en lloc d'un nét li donà dos de cop, a la primera de canvi. Dos néts clavats de fesomia que només es distingien perquè l'un tenia els ulls oberts, esbatanats com finestres en dia de neteja i l'altre els tenia ajustats com una persiana de finestra tafanera. L'avi es passava el dia repetint a parents i amics: Jo no puc fer excepcions. Per mi és com si fossin dos en un sol hereu. Seran dos Peres i....

Però, pare —es queixava el seu fill— semblarem el rellotge del campanar que toca les repetides.

La culpa es teva per no haver-los tingut un a un. M'entens? Doncs au! No em vinguis a esmenar la plana. I es féu la voluntat de l'avi.

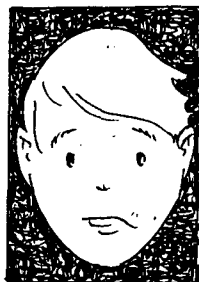
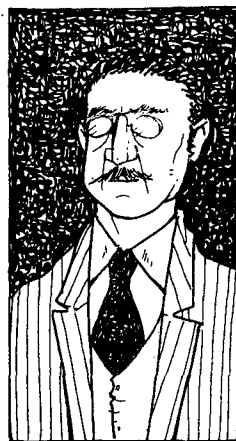
Però malgrat ésser bessons, dir-se Pere, i ésser hereus, no esdevingueren pas iguals. A poc a poc cada bessó agafà el seu aire.

L'un badoc. Sempre semblava buscar amb la mirada els parents de lluny.

L'altre esmolat. Atent. Aviat trobà el butxacó on l'avi guardava la moneda petita.

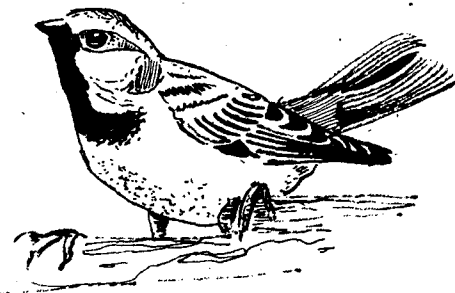
L'un semblava que no hi era mai. L'altre sempre hi era massa.

I amb el temps s'escaigué que el primer fou conegut com en Pere No i l'altre com en Pere Sí.



Avet Set eslips per a nenes i nens

El pardal coix



La casa parroquial d'un poblet de la nostra terra, té una porxada oberta, amb ampli gest acollidor, al pas brunzent de les ventades i a la suau besada dels seus captards serens i lluminosos.

Nit i dia resta embadalida contemplant la silueta gegantina del Montserrat, talment arraulida a la seva falda.

És amiga del paisatge que l'envolta i comprèn el llenguatge escaient dels arbres i l'oretjol, el tren i les campanes, i el parloteig alegre o bulliciós de la mainada i els ocells.

I veus aquí, que un jorn tardoral, quan les fulles enyoradisses de la talaia meravellosa de les branques, agonitzaven lentament, esgrogueïdes i trepitjades...

I quan les orenetes, amb el simple bagatge de les dues ales, empenien en bandades la ruta mar enllà, en recerca de terres més benignes... Una d'elles, joveçana i esporuguida, sentint-se feble enfront de l'aventura, s'arrecerà tímidament a la barana de la porxada coneguda, oberta cara a Montserrat.

I allà feu amistat amb un pardal xiroi que, vivament interessat per la sol·licitud de la forastera, gentilmente li oferí la seva petita llar, i li contà la seva història... Escolteu-me, si us plau, i podreu conèixer el diàleg que el pardal i l'oreneta sostingueren aquella tarda.

—Déu te guard! —feu el pardal trempat, tant bon punt albir a l'oreneta.

—Ai, perdona'm, no t'havia vist! —féu aquesta, mig avergonyida.

—És molt fàcil, sóc tant petit... I doncs, ¿que no marxeu aquest any?

—Totes les meves germanes i conegudes ja són fora, però jo no m'he vist amb prou coratge per emprendre el camí, perquè sóc malaltissa... i si quan em trobi més valenta no surt cap més bandada amb qui poder marxar, hauré de resignar-me a morir de fred o de gana en els inacabables mesos de l'hivern.

—No creguis pas això —saltà vivament el pardal, jo ja n'hi he passat tres d'hiverns aquí, i veus? no m'he pas mort encara... i espero tornar a viure la florida dels ametllers, i portar aquí els meus menuts quan arribi de bell nou la primavera.

—Tu deus ésser molt valent! —feu admirada l'oreneta—. Jo sóc feble, incapaç de resistir una glaçada... A més, diu que a l'hivern no es troben llavors ni per medicina, i si m'escapava del fred, gairebé puc comptar que em moriria de gana... i deu ésser tan trist

comptar que em moriria de gana... i deu ésser tan trist morir de fam!

El pardal veié l'oreneta plorosa i s'anguniejà per ella... Fent un esforç, ja que volia aparentar tranquil·litat i estava decidit a ajudar-la, digué:

—Em sembla que estàs molt espantada, i vaja, gairebé estic segur que no n'hi ha per tant... Si vols t'ensenyaré el meu niu, i quan el veuràs tant calent i recollit, no tinc cap dubte que et passarà la por.

I bo i dient aquestes paraules, féu un lleuger moviment invitant l'oreneta a acompanyar-lo.

Aquesta, bon xic encuriósida, acceptà. I amb quatre cops d'ala s'enfilaren tots dos teulada amunt.

Allà, prop de la xemeneia, sota una teula forrada de plomall i borriçol, el pardal tenia el niu. Encara que, com podeu comptar, era molt petit i senzill, a ell li semblava un palau.

Un cop arribats, el pardal obrí la porta de la seva llar, una espessa terenyina teixida amb herbei i al mateix temps, inclinant-se gentilmente, digué a l'oreneta:

—Des d'aquest moment aquesta és la teva casa, i si tu vols, jo seré el teu amic.

—Gràcies, pardal! —feu l'oreneta bon xic entenedrida—. Ets molt amable i franc. Jo també t'ofereixo la meva amistat; estic disposada a ajudar-te amb tot el que pugui... i tota la vida recordaré la teva bona obra. Entraren. En trepitjar la flonjor del niu, l'oreneta sentí com una onada tèbia que l'emboicallava, i suaument aclucà les parpelles, murmurant tot baixet:

—Que bé s'hi està aquí!

El pardal estava satisfet. Lleuger com una daina entrà a un recàmbri, i comparegué a l'instant, oferint a l'oreneta unes quantes engrunes de pa. L'oreneta restà admirada.

Continuara

Avet Set — Avet Set —

DIUMENGE 27

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

10.30 EL DIA DEL SENYOR
11.30 GENT JOVE
12.30 TEMPS I MARCA
14.30 AQUESTA SETMANA
15.00 NOTÍCIES
15.20 INFORMACIÓ ESPORTIVA
15.35 DR. SNUGGLES
16.05 FAMA
17.00 I TANMATEIX T'ESTIMO
18.00 MÓN SUBMARÍ
18.55 INFORMACIÓ ESPORTIVA
19.00 NI EN VIU, NI EN DIRECTE
19.30 ESPECIAL MUSICAL
20.30 NOTÍCIES
20.50 INFORMACIÓ ESPORTIVA
21.05 LOU GRANT
22.05 ALTRES POBLES:
"Yanomamis".
23.00 ESTUDI ESTADI
24.00 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 TOM, DICK Y HARRIET
16.00 ZARABANDA
16.30 ULTIMES PREGUNTES
17.00 ESTRENAS TV: "Walter y June".
18.00 MUSICAL: "Jethro Tull".
19.00 DOCUMENTAL
20.00 FLAMINGO ROAD
21.00 DOMINICAL
22.00 LLARGMETRATGE: "El corazón del bosque". (1978)
23.55 COMIAT
CIRCUIT CATALÀ
10.30 MISSA
11.25 DOCUMENTAL
11.35 MIRAMAR ESPORTIU
13.50 DOCUMENTAL
14.00 CARA A CARA

DILLUNS 28

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CREAR I VIURE
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 LA MANSION FLAMBARDS
16.30 LA TARDA
17.00 ENCONTRES EN LLIBERTAT
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 3, 2, 1... CONTACTO

18.55 CANTINFLAS
19.05 PISTA LLIURE
20.00 CONSUM
20.30 TELEDIARI
21.05 OMNI
21.35 WAGNER
22.30 ESPANYOLS
23.30 TELEDIARI
23.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 CICLE: ACTORS EN PRIMER
PLA: "Joan Borràs".
18.00 DOCUMENTAL
18.15 LA GRESCA DEL SAC DE
GEMECS
18.45 MIRAMAR, EDICIÓ
ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 FILA-7
21.00 AVUI A LA 2
21.30 EL MELODRAMA: "Luces de
variedades". (1950)
23.25 MUSICA I MUSICS
24.00 COMIAT

DIMARTS 29

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 TERENCI A LA FRESCA
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 LA MANSION FLAMBARDS
15.30 LA TARDA
17.05 UN MÓN PER A ELLS
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.25 3, 2, 1... CONTACTE
18.55 CANTINFLAS
19.05 TOCATA
20.00 POBLE DE DÉU
20.30 TELEDIARI
21.05 EL ARCA DE NOÉ
21.35 LA COMEDIA: "Fácil virtud",
de Noel Coward.
23.35 TELEDIARI
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 PER MOLTS ANYS
17.45 DANSA AL TINELL
18.15 DOCUMENTAL
18.30 DIBUIXOS ANIMATS
18.45 MIRAMAR EDICIÓ
ESPORTIVA

CIRCUIT ESTATAL

19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 TELEFILM JOVENIL
20.30 RECORDANT A...:
"Roy Orbison".
21.00 AVUI EN LA 2
21.30 EL JARDÍ DE VENUS
22.15 SI JO FÓS PRESIDENT
24.00 COMIAT

DIMECRES 30

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 QUÈ VOL VEURE?
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 LA MANSION FLAMBARDS
16.35 LA TARDA
17.00 LA MUSICA EN EL TEMPS
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 3, 2, 1... CONTACTE
18.55 CANTINFLAS
19.05 BASQUET
20.30 TELEDIARI
21.05 DINS D'UN ORDRE
21.35 SESSIÓ DE NIT: CICLE CINE
NEGRE AMERICA: "El extra-
ño". (1946)
23.20 TELEDIARI
23.45 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 PUNT DE REUNIÓ
17.30 TALLER DE COMÉDIES.
(Reposició.)
18.00 DOCUMENTS DE LA HISTÒRIA
18.30 XERINOLA
18.45 MIRAMAR, EDICIÓ
ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 TEMPS DE PAPER
21.00 AVUI A LA 2
21.30 ESTUDI OBERT
23.00 LA BONA MÚSICA
24.00 COMIAT

DIJOUS 1.

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES

14.00 CINC CENTIMS DE CULTURA
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 LA MANSION FLAMBARDS
16.30 LA TARDA
17.05 D'AQUÍ CAP ENLLÀ
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 EL LLANERO SOLITARIO
18.55 CANTINFLAS
19.00 BASQUET
20.30 TELEDIARI
21.05 BONA NIT
22.05 LLIÇONS DE TOCADOR
22.30 EN AQUEST PAÍS
23.35 TELEDIARI
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 TAULA DE SO
17.15 VOSTÈ PREGUNTA
18.15 TEATRE PER A NOIS I NOIES
18.45 MIRAMAR EDICIÓ
ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.30 ROBINSON
21.00 AVUI A LA 2
21.30 CINE CLUB. CICLE: BUÑUEL
EN MEJICO: "Los Olvidados".
(1950)
23.25 L'EDAT D'OR
00.55 COMIAT

DIVENDRES 2

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 PARLAMENT
14.00 APERITIU AMB...
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 LA MANSION FLAMBARDS
16.30 LA TARDA
17.05 L'ART DE VIURE
18.00 BARRI SESAMO
18.30 LAS FABULAS DEL BOSCO
VERT
18.55 CANTINFLAS
19.00 DABADABADA
20.00 VAL MÉS PREVENIR
20.30 TELEDIARI
21.05 UN, DOS, TRES
22.40 ANILLOS DE ORO
23.45 TELEDIARI
00.05 BAREMBOIM

00.30 TESTIMONI
00.35 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 L'ÈPOCA DE LES
CATEDRALS
16.25 CAMPEROLS
17.25 MUSICAL EXPRESS
18.25 EN PARALLEL, ELS JOVES
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 AVUI A LA 2
20.30 LA CLAVE
00.30 COMIAT

DISSABTE 3

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

11.00 COM HO VEUS
13.00 CONCERT
14.00 REVISTA DE TORÓS
14.30 LES CORTS ESPANYOLES
15.00 NOTÍCIES
15.35 ELS PITUFOS
16.05 PRIMERA SESSIÓ: "El ángel".
(1970)
18.00 ERA UNA VEGADA....
L'HOMME
18.20 ELS VIATGES DE DARWIN
19.25 VOSTÈ PER EXEMPLE
20.00 NOTÍCIAS
20.10 FUTBOL: Murcia-R. Madrid
22.15 INFORME SETMANAL
22.45 DISSABTE CINE: "Crimen per-
fecto". (1954)
00.40 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

10.30 LA GRESCA DEL SAC DE
GEMECS
11.00 DIBUIXOS ANIMATS
11.15 XERINOLA
11.30 A CAN 80
13.00 ALLÒ QUE EL TEMPS NO
S'EMPORTA
14.30 RECALL INFORMATIU
15.00 LES NOSTRES COSES
CIRCUIT ESTATAL
15.30 LA VIGÍLIA DEL NOSTRE
TEMPS
17.00 RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA
19.00 EL CARRO DE LA FARSA
20.00 ULTIMA FRONTERA
21.00 LOS GOZOS Y LAS SOMBRAS
22.00 TEATRE REAL
24.00 COMIAT

TELE-CRITICA



Per una moral televisiva (i III)

Algú ha dit que la influència de la televisió és només epidèrmica, idea amb la que no estic d'acord. Un altre escriptor ha afirmat: "La televisió té avui tanta o més importància que l'escola. El període escolar és més intens, però limitat a un període breu. La televisió, en canvi, penetra a totes les llars, i influeix en totes les edats". Hi ha opinions múltiples. De fet, ambdues són vàlides. Epidèrmica, per a tota persona ètica-ment formada, "feta i dreta" i que sap de la malícia del món. El que és greu, és que el ciutadà mig, que viu de tot el que l'envolta, poc pot fer per defensar-se de tanta programació insulsa i pornogràfica com vomita el mitjà.

Darrera l'ens televisiu hi ha deter-

minades persones. Jo em pregunto: ¿Actuen de forma totalment responsable? Dintre dels canons constitucionals, ¿actuen a favor del bé comú proposat? Ja no parlem de normes morals. L'Estat proposa el bé comú, i accepta les diferents creences. Clar que per a nosaltres el bé comú i el bé moral, són el mateix. Tot partidisme i tot personalisme, si es constata clarament, són anticonstitucionals. La missió de tots, uns i altres, està en el servei del bé comú, al qual hem de rendir no solament el nostre treball, sinó també les nostres llibertats. Amb això les solucions possibles, vénen soles.

Joan Sans

FILATELIA

Por Enric Graupera

El 12 d'octubre del 1956, Espanya posà en circulació una sèrie d'un sol segell per commemorar el "Dia del Segell". Dentat: 12 3/4 x 12 1/2. Tiratge: 2 milions i mig. Valor: 0'80. Format: vertical. Color: verd.

El segell reproduïx un fragment de "l'Anunciació" de Fra Angèlico, mostrant una bellíssima figura de perfil de l'Arcàngel Sant Gabriel.

L'Arcàngel Sant Gabriel és el Patró dels filatel·listes. Se l'erigí Patró per la seva funció de missatger en els relats bíblics. La seva festa se celebra el 29 de setembre.

També reproduïm un segell del Brasil, de l'any 1970, de format vertical i multicolor, dibuix modernista, i de valor 0'20. Brasil és un dels països en que es commemora aquesta festivitat.



1859-1984

Gràcies als Joans, Joseps, Peres, Jordis, Montserrats, Miquels, Maries, Roses i Tereses de cinc generacions.



Ara fa cent vint-i-cinc anys, el 6 de gener de 1859, es firmava l'Acta de Constitució de la Caixa d'Estalvis de Sabadell.

Durant tot aquest temps s'han produït molts canvis, tant en la forma de prestació de serveis financers com en la mateixa concepció de la societat i de les seves relacions.

En el moment de recordar aquella efemèride, volem tributar el nostre homenatge i dedicar un especial record a tots aquells que, amb el seu talent i el seu esforç, i també amb la seva confiança, han fet possible la realitat actual de la Caixa d'Estalvis de Sabadell, Institució que, a través de cinc generacions, ha anat prestant un destacat servei al país.



125
anys



amb la confiança de cinc generacions



CAIXA D'ESTALVIS
DE SABADELL